

ISSN 2229-0710 (Print)
ISSN 2774-1141 (Online)

วารสารวิชาการ สังคมมนุษย์

Journal of Human Society

ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม - มิถุนายน 2565 Vol. 12 No. 1 January - June 2022

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
THE FACULTY OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES, NAKHON SI THAMMARAT RAJABHAT UNIVERSITY

ISSN 2229-0710 (Print)

ISSN 2774-1141 (Online)

วารสารวิชาการ สังคมมนุษย์

Journal of Human Society

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

Faculty of Humanities And Social Sciences Nakhon Si Thammarat Rajabhat University

ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม – มิถุนายน 2565 Vol.12 No.1 January – June 2022

วารสารวิชาการ สังคมมนุษย์

Journal of Human Society

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

Faculty of Humanities And Social Sciences Nakhon Si Thammarat Rajabhat University

ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม – มิถุนายน 2565 Vol.12 No.1 January – June 2022

- นโยบาย**
1. สนับสนุนผลงานบทความวิชาการ (Academic Article) และบทความวิจัย (Research Article) ในสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ประยุกต์
 2. กำหนดออกปีละ 2 ฉบับ คือ ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม-มิถุนายน และฉบับที่ 2 เดือนกรกฎาคม-ธันวาคม
- ขอบเขตงาน**
- เป็นวารสารวิชาการที่ครอบคลุมสาขาวิชา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ประยุกต์
- วัตถุประสงค์**
1. เพื่อเป็นแหล่งเผยแพร่องค์ความรู้ทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
 2. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์ นักวิชาการ นักศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องมีโอกาสเผยแพร่ผลงานวิชาการและผลงานวิจัยทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ประยุกต์
- เจ้าของ**
- คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

บรรณาธิการที่ปรึกษา

ดร.สมปอง รักษาธรรม

ศาสตราจารย์ ดร.อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์

รองศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา เลิศไกร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ ทองทศ

บรรณาธิการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชษฐา มุทะหมด

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลัญจกร นิลกาญจน์

กองบรรณาธิการ

กองบรรณาธิการภายนอกสถานศึกษา

ศาสตราจารย์ ดร.โกวิท พวงงาม

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ดร.สุพจน์ แสงเงิน

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ ศรีสันติสุข

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

รองศาสตราจารย์ ดร.สีบพงศ์ ธรรมชาติ

มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

รองศาสตราจารย์ ดร.กันตภณ หนูทองแก้ว

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตศรีธรรมโศกราช

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชลลดา แสงมณี ศิริสาธิตกิจ

มหาวิทยาลัยทักษิณ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสนห์ บุญกำเนิด

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤตพร แซ่แงสายจันทร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ดร.ไมตรี อินทรีย์

สถาบันการเรียนรู้เพื่อปวงชน

ดร.จารุโส สุดศิริ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ดร.จิราพร ไชยเซนทร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

พ.ต.ต.หญิง ดร.จิรสุตา ปลายยอด

ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธร ภาค 8

กองบรรณาธิการภายในสถานศึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา เลิศไกร

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

รองศาสตราจารย์ พิชราภรณ์ เอื้อจิตร์เมศ

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงศ์ศักดิ์ สังขปัญโญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ ทองทศ

อาจารย์บุญยิ่ง ประทุม

ดร.วิเชียร มั่นแหล่

ดร.เดโช แชน้ำแก้ว

ผู้ช่วยศาสตราจารย์คณาพร แก้วแกมจันทร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีระพงศ์ สุจริตพันธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลัญจกร นิลกาญจน์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชษฐา มุทะหมด

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

กองบรรณาธิการอำนวยการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ ทองทศ

ดร.อุมาพร กาญจนคลอด

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สาวิมล รอดเจริญ

อาจารย์บุญยิ่ง ประทุม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชษฐา มุทะหมด

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลัญจกร นิลกาญจน์

นายอนุสรณ์ นิลโพธิ์

นายสุเมธ อัจฉิ

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

รองคณบดี

รองคณบดี

รองคณบดี

ผู้ช่วยคณบดี

อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์ฯ

นักวิชาการศึกษา

นักวิชาการคอมพิวเตอร์

ออกแบบปก นายธรรมรัตน์ รัตนพันธ์

สำนักงาน

กองบรรณาธิการวารสารวิชาการสังคมมนุษย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เลขที่ 1 ม.4 ตำบลท่าจี้ อำเภอมือง จังหวัด
นครศรีธรรมราช รหัสไปรษณีย์ 80280

โทรศัพท์ 075-809842 โทรสาร 075-377442

Website : <http://human.nstru.ac.th>

E-mail : human.nstru@gmail.com

กำหนดเผยแพร่ ปีละ 2 ฉบับ

ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน

ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์การ์สันตี เลขที่ 1610 ถนนราชดำเนิน ตำบลท่าวัง อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช

ข้อกำหนดเฉพาะของวารสาร

1. บทความที่ลงตีพิมพ์ทุกเรื่องได้รับการตรวจแนะนำทางวิชาการโดยผู้ประเมินอิสระ หรือพิชญพิจารย์ (Peer Review) ในสาขานั้นๆ ไม่น้อยกว่า 3 คน
2. ข้อคิดเห็นใดๆ ของบทความที่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ สังคมมนุษย์ของผู้เขียน คณะผู้จัดทำวารสารไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย
3. กองบรรณาธิการวารสารวิชาการ สังคมมนุษย์ ไม่สงวนสิทธิ์การคัดลอกแต่ให้อ้างอิง แสดงที่มา

ISSN 2229-0710 (Print)

ISSN 2774-1141 (Online)

บทบรรณาธิการ

วารสารวิชาการสังคมมนุษย์ ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม – มิถุนายน 2565 เป็นวารสารทางวิชาการด้านสังคมศาสตร์ เปิดโอกาสให้นักวิจัยและนักวิชาการได้นำเสนอ บทความอันเป็นผลมาจากการวิจัยและบทความวิชาการ ในกรอบวิชาการด้านมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ประยุกต์ ซึ่งบทความทุกบทความ จะผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิในด้านนั้นๆ ไม่น้อยกว่า 3 ท่าน และกระบวนการส่งบทความ การพิจารณาบทความ เป็นไปตามขั้นตอน ตามเกณฑ์ที่กำหนดท้ายเล่ม

กองบรรณาธิการเปิดรับบทความ โดยส่งผ่านระบบ ThaiJo และดำเนินการตามระบบตามมาตรฐาน TCI เพื่อให้ทุกบทความมีคุณค่า เกิดประโยชน์ทางวิชาการ และสังคม ตามเป้าหมายหลักของวารสารวิชาการ.

บรรณาธิการ

สารบัญ

หน้า

นวัตกรรมระบบเฝ้าระวังป้องกันการบาดเจ็บจากการจราจรทางถนน:

แอปพลิเคชัน NST CCTV Alarm 4 U

Innovation of Surveillance and Prevention System of Road Traffic Injury: NST
CCTV Alarm 4 U Application.

ศิริลักษณ์ ไทยเจริญ, สุรชาติ โกยกุลย์ และณัฐพิมล ณ นคร..... 1

ผลของการจัดการเรียนการสอนนาฏศิลป์ไทยโดยใช้ชุดกิจกรรมออนไลน์

เรื่อง ระเบียบโบราณคดี

Results of teaching and learning in Thai dance

by using an online activity series on Ancient Dance.

ทองพูล มุขรักษ์..... 16

หลักการโอเคอาร์ (OKR) กับการบูรณาการการทำงานเพื่อพัฒนาศักยภาพองค์กรภาครัฐ

กรณีศึกษาสถานีตำรวจภูธรทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

OKR Principles (OKR) and Work Integration for Developing Government
Organizations: A Case Study of the Thung Song Police Station
in Nakhon Si Thammarat Province.

ธีระวุฒิ เทพเลื่อน..... 29

การเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชของนักเรียนมัธยมศึกษา

ตอนปลายปีที่ 6 ในโรงเรียนเขตพื้นที่เทศบาลนคร นครศรีธรรมราช

Selection to study in Nakhon Si Thammarat Rajabhat University of high school
students at the end of the sixth year in a school in the municipality area Nakhon
Si Thammarat.

ปาริชาติ ชุมพงศ์..... 47

ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร

factors affecting the performance of personnel.

สุรางค์ บุญยะพงศ์ไชย64

การเข้าถึงสื่อการเรียนรู้เพื่อประสิทธิผลในการจัดการเรียนรู้ออนไลน์

The Accessibility to Instructional Media for Online Learning Effectiveness.

ไกรวิทย์ สุขวิน และนันทฎิกา สุนทรธนผล91

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ของ “เพลงพื้นบ้านภาคใต้รูปแบบกีตาร์คลาสสิก”

ในรายวิชากีตาร์คลาสสิก ของนักศึกษาสาขาคณตรีศึกษา ชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.

The Study Of Learning Achievement Of Southern folk music model, classical
guitar model For music education students, 3rd Grad, Faculty of Education
Nakhon Si Thammarat Rajabhat University.

ทยา เตชะเสน และชนิดา รอดอยู่.....110

การพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนตลาดใต้โหนด บ้านจันนา ตำบลดอนทราย

อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

Development of tourism business in Talad Tai Nod Community, Ban Chan Na,
Don Sai Subdistrict, Khuan Khanun District, Phatthalung Province.

อรทัย วงษ์ไทย, ผศ.ดร.เชษฐา มุทะหมัด, ดร.เดโช แขน้ำแก้ว

และพงศ์ประสิทธิ์ อ่อนจันทร์.....120

นวัตกรรมระบบเฝ้าระวังป้องกันการบาดเจ็บจากการจราจรทางถนน:

แอปพลิเคชัน NST CCTV Alarm 4 U

Innovation of Surveillance and Prevention System of Road Traffic Injury: NST CCTV Alarm 4 U Application.

ศิริลักษณ์ ไทยเจริญ* สุรชาติ โกยดุลย์ และณัฐพิมล ณ นคร

Siriluck Thaicharoen* Surachart Koyadun and Natpimon Na Nakorn

Received: 7 March 2022, Revised: 21 March 2022, Accepted: 22 March 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบเฝ้าระวังป้องกันอุบัติเหตุจากการจราจรทางถนนด้วยแอปพลิเคชัน NST CCTV Alarm 4 U ศึกษาในพื้นที่เขตเทศบาลนครนครศรีธรรมราช อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ขั้นตอนการสร้างนวัตกรรม “แอปพลิเคชัน NST CCTV Alarm 4 U” ประกอบด้วย 1) Empathize: เข้าใจความต้องการ โดยการประยุกต์ใช้กรอบแนวคิดทฤษฎี “CANVAS Model” และ “PERSONA” 2) Define: ประชุมกำหนดปัญหาร่วม และ 3) Ideate: โดยการประยุกต์ใช้กรอบแนวคิด ทฤษฎี “Storyboard” ผลการศึกษาพบว่านวัตกรรมนี้เป็นแอปพลิเคชันรายงานเหตุการณ์อุบัติเหตุทางถนนได้อย่างรวดเร็ว ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้แอปพลิเคชัน พบว่า ผู้ใช้งานส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการใช้ในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 95.38) ผลกระทบด้านการลดการบาดเจ็บและเสียชีวิตจากการบาดเจ็บจากการจราจรทางถนน พบผู้เสียชีวิตปีละ 9 ราย ซึ่งลดลงร้อยละ 62.5 ต่อปี และผู้บาดเจ็บเฉลี่ยเดือนละ 40 ราย ซึ่งลดลงร้อยละ 71.43 ต่อเดือน นวัตกรรมนี้สามารถขยายไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อมในการใช้ประโยชน์จากกล้อง CCTV เพื่อเฝ้าระวังป้องกันการบาดเจ็บจากการจราจรทางถนนในพื้นที่อื่นๆ ต่อไป

คำสำคัญ : การบาดเจ็บจากการจราจรทางถนน, การเฝ้าระวัง, การป้องกัน, นวัตกรรม, แอปพลิเคชัน

Abstract

This research aimed to develop the surveillance and prevention system of Road Traffic Injury through NST CCTV Alarm 4 U Application, studied in Nakhon Si Thammarat city municipality area, Muang district, Nakhon Si Thammarat province. The main steps of creating innovation of NST CCTV Alarm 4 U Application included 1) Empathize: understand the need by applying the theoretical concepts of “CANVAS Model” and “PERSONA” 2) Define: meeting to define common problems and 3) Ideate: write sketches and texts to guiding multimedia workflows by using the theoretical concept of “Storyboard”. The study revealed that the application could rapidly report road traffic accident. The majority of users were satisfied application at a very good level (95.38 %). The impact on road traffic injury showed that after using this innovation in the area, the number of deaths has decreased to 9 per year, representing a reduction of 62.5% per year, and the average number of injuries was 40 per month, representing a decrease of 71.43% per month. This innovation could be extended to local governments that are ready to take advantage of CCTV cameras to monitor and prevent road traffic injuries in other areas.

Keywords : Road traffic injury, Surveillance, Prevention, Innovation, Application

บทนำ

การขยายตัวของความเป็นเมือง (*Urbanization*) เกิดขึ้นทั่วโลกอย่างต่อเนื่องตลอดศตวรรษที่ 20 ซึ่งส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมในหลากหลายมิติ คาดการณ์ว่าในปีคริสต์ศักราช 2050 โลกจะมีประชากรในเขตเมืองเพิ่มขึ้นมากถึง 2,400 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 66 ประชากรโลก (Chandan Deuskar, 2015)

การขยายตัวของความเป็นเมือง พื้นที่เขตเมืองเจริญและขยายอย่างรวดเร็ว ประชากรหนาแน่น การเคลื่อนย้ายเดินทางและผู้อพยพเข้าเมืองเพิ่มขึ้น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructures) ที่เกี่ยวข้องกับระบบสุขภาพ การป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ พัฒนา

ไม่ทัน ไม่เพียงพอและเข้าไม่ถึง (Unplanned urbanization) นโยบายภาครัฐด้านการดูแลสุขภาพและปัจจัยที่เกี่ยวข้องในเขตเมืองยังไม่ชัดเจนและเพียงพอ การเสียชีวิตของคนเขตเมืองพบว่าเกิดจากการบาดเจ็บจากการจราจรทางถนน (Road Traffic Injury) สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศซึ่งยังเป็นปัญหาและมีแนวโน้มสูงขึ้น การบาดเจ็บจากการจราจรทางถนนเป็นสาเหตุการตายที่สำคัญของประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2552 ประชาชนไทยเสียชีวิตจากการบาดเจ็บจากการจราจรทางถนน เฉลี่ย 26,000 คน/ปี วันละ 35 คน ชั่วโมงละ 1.5 คน บาดเจ็บเฉลี่ยกว่า 950,000 คน/ปี วันละ 2,600 คน ชั่วโมงละกว่า 100 คน มูลค่าความสูญเสียจากการเกิดอุบัติเหตุคิดเป็น 2-3 แสนล้านบาท หรือคิดเป็น 2.8% ของรายได้มวลรวม (Gross Domestic Product: GDP) (ณัฐกานต์ ไวยเนตร และคณะ, 2562) องค์การสหประชาชาติจึงได้มีการเรียกร้องให้ทุกประเทศดำเนินการตามกรอบปฏิญญามอสโก ซึ่งกำหนดให้ปี พ.ศ. 2554 - 2563 เป็นทศวรรษแห่งการปฏิบัติการเพื่อความปลอดภัยทางถนน เพื่อลดอัตราเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนทั่วโลก ร้อยละ 50 ภายใน 10 ปี หรือในปี 2563 โดยกำหนดภาพรวมของแผนปฏิบัติการและส่งเสริมให้วางแผนทางแก้ไขปัญหาเพื่อเพิ่มความปลอดภัยทางถนนที่เป็นการบูรณาการการดำเนินงานจากทุกส่วนของหน่วยงาน 5 เสาหลัก (Five Pillars) เพื่อให้มีการขับเคลื่อนงานป้องกันอุบัติเหตุเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตามปฏิญญามอสโก (ศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน, 2562) รัฐบาลไทยได้ออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนปี พ.ศ.2554 ขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนงานป้องกันและแก้ไขปัญหาคอุบัติเหตุทางถนนอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งมีโครงสร้างการดำเนินงานที่ครอบคลุมในทุกระดับทั้งในระดับนโยบาย ระดับอำนวยการ และระดับปฏิบัติการ มีนโยบายให้ทุกอำเภอจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนระดับอำเภอ เรียกโดยย่อว่า “ศปอ.อำเภอ” เพื่อเป็นกลไกที่สำคัญระดับพื้นที่ในการบูรณาการหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนภารกิจด้านการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในระดับอำเภอ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ และเป็นระบบ (ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน ปี พ.ศ. 2554, 2554) ซึ่งปัญหาอุบัติเหตุมีความซับซ้อนและมีหลายปัจจัยที่เข้ามาเกี่ยวข้องทั้งในเรื่องพฤติกรรมส่วนบุคคล สภาพแวดล้อมไปจนถึงกฎหมายหรือระบบต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ประเทศไทยได้นำทฤษฎีเนยแข็ง (Swiss Cheese Model) ซึ่งคิดค้นโดยศาสตราจารย์เจมส์ เรย์สัน (James Reason, 1990) ในการเก็บรวบรวม บันทึก วิเคราะห์รายละเอียด เกี่ยวกับข้อบกพร่อง

หรือข้อผิดพลาดที่เป็นสาเหตุให้เกิดอุบัติเหตุทางถนน ตามแนวทางมนุษย์ปัจจัย และนำมาสู่การออกแบบการเฝ้าระวังและวิธีการป้องกัน

กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมควบคุมโรคเล็งเห็นความสำคัญในการจัดการปัญหาการบาดเจ็บจากการจราจรทางถนน ซึ่งขนาดปัญหาส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่เขตเมืองที่อยู่ภายใต้การดูแลของเทศบาลนคร/เทศบาลเมือง ประกอบกับเทศบาลมีอำนาจทางกฎหมาย มีศักยภาพ และมีทรัพยากรพร้อม จึงได้จัดพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ร่วมกับ เทศบาลนคร/เทศบาลเมือง “7 เมืองใหญ่ร่วมใจ ลดภัยทางถนน” ในวันที่ 8 มิถุนายน 2559 ณ กรมควบคุมโรค ซึ่งเทศบาลนครนครศรีธรรมราช เป็นเมืองหนึ่งที่ทำข้อตกลงนี้ ดังนั้นสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 11 จังหวัดนครศรีธรรมราช จึงได้ร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงาน สนับสนุน และพัฒนาการจัดการปัญหาการบาดเจ็บจากการจราจรทางถนน

จุดแข็งของเทศบาลนครนครศรีธรรมราช ได้แก่ มีงบประมาณ มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มีเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเพียงพอ มีกล้อง Closed-circuit television (CCTV) จำนวนมากกว่า 400 กล้อง ติดตั้งตามจุดต่างๆ บนถนนครอบคลุมพื้นที่ในเขตเทศบาลนครนครศรีธรรมราช อีกทั้งประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้และสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร

ด้วยที่มาและความสำคัญข้างต้น ผู้วิจัยและคณะ จึงดำเนินการศึกษาวิจัย “นวัตกรรมระบบเฝ้าระวังป้องกันการบาดเจ็บจากการจราจรทางถนน: แอปพลิเคชัน NST CCTV Alarm4U” เพื่อเฝ้าระวัง แจ้งเตือนสถานการณ์การเกิดอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่เทศบาลนครนครศรีธรรมราช ได้อย่างรวดเร็ว ทำให้ทีมกู้ภัยรู้ตำแหน่งจุดเกิดเหตุและให้ความช่วยเหลือผู้บาดเจ็บได้ทันเวลา เพื่อลดการเสียชีวิตจากการเกิดอุบัติเหตุ และเป็นฐานข้อมูลทางระบาดวิทยาให้เครือข่ายที่เกี่ยวข้องนำมาวิเคราะห์ วางแผน แก้ไขและป้องกันการเกิดอุบัติเหตุการจราจรทางถนนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังเป็นช่องทางคืนกลับข้อมูลแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและประชาชนผู้ใช้รถใช้ถนนในเขตเทศบาลนครนครศรีธรรมราชได้เกิดความตระหนักถึงความปลอดภัย

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อพัฒนาระบบเฝ้าระวังป้องกันอุบัติเหตุจากการจราจรทางถนนด้วยแอปพลิเคชัน NST CCTV Alarm4U

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อสร้างแอปพลิเคชัน NST CCTV Alarm4U
2. เพื่อประเมินการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจต่อการใช้แอปพลิเคชัน “NST CCTV Alarm 4U”
3. เพื่อประเมินผลกระทบด้านการลดการบาดเจ็บและเสียชีวิตจากการบาดเจ็บจากการจราจรทางถนน

วิธีดำเนินการวิจัย

พื้นที่ศึกษา

พื้นที่เขตเทศบาลนครนครศรีธรรมราช อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

กระบวนการพัฒนานวัตกรรม

กระบวนการพัฒนานวัตกรรม แอปพลิเคชัน “NST CCTV Alarm 4 U” ประกอบด้วยกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

1) Pain Point

ผู้วิจัยและคณะได้ทบทวน วิเคราะห์ข้อมูลการบาดเจ็บจากการจราจรทางถนน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบ Pain Point ดังนี้

1. ปัญหาการบาดเจ็บจากการจราจรทางถนน ในเขตสุขภาพที่ 11 พบในพื้นที่เขตเมืองใหญ่ในความดูแลของเทศบาลนคร/เทศบาลเมือง
2. ฐานข้อมูลเกี่ยวกับจุดเสี่ยงและการเกิดอุบัติเหตุยังไม่สมบูรณ์และไม่เป็นปัจจุบัน ไม่สามารถนำมาวิเคราะห์ วางแผน แจ้งเตือน และป้องกันการเกิดอุบัติเหตุได้
3. กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข กำหนดนโยบาย “ระดับความสำเร็จของนวัตกรรมที่หน่วยงานสร้างใหม่แล้วนำไปใช้ประโยชน์”

2) Creative

ผู้วิจัยและคณะได้กำหนดขั้นตอนการพัฒนา ดังนี้

1. จัดตั้งและประชุมคณะกรรมการอำนวยการและคณะทำงานขับเคลื่อนนวัตกรรมด้านการบาดเจ็บจากการจราจรทางถนน
2. วิเคราะห์สภาพปัญหาการบาดเจ็บจากการจราจรทางถนน และกลุ่มเป้าหมาย เพื่อวางแผนการดำเนินงาน

3. ทำกรอบผังความคิด
4. จัดทำ แอปพลิเคชัน “NST CCTV Alarm 4 U” โดยใช้งบประมาณ 19,000 บาท
5. ดำเนินการเผยแพร่และใช้แอปพลิเคชัน “NST CCTV Alarm 4 U” ในพื้นที่เทศบาลนครนครศรีธรรมราช
6. ประเมินผล ปรับปรุง และพัฒนา

ขั้นตอนการสร้างนวัตกรรม

ผู้วิจัยและคณะได้กำหนดขั้นตอนการสร้างนวัตกรรม โดยประยุกต์ใช้แนวคิด ทฤษฎี รายละเอียดดังนี้

1. Empathize เข้าใจความต้องการ โดยการประยุกต์ใช้กรอบแนวคิด ทฤษฎี “CANVAS Model” และ “PERSONA” รูปแบบการปฏิบัติส่วนบุคคลเป็นเครื่องมือในการทำงานเพื่อสังคม เพื่อทำความเข้าใจและเชื่อมโยงทฤษฎี

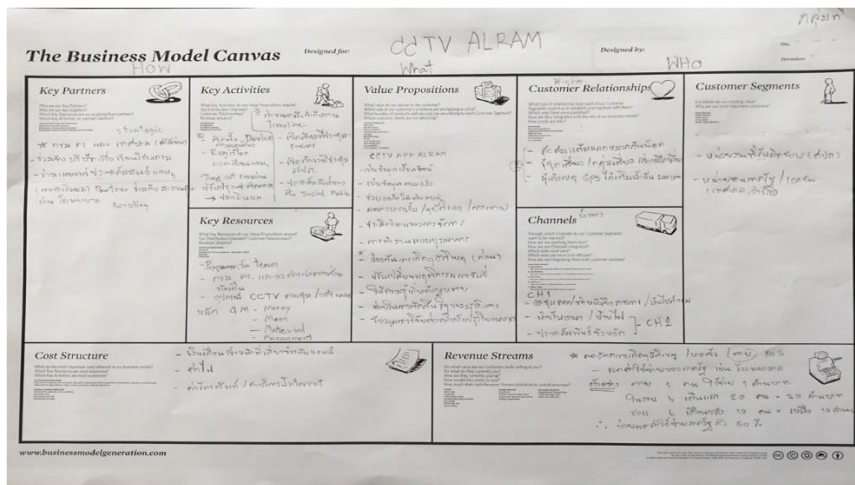
2. Define ประชุมกำหนดปัญหาร่วม

3. Ideate โดยการประยุกต์ใช้กรอบแนวคิด ทฤษฎี “Storyboard”

เป็นการเขียนภาพร่างและข้อความเพื่อกำหนดแนวทางในการทำงานส้อมัลติมีเดียเพื่อกำหนดการเล่าเรื่อง ลำดับเรื่องให้เนื้อหากระชับไม่จำเป็นจะต้องละเอียดแต่ต้องมีองค์ประกอบสำคัญ

ภาพที่ 1 ขั้นตอนการสร้างนวัตกรรม แอปพลิเคชัน “NST CCTV Alarm 4 U”

ภาพที่ 2 การวิเคราะห์ความต้องการโดยการประยุกต์ใช้กรอบแนวคิด ทฤษฎี “The Business Model Canvas”

(BMC) CCTV Alarm 4 U

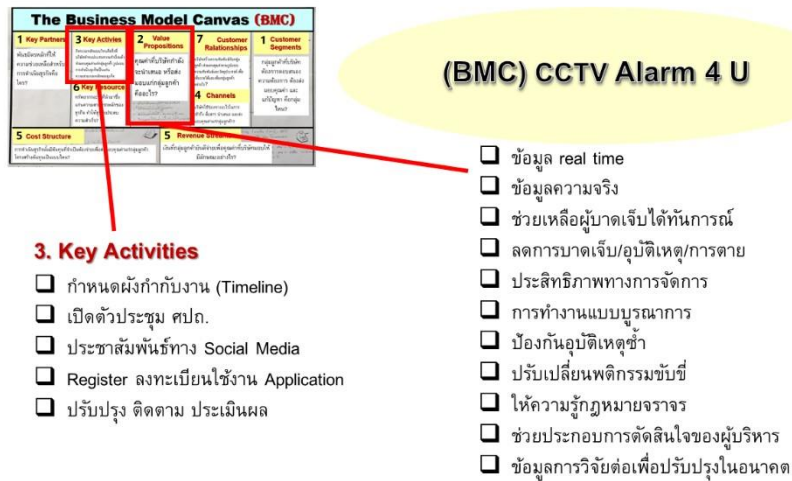
1. Key Partners

- ☐ ความร่วมมือระหว่าง สตร.11 และเทศบาล
- ☐ จัดจ้างบริษัทเขียนโปรแกรม
- ☐ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ App
- ☐ ประเมินผล partners ที่เกี่ยวข้อง

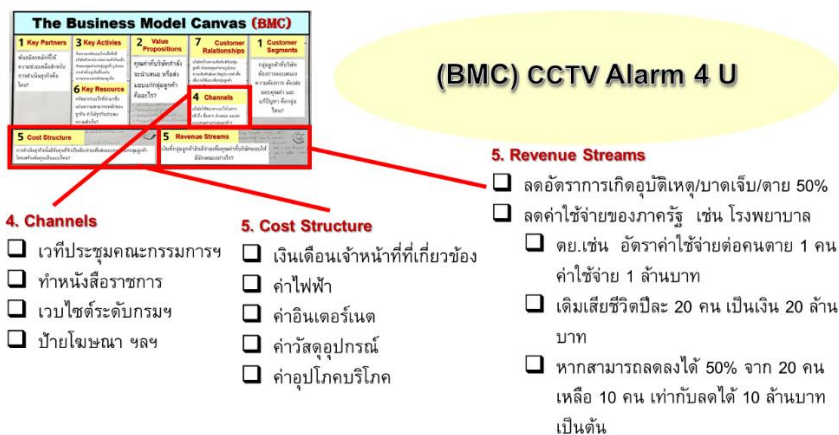
1. Customer Segments

- ☐ หน่วยงานที่รับผิดชอบ (ตปด.)
- ☐ หน่วยงานภาครัฐ/ เอกชน

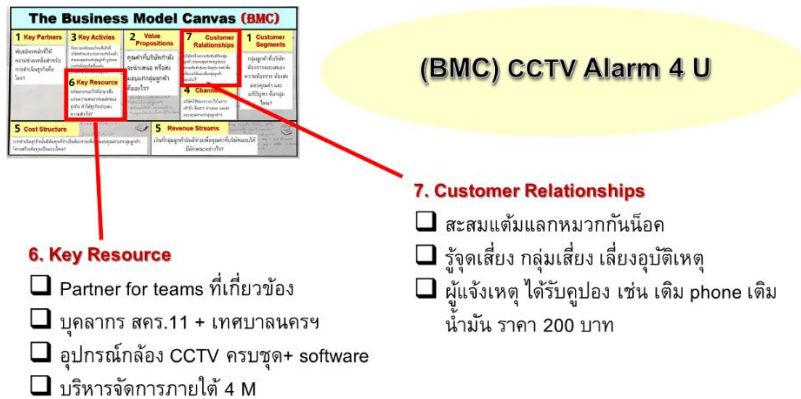
ภาพที่ 3 การวิเคราะห์ Key Partners และ Customer Segments ภายใต้แนวคิด ทฤษฎี “The Business Model Canvas”

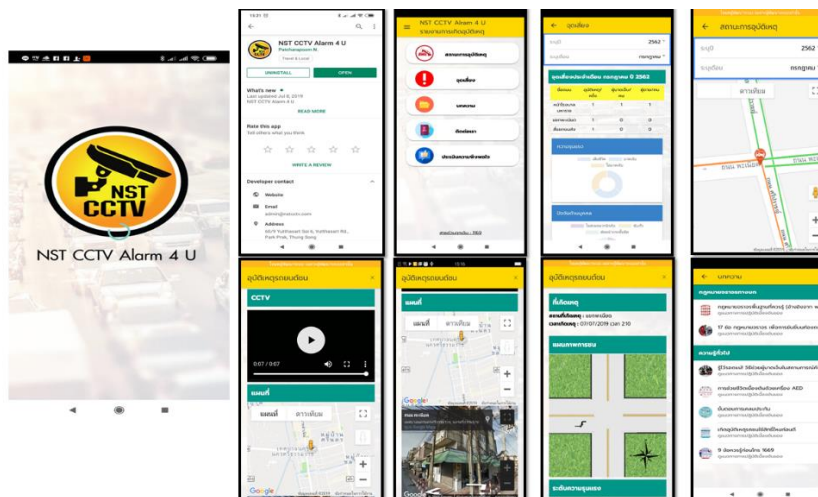
ภาพที่ 4 การวิเคราะห์ Key Activities ภายใต้แนวคิด ทฤษฎี “The Business Model Canvas”

ภาพที่ 5 การวิเคราะห์ Channels, Cost Structure และ Revenue Streams ภายใต้แนวคิด ทฤษฎี “The Business Model Canvas”

ภาพที่ 6 การวิเคราะห์ Key resources และ Customer Relationships ภายใต้แนวคิด ทฤษฎี “The Business Model Canvas”

ภาพที่ 7 นวัตกรรม แอปพลิเคชัน “NST CCTV Alarm 4 U”

ผลการศึกษา

รายละเอียดผลงานนวัตกรรม

นวัตกรรมนี้เป็นแอปพลิเคชันรายงานเหตุการณ์อุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่ที่แสดงข้อมูลอย่างรวดเร็ว (ภาพที่ 8) ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับการรายงานสถานการณ์ คลิป ข้อมูลสถิติ

กฎหมายนำรู้ เหตุการณ์อุบัติเหตุทางถนนที่สำคัญในพื้นที่ ใช้ชื่อว่า NST CCTV Alarm 4 U ความหมายคือ

- NST = Nakhon Si Thammarat
- CCTV = Closed - circuit television
- Alarm = แจ้งเตือน
- 4 U = For you
 - U1 = Urgent แจ้งเตือน
 - U2 = Useful เกิดประโยชน์
 - U3 = Unity ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียว
 - U4 = Urban เขตเมือง

ผู้วิจัยและคณะได้ดำเนินการใช้ในพื้นที่เทศบาลนครนครศรีธรรมราช ในถนนหลัก 3 สายที่กำหนดเป็นถนนสายควบคุมความเร็วพิเศษและประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา ได้แก่ ถนนกะโรม ถนนราชดำเนิน และถนนพัฒนาการคูขวาง

ภาพที่ 8 การวิเคราะห์และเฝ้าระวังอุบัติเหตุบนท้องถนน

โดย แอปพลิเคชัน “NST CCTV Alarm 4 U”

การใช้ประโยชน์

1. แจ้งเตือนสถานการณ์การเกิดอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่เทศบาลนครนครศรีธรรมราชอย่างรวดเร็ว เพื่อลดการเสียชีวิตจากการเกิดอุบัติเหตุ
2. เป็นฐานข้อมูลทางระบาดวิทยาให้เครือข่ายที่เกี่ยวข้อง นำมาวิเคราะห์ วางแผน แก้ไข และป้องกันการเกิดอุบัติเหตุการจราจรทางถนนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. เป็นช่องทางคืนกลับข้อมูลแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและประชาชนผู้ใช้รถใช้ถนนในเขตเทศบาลนครนครศรีธรรมราชได้เกิดความตระหนักถึงความปลอดภัย

การเผยแพร่ให้เครือข่ายที่เกี่ยวข้องใช้แอปพลิเคชัน “NST CCTV Alarm 4 U”

- คณะกรรมการ ศปถ. เทศบาลนครนครศรีธรรมราช
- ผู้นำชุมชน 63 ชุมชนในเขตเทศบาลนครนครศรีธรรมราช
- ประชาชนทั่วไปที่ใช้รถใช้ถนนในเขตเทศบาลนครนครศรีธรรมราช
- หน่วยงานอื่นๆ ที่สนใจ

ผลการประเมินการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจต่อการใช้อปพลิเคชัน “NST CCTV Alarm 4 U”

ผู้ประเมินจำนวน 65 คนจากเข้าประชุมเครือข่ายผู้ใช้แอปพลิเคชัน “NST CCTV Alarm 4U” จำนวนทั้งหมด 67 คน ทำแบบประเมินความพึงพอใจต่อการใช้อปพลิเคชัน “NST CCTV Alarm 4U” พบว่า จำนวน 62 คน มีความพึงพอใจในภาพรวมต่อการใช้ในระดั้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 95.38 มีจำนวน 3 คน มีความพึงพอใจต่อการใช้งานระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 4.62 (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ผลการประเมินการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจต่อการใช้อุปกรณ์ “NST CCTV Alarm 4U”

ประเด็นการประเมิน	จำนวนความพึงพอใจ (ร้อยละ) [N=65]				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ขั้นตอนในการดาวน์โหลดแอปพลิเคชัน	64 (98.46)	1 (1.54)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
2. การใช้งานง่าย ไม่ซับซ้อน	63 (96.92)	1 (1.54)	1 (1.54)	0 (0)	0 (0)
3. การวางตำแหน่งข้อมูลต่างๆ บนหน้าจอได้อย่างเหมาะสม ชัดเจน	62 (95.38)	1 (1.54)	2 (2.11)	0 (0)	0 (0)
4. การได้รับความรู้	59 (90.77)	4 (6.15)	2 (3.08)	0 (0)	0 (0)
5. การใช้ประโยชน์	60 (92.31)	3 (4.62)	2 (3.07)	0 (0)	0 (0)
6. ความพึงพอใจในภาพรวม	62 (95.38)	0 (0)	3 (4.62)	0 (0)	0 (0)

ผลกระทบด้านการลดการบาดเจ็บและเสียชีวิตจากการบาดเจ็บจากการจราจรทางถนน

การใช้นวัตกรรมแอปพลิเคชันนี้ ในพื้นที่เขตเทศบาลนครนครศรีธรรมราช โดยเก็บรวบรวมข้อมูลภาพเหตุการณ์การเกิดอุบัติเหตุจากกล้อง CCTV ในขณะก่อนชน ขณะชน และหลังชน นำมาวิเคราะห์ลักษณะปัจจัยสาเหตุของการเกิดเหตุ ได้แก่ คน รถ ถนน สิ่งแวดล้อม วัน เวลา และสถานที่ แล้วนำมาแก้ไขจุดเสี่ยงและพื้นที่เสี่ยง พร้อมทั้งคืนกลับข้อมูลแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและประชาชนผู้ใช้รถใช้ถนนให้เกิดความตระหนักถึงความปลอดภัย

สถิติการเกิดอุบัติเหตุทางถนนในเทศบาลนครนครศรีธรรมราช จากเดิม ปี พ.ศ. 2558 - 2561 ก่อนเริ่มใช้นวัตกรรม แอปพลิเคชัน “NST CCTV Alarm 4U” มีผู้เสียชีวิตเฉลี่ยปีละ 24 ราย และมีผู้บาดเจ็บเฉลี่ยเดือนละ 140 ราย ปี พ.ศ. 2562 หลังใช้นวัตกรรมนี้ในพื้นที่ พบผู้เสียชีวิตปีละ 9 ราย ซึ่งลดลงร้อยละ 62.5 ต่อปี และผู้บาดเจ็บเฉลี่ยเดือนละ 40 ราย ซึ่งลดลงร้อยละ 71.43 ต่อเดือน

จุดเด่นของผลงาน

- เครือข่ายที่เกี่ยวข้องได้รับเสียงแจ้งเตือนเมื่อเกิดอุบัติเหตุอย่างรวดเร็วภายในเวลาไม่เกิน 3 นาที

- บุคคลทั่วไปสามารถชมคลิปภาพเหตุการณ์การเกิดอุบัติเหตุโดยเบลอภาพเหตุการณ์สำหรับคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนเทศบาลนครนครศรีธรรมราช และผู้นำชุมชน 63 ชุมชน สามารถชมคลิปภาพเหตุการณ์การเกิดอุบัติเหตุจากภาพเหตุการณ์ชัดเจนโดยผ่านระบบ Login Password เฉพาะ

สรุปและการอภิปรายผล

นวัตกรรมแอปพลิเคชัน NST CCTV Alarm 4 U นี้ สามารถใช้ได้จริง และมีประสิทธิภาพเกิดความพึงพอใจต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และกลุ่มเป้าหมายผู้ใช้ประโยชน์ เช่น คณะกรรมการศปถ. เทศบาลนครนครศรีธรรมราช ผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลนครนครศรีธรรมราช ประชาชนทั่วไปที่ใช้รถใช้ถนนในเขตเทศบาลนครนครศรีธรรมราช เป็นต้น และสามารถลดการบาดเจ็บและเสียชีวิตจากการบาดเจ็บจากการจราจรทางถนน

ผลการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาแอปพลิเคชันต่างๆ ยืนยันว่า สามารถใช้แก้ปัญหาอุบัติเหตุทางถนนรวมถึงอุบัติเหตุต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเดินทางของผู้คน (Federico Osini, et al, 2021), (Shota Nakashima et al, 2016)

การพัฒนาขั้นต่อไป ควรมีการเชื่อมโยงการแจ้งเตือนของแอปพลิเคชันกับระบบการแพทย์ฉุกเฉินเพื่อทราบสถานการณ์และสามารถตอบสนองต่อเหตุการณ์การบาดเจ็บได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ และควรขยายรูปแบบไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีความพร้อม

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ด้วยความร่วมมือของเครือข่าย เทศบาลนครนครศรีธรรมราช ในการดำเนินการใช้แอปพลิเคชัน “NST CCTV Alarm 4U” ในพื้นที่เทศบาลนครนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยและคณะ ขอขอบคุณคณะกรรมการอำนวยการและคณะทำงานขับเคลื่อนนวัตกรรม ด้านการบาดเจ็บจากการจราจรทางถนน สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 11 จังหวัดนครศรีธรรมราช ในการร่วมวางแผนการดำเนินงาน ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ประเมินความพึงพอใจการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของนวัตกรรมแอปพลิเคชัน “NST CCTV Alarm 4U”

บรรณานุกรม

ณัฐกานต์ ไวยเนตร และคณะ. (2562). **คู่มือการสอบสวนการบาดเจ็บจากการจราจรทางถนน.**

ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด สาขา 4; นนทบุรี

ศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอ (ศปถ. อำเภอ). (2554). **ระเบียบสำนัก**

นายกรัฐมนตรีว่าด้วยการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน ปี พ.ศ. 2554. ค้นเมื่อ
มกราคม 13, 2565, จาก

[http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTEROPM/DRAWER01/GENERAL/DAT
A0004/00004317.PDF](http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTEROPM/DRAWER01/GENERAL/DAT
A0004/00004317.PDF)

ศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน. (2562). **แผนแม่บทความปลอดภัยทางถนน พ.ศ.**

2561-2564. ค้นเมื่อ มกราคม 13, 2565, จาก

[http://roadsafety.disaster.go.th/upload/minisite/file_attach/196/5e8f159b2f
84c.pdf](http://roadsafety.disaster.go.th/upload/minisite/file_attach/196/5e8f159b2f
84c.pdf)

Chandan Deuskar. (2015). **What does urban mean?.** ค้นเมื่อ มกราคม 9, 2565, จาก

<https://blogs.worldbank.org/sustainablecities/what-does-urban-mean>

Federico Osini, Gregorio Gecchele, Riccardo Rossi, Massimiliano Gastaldi. (2021). **A**

conflict-based approach for real-time road safety analysis:

Comparative evaluation with crash-based models. Accident Analysis &
Prevention. 161, ค้นเมื่อ มกราคม 9, 2565, จาก

[https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0001457521004139
?via%3Dihub](https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0001457521004139
?via%3Dihub)

Shota Nakashima et al. (2016). **Application of Ultrasonic Sensors in Road**

Surface Condition Distinction Methods. Sensors. 161, ค้นเมื่อ มกราคม 9,
2565, จาก [https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5087466/pdf/
sensors-16-01678.pdf](https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5087466/pdf/
sensors-16-01678.pdf)

ผู้เขียน

แพทย์หญิง ศิริลักษณ์ ไทยเจริญ*

ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรค ที่ 11 จังหวัดนครศรีธรรมราช
478/74 ถนนเทวบุรี ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000
Email: siriluck14075@gmail.com

ดร. สุรชาติ โกยกุลย์

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
สำนักงานป้องกันควบคุมโรค ที่ 11 จังหวัดนครศรีธรรมราช
478/74 ถนนเทวบุรี ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000

นางสาว ณัฐพิมล ณ นคร

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
สำนักงานป้องกันควบคุมโรค ที่ 11 จังหวัดนครศรีธรรมราช
478/74 ถนนเทวบุรี ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000

ผลของการจัดการเรียนการสอนนาฏศิลป์ไทยโดยใช้ชุดกิจกรรมออนไลน์
เรื่อง ระบำโบราณคดี

Results of teaching and learning in Thai dance
by using an online activity series on Ancient Dance.

ทองพูล มุขรักษ์

Thongphun Mukharak

Received: 21 March 2022, Revised: 18 April 2022, Accepted: 21 April 2022

บทคัดย่อ

บทความครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนนาฏศิลป์ไทยโดยใช้ชุดกิจกรรมออนไลน์เรื่อง ระบำโบราณคดี โดยการศึกษาเชิงคุณภาพด้วยเครื่องมือการวิจัยคือแบบสัมภาษณ์เชิงโครงสร้าง ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชานาฏศิลป์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จำนวน 19 คน คัดเลือกแบบเจาะจงและใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกและนำเสนอข้อค้นพบโดยพรรณนา ผลการศึกษาพบว่าผลของการจัดการเรียนการสอนเป็นการสร้างแรงบันดาลใจจากชุดกิจกรรมทั้งในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียนออนไลน์เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ในการเรียนรู้ร่วมกัน มีวินัยและความรับผิดชอบในการศึกษาด้วยตนเอง โดยการบริหารจัดการกิจกรรมได้อย่างสะดวก รวดเร็วและเรียนรู้ได้พร้อม ๆ กัน ภายใต้เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ระบบเครือข่ายมีความเสถียร รวดเร็วและมีประสิทธิภาพเพื่อเข้าถึงแหล่งข้อมูล เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ที่เท่าเทียม ประหยัดค่าใช้จ่ายประหยัดเวลา และสอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

คำสำคัญ : ผลของการจัดการเรียนการสอน, ระบำโบราณคดี, ชุดกิจกรรมออนไลน์

Abstract

The purpose of this research was to study results of teaching and learning in Thai dance by using an online activity series on Ancient Dance. The qualitative study using research tools is structured interview The key informants were 1st year

students in the Dramatic Arts Department. A total of 19 students from Nakhon Si Thammarat Rajabhat University were selectively selected and used a method of collecting data from in-depth interviews and presenting their findings descriptively. The results of the study found that Instructional development approaches are inspired by a series of activities either in the classroom or outside the online classroom to foster collaborative learning relationships. Build discipline and responsibility for self-education. by managing activities conveniently Fast and able to learn at the same time. Under the tools and equipment that the network is stable Fast and efficient to access resources to create equal benefits Save costs, save time and comply with 21st century learning.

Keywords : Development guidelines of learning, Ancient Dance, online activity

บทนำ

ปัจจุบันความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการศึกษา กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น และประเทศที่กำลังพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้เร็วและทำงานได้ดีกว่าผู้เรียนที่ไม่ใช้เทคโนโลยี ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียนรู้และประหยัดเวลาในการจัดการการเรียนการสอน ในการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีและสื่อออนไลน์ อาจารย์และผู้เรียนสามารถใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตแสวงหาความรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา ทำให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต การสร้างองค์ความรู้ และเสริมทักษะการดำรงชีวิตภายใต้ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสมัยใหม่ นอกจากนี้ ความเร็วของเครือข่าย อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และบริการข้อมูลเพื่อการวิจัยทางการศึกษายังส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีและสื่อออนไลน์ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ภายใต้การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีและโซเชียลมีเดียที่มีคุณภาพ (ปณิตตา อินทรักษา, 2562)

ประกอบกับการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นทางเลือกหนึ่งของชีวิตที่ผสมผสานความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารภายในบุคคล ระหว่างบุคคล และกลุ่มเข้าด้วยกัน หรือบ่งชี้ถึง “สื่อออนไลน์” ที่จำเป็นสำหรับสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (นิธิตา แสงสิงแก้ว, 2561) เช่นเดียวกับนักศึกษาสาขาวิชานาฏศิลป์ที่มีคุณลักษณะมีความรู้ความเข้าใจถึง

แนวคิดการแสดง จัดการแสดง วิเคราะห์เนื้อหาเพื่อความต้องการกับการแสดงและนำความรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ การแก้ปัญหา การพัฒนาผู้เรียน การวิจัยต่อยอดองค์ความรู้ และมีความเป็นผู้นำในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาสมรรถนะของตนเองอยู่เสมอ (คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2562) ที่สามารถนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศในลักษณะ “QR CODE” หรือระบบสามารถช่วยตรวจสอบและสามารถศึกษาเนื้อหาบทเรียนผ่านระบบได้ด้วยตนเอง ส่วนข้อมูลที่ส่งผ่านระบบจะจัดข้อมูลให้เป็นระเบียบ สะดวก รวดเร็ว และสามารถใช้งานได้ทันที (ประทีป พิชทองกลาง, ญาตาวิมินทร์ พิชทองกลาง และอาภากร ปัญญา, 2561) มาใช้ประกอบในการเรียนนาฏศิลป์ไทย เรื่อง ระเบียบโบราณคดี ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถรับประกันการเรียนรู้ร่วมกันทางออนไลน์ของนักศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถปรับปรุงการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งสามารถทำได้ผ่านการแบ่งปันความรู้ของนักศึกษา ตลอดจนการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน (ทรงลักษณ์ สุกวิจิตรสินธุ, 2560)

จากเหตุผลที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการเรียนนาฏศิลป์ไทยโดยใช้ชุดกิจกรรมออนไลน์ เพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนนาฏศิลป์ไทยโดยใช้ชุดกิจกรรมออนไลน์ เรื่อง ระเบียบโบราณคดี ซึ่งการศึกษาเชิงคุณภาพช่วยให้แนวทางในการพัฒนา อีกทั้งยังเป็นการเสริมสร้างสมรรถนะให้กับนักศึกษาให้มีความรู้และความสามารถที่สอดคล้องสำหรับการเรียนรู้ในโลกในศตวรรษที่ 21

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนนาฏศิลป์ไทยโดยใช้ชุดกิจกรรมออนไลน์ เรื่อง ระเบียบโบราณคดี

วิธีดำเนินการวิจัย

1.รูปแบบการวิจัย

รูปแบบการวิจัยในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนนาฏศิลป์ไทยโดยใช้ชุดกิจกรรมออนไลน์เรื่อง ระเบียบโบราณคดี

2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการศึกษาครั้งนี้คือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชา 2052220 ระเบียบวาทศิลป์ (Ancient Dance) ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชานาฏศิลป์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวนทั้งหมด 19 คน เลือกแบบเจาะจง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

การศึกษานี้มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์เชิงโครงสร้าง ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก โดยการสร้างแบบสัมภาษณ์ขึ้นเพื่อสัมภาษณ์เฉพาะเกี่ยวกับผลของการจัดการเรียนการสอนนาฏศิลป์ไทยโดยใช้ชุดกิจกรรมออนไลน์เรื่อง ระเบียบวาทศิลป์ เป็นการสัมภาษณ์ที่ผู้สัมภาษณ์จะใช้แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นไว้แล้ว ซึ่งเป็นแบบในการถามกับผู้ให้สัมภาษณ์ ใช้คำถามเหมือนกันหมดทุกคนในลักษณะยึดหยุ่น (Ritchie, and Lewis, 2003) มีขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเพื่อเป็นแนวทางสำหรับนักวิจัย โดยศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเพื่อสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ เมื่อสร้างแบบสัมภาษณ์เสร็จแล้ว จึงขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสัมภาษณ์ที่สร้างไว้ นำแบบสัมภาษณ์ปรับแก้อีกครั้งและไปทดลองเก็บข้อมูล จากนั้นจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมและนำไปสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (มณีรัตน์ พัฒนสมบัติสุข, 2564)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้ 1) ผู้วิจัยติดต่อเป็นการส่วนตัวก่อนเพื่ออธิบายวัตถุประสงค์ ประโยชน์ ขั้นตอนต่าง ๆ เวลาที่ใช้ในการสัมภาษณ์โดยประมาณ นัดหมายวันช่วงเวลา สถานที่ที่จะสัมภาษณ์ และแนบเอกสารข้อมูลสำหรับเตรียมตัวก่อนสัมภาษณ์ 2) ผู้วิจัยดำเนินการขออนุมัติหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูล และนำไปยังผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่จะสัมภาษณ์ 3) ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ในจันทร์-ศุกร์ ช่วงเวลาประมาณ 17.00-18.00 น. ใช้เวลาประมาณ 30 -45 นาที ขออนุญาตใช้กล้องถ่ายรูปและใช้เครื่องบันทึกเสียงในขณะที่สัมภาษณ์ หากประเด็นใดที่ผู้ให้ข้อมูลไม่ประสงค์ที่จะให้บันทึกภาพและเสียง ผู้วิจัยก็จะไม่บันทึกตามความประสงค์และผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลต่าง ๆ ไว้เป็นความลับ

5. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับผลของการจัดการเรียนการสอนนาฏศิลป์ไทยโดยใช้ชุดกิจกรรมออนไลน์เรื่อง ระเบียบวาทศิลป์ โดยใช้เทคโนโลยีรหัสคิวอาร์โค้ดสำหรับการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย ชุดสื่อการสอนรูปแบบ QR CODE สาธิตการแต่งกาย และชุดสื่อการสอนรูปแบบ QR CODE สาธิตท่ารำ (ทองพูน มุขรักษ์, 2565) โดยการวิเคราะห์เนื้อหาด้วยการ

สัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูล 19 คน เพื่อนำสาระสำคัญที่ได้จากการสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา สรุปประเด็นและเสนอข้อค้นพบโดยการพรรณนา (วรรณวิชนี ถนอมชาติ, อุทัย อันพิมพ์ และจำเนียร จวงตระกูล, 2563)

ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “ผลของการจัดการเรียนการสอนนาฏศิลป์ไทยโดยใช้ชุดกิจกรรมออนไลน์ เรื่อง ระเบียบโบราณคดี” โดยผู้วิจัยออกแบบเทคโนโลยีรหัสคิวอาร์โค้ดสำหรับการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ 1) ผู้วิจัยใช้ชุดสื่อ การสอนรูปแบบ QR CODE สาธิตการแต่งกาย จำนวน 5 QR CODE ประกอบไปด้วยของระเบียบโบราณคดี ชุดระบำทวารวดี ระบำศรีวิชัย ระบำสุโขทัย ระบำลพบุรี และระบำเชียงใหม่ 2) ผู้วิจัยสร้างชุดสื่อการสอนรูปแบบ QR CODE สาธิตท่ารำ จำนวนทั้งหมด 104 QR CODE ประกอบด้วย ชุดระบำทวารวดี จำนวน 23 QR CODE ระบำศรีวิชัย จำนวน 18 QR CODE ระบำสุโขทัย จำนวน 23 QR CODE ระบำลพบุรี จำนวน 25 QR CODE และระบำเชียงใหม่ จำนวน 15 QR CODE (ทองพูล มุขรัรักษ์, 2565) โดยผลของการจัดการเรียนการสอนนาฏศิลป์ไทยโดยใช้ชุดกิจกรรมออนไลน์เรื่อง ระเบียบโบราณคดี ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.ด้านการสอน

การเรียนนาฏศิลป์ไทยโดยใช้ชุดกิจกรรมออนไลน์เรื่อง ระเบียบโบราณคดีเป็นการสร้างแรงบันดาลใจให้นักศึกษา ทั้งยังเป็นเครื่องมือหรือชุดกิจกรรมที่ใช้ติดตามความคืบหน้าหรือการทบทวนท่ารำที่ได้รับมอบหมายหลังจากให้นักศึกษาได้เรียนรู้ในชั้นเรียนไปแล้ว ดังคำกล่าวดังนี้

“...ช่วยให้ปฏิบัติท่ารำได้ดีขึ้น มีความสะดวกในการใช้ ได้ทบทวนท่ารำ...” (P1, P2 และ P4, 20 มีนาคม 2565)

อีกทั้ง อาจารย์ผู้สอนการใช้ชุดกิจกรรมออนไลน์เรื่อง ระเบียบโบราณคดี เพื่อให้ข้อเสนอแนะแก่นักศึกษาได้ทันที เมื่อมีคำถามเกิดขึ้นในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียนออนไลน์ ช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดระหว่างอาจารย์และนักศึกษา ทั้งยังสามารถปรับปรุงการเรียนรู้ให้ผู้เรียนไม่อยู่ในสถานการณ์ตั้งเครียดจากฝึกปฏิบัติโดยใช้ชุดกิจกรรมออนไลน์เรื่อง ระเบียบโบราณคดีด้วยตนเองในยามว่าง ดังคำกล่าวดังนี้

“...สะดวกในการใช้ และได้ทบทวนท่ารำ และเมื่อไม่แน่ใจว่าท่ารำถูกต้องไหม ก็สามารถเปิดสื่อดูได้ ช่วยให้ปฏิบัติท่ารำได้ดีขึ้น...” (P3, P5 และ P6, 20 มีนาคม 2565)

2.ด้านการเรียนรู้

การเรียนนาฏศิลป์ไทยโดยใช้ชุดกิจกรรมออนไลน์เรื่อง ระเบียบวาระคดีในการใช้ชุดกิจกรรมออนไลน์เรื่อง ระเบียบวาระคดี ทำให้เกิดเรียนรู้ร่วมกันระหว่างอาจารย์และนักศึกษาได้ ดังคำกล่าวดังนี้

“...สามารถนำท่ารำไปใช้ได้ถูกต้อง ชัดเจน และสวยงาม ร่วมกับอาจารย์...” (P7, และ P8, 20 มีนาคม 2565)

ทั้งยังส่งเสริมให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นหรือเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ส่งเสริมให้นักศึกษามีวินัยและมีความรับผิดชอบในการศึกษาด้วยตนเองมากขึ้น เช่น การทบทวนบทเรียนก่อนและหลังเข้าเรียนออนไลน์ เข้าใจทำนองและจังหวะ ดังคำกล่าวดังนี้

“...ทบทวนท่ารำ และความจำได้ดีมากขึ้น และสะดวกในการเรียนด้วยค่ะ...” (P10, P12 และ P18, 20 มีนาคม 2565)

เมื่อได้เรียนรู้ตลอดเวลา ทำให้นักศึกษามีความน่าสนใจในการเรียน และมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น (P9, P11, P13 และ P14, 20 มีนาคม 2565)

“...เข้าใจในกระบวนการท่ารำมากยิ่งขึ้น เข้าใจทำนองเพลงและจังหวะมากยิ่งขึ้นกว่าเดิม...” (P10, P15 และ P17, 20 มีนาคม 2565)

3.ด้านการบริหารจัดการ

การเรียนนาฏศิลป์ไทยโดยใช้ชุดกิจกรรมออนไลน์เรื่อง ระเบียบวาระคดี นักศึกษาสามารถบริหารจัดการเวลาเพื่อใช้ชุดกิจกรรมออนไลน์ได้อย่างสะดวกและรวดเร็วมากขึ้น และสามารถใช้ได้พร้อมกันหลาย ๆ คน และเป็นช่องทางในการทบทวนนาฏศิลป์ไทยเรื่อง ระเบียบวาระคดีได้ตลอดเวลาและสามารถถ่ายทอดไปยังผู้ที่สนใจได้อย่างกว้างขวาง ไม่จำกัดเฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ดังคำกล่าวดังนี้

“...สามารถทบทวนท่ารำและช่วยให้การปฏิบัติท่ารำได้ดีขึ้น เข้าใจมากขึ้น ถ่ายทอดให้คนอื่น ๆ ได้...” (P1, และ P18, 20 มีนาคม 2565)

“...ช่วยให้ปฏิบัติท่ารำดีขึ้น สามารถจำท่ารำได้ เพราะเปิดดูทบทวนได้ทุกที่ ทุกเวลา...” (P19, 20 มีนาคม 2565)

4.ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์

การเรียนนาฏศิลป์ไทยโดยใช้ชุดกิจกรรมออนไลน์เรื่อง ระเบียบโบราณคดี ต้องมีระบบเครือข่ายสำหรับการสอนในรูปแบบออนไลน์ให้มีความเสถียร และความเร็วของที่สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น มีคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์เทคโนโลยีอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่ออำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ เพื่อการเข้าถึงแหล่งข้อมูลและสนับสนุนการค้นหาค้นหาข้อมูลเพื่อการจัดการเรียนรู้สำหรับการสอนในรูปแบบออนไลน์เพื่อการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

“...ง่ายต่อการช่วยจำ สะดวกในการใช้ หากมีอินเทอร์เน็ตก็สามารถเปิดข้อมูลเพื่อทบทวน ทำทำได้...” (P1, และ P12, 20 มีนาคม 2565)

“...มีโทรศัพท์ก็สามารถเรียนรู้และได้ฝึกปฏิบัติทำได้ดีขึ้นค่ะ เพราะเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย...” (P2 และ P11, 20 มีนาคม 2565)

5.ด้านประโยชน์จากสื่อออนไลน์

การเรียนนาฏศิลป์ไทยโดยใช้ชุดกิจกรรมออนไลน์เรื่อง ระเบียบโบราณคดี ทำให้เกิดความเท่าเทียมกันในการศึกษาและการกระจายโอกาสในการเรียนนาฏศิลป์ไทย เป็นการพัฒนาสื่อนวัตกรรมเพื่อการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับปัจจุบัน

“...เป็นสื่อออนไลน์ ที่ดู ชมได้ง่าย และช่วยให้ปฏิบัติทำได้ดีและสะดวกค่ะ...” (P17 และ P18, 20 มีนาคม 2565)

ทั้งนี้ การเรียนนาฏศิลป์ไทยโดยใช้ชุดกิจกรรมออนไลน์ช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย เวลา และสะดวกในการติดต่อสื่อสารหรือแลกเปลี่ยนข้อมูล สามารถศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากการสอนในรูปแบบออนไลน์ และเปิดมุมมองด้านการศึกษาได้กว้างขึ้น สร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นได้ และเป็นช่องทางในการเลือกรับความรู้เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

“...เป็นการเรียนรู้ที่ดีมาก เข้าถึงข้อมูลทำาง่าย...” (P1 และ P19, 20 มีนาคม 2565)

“...ง่ายต่อการทบทวนทำาง่ายได้ตลอดเวลาในยามว่าง...” (P18, 20 มีนาคม 2565)

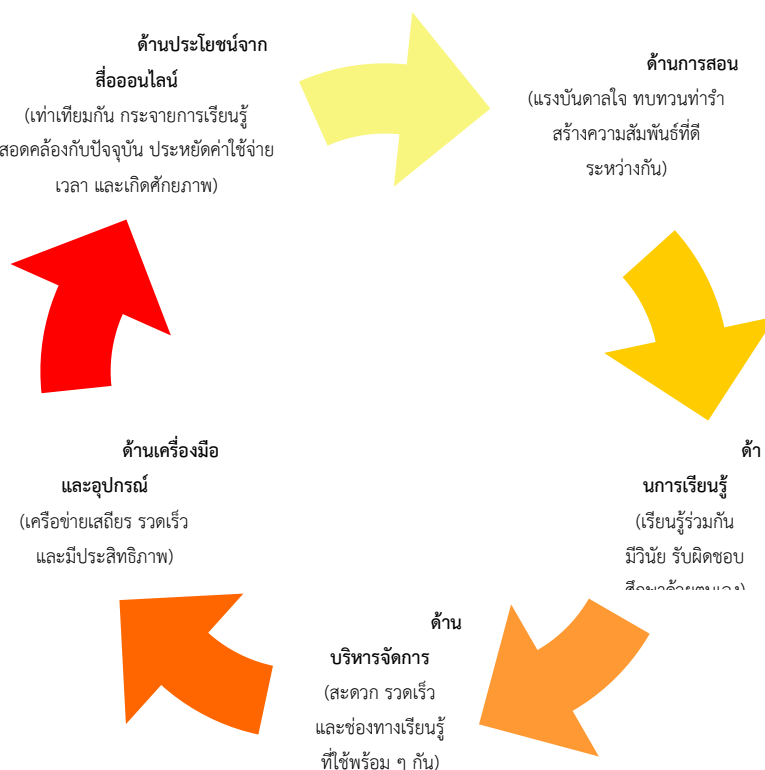
อภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง “ผลของการจัดการเรียนการสอนนาฏศิลป์ไทยโดยใช้ชุดกิจกรรมออนไลน์ เรื่อง ระเบียบวาทะศิลป์” โดยผู้วิจัยมีผลการวิจัย พบว่า 1) ด้านการสอน เป็นการสร้างแรงบันดาลใจ โดยเครื่องมือหรือชุดกิจกรรมที่ หรือการทบทวนท่ารำที่ได้รับมอบหมายหลังจากได้เรียนรู้ในชั้นเรียน เพื่อให้ข้อเสนอแนะในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียนออนไลน์ ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดระหว่าง อาจารย์และนักศึกษา เพื่อปรับปรุงการเรียนรู้จากฝึกปฏิบัติโดยใช้ชุดกิจกรรมออนไลน์ด้วยตนเอง สอดคล้องกับการศึกษาของปณิตตา อินทรักษา (2562) พบว่า ผู้สอนและผู้เรียนสามารถใช้การติดต่อสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สะแสแสวงหาความรู้ได้ทุกที่ทุกเวลาเกิดการเรียนรู้ ภายใต้ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่ทันสมัย 2) ด้านการเรียนรู้ ทำให้เกิดเรียนรู้ร่วมกันระหว่าง อาจารย์และนักศึกษาได้ ได้แสดงความคิดเห็นหรือเรียนรู้ได้ตลอดเวลา สร้างวินัยและมีความรับผิดชอบในการศึกษาด้วยตนเอง และมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของปรีชา คำมาดี และพิทักษ์ ศิริวงศ์ (2560) พบว่า การเรียนรู้ การให้คำปรึกษา และแนะนำร่วมกันกับนักศึกษาผ่านช่องหรือสื่อออนไลน์ ให้เกิดความชัดเจนและสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง มีความเหมาะสมกับรูปแบบสื่อออนไลน์เพื่อเกิดองค์ความรู้ใหม่ในปัจจุบัน เช่นเดียวกับการศึกษาของปณิตตา อินทรักษา (2562) พบว่า การเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมออนไลน์ บ่งชี้ถึง “การเรียนรู้ตลอดชีวิต” เพราะสามารถดู ชมหรือทบทวนได้ตลอดเวลาและเสริมสร้างทักษะการใช้ชีวิต 3) ด้านการบริหารจัดการสามารถบริหารจัดการเวลาเพื่อใช้ชุดกิจกรรมออนไลน์ได้อย่าง สะดวก รวดเร็ว ใช้ได้พร้อมกันหลาย ๆ คน และเป็นช่องทางในการทบทวนที่ไม่จำกัดเฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง และถ่ายทอดไปยังผู้ที่สนใจได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ ชนนท์ธิดา ประพัฒน์, กอบสุข คงมนัส, ช่อบุญ จิราณภาพ และวารินทร์ แก้วอุไร (2562) พบว่า เป็นการศึกษาที่ผู้เรียนในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เน้นผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง จึงเกิดความสุขในการเรียนรู้และพยายามทำให้ตนเองค้นหาข้อมูลต่าง ๆ ให้ลึกซึ้งขึ้น และการทำงานร่วมกันโดยการช่วยเหลือภายในกลุ่มได้ตลอดเวลา 4) ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ ต้องมีระบบเครือข่ายสำหรับการสอนในรูปแบบออนไลน์ ที่มีความเสถียร รวดเร็วและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ เช่น คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์เทคโนโลยีอื่น ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกและการเข้าถึงแหล่งข้อมูลแบบมีส่วนร่วม สอดคล้องกับการศึกษาของ ปรีดีเปรม ชัยกิจ และชาติรี ใต้ฟ้าพูล (2561) พบว่า การเตรียมความพร้อมเครื่องมือและอุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้สื่อออนไลน์ เพื่อความรู้และเข้าใจในหลักการ

จัดการสื่อออนไลน์เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันเพื่อความถูกต้องชัดเจน และ 5) ด้านประโยชน์จากสื่อออนไลน์ ซึ่งการเรียนนาฏศิลป์ไทยโดยใช้ชุดกิจกรรมออนไลน์เรื่อง ระเบียบวาระคดี ทำให้เท่าเทียมกันในการศึกษาและกระจายโอกาสเพื่อการจัดการเรียนรู้ที่ สอดคล้องกับปัจจุบัน สอดคล้องกับการศึกษาของ ยศธร ทวีพล, ศิริพร แยมนิล, กมลพร สอนศรี และนภเรณู สัจจรักษ์ อีระฐิติ (2560) พบว่า การเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ถูกนำมาใช้กับการจัดการ และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อการเรียนรู้และการสร้างความร่วมมือ สร้างความเท่าเทียมและการ เข้าถึงข้อมูลเพื่อการเรียนรู้ ทั้งนี้ การเรียนนาฏศิลป์ไทยโดยใช้ชุดกิจกรรมออนไลน์ช่วยประหยัด ค่าใช้จ่าย เวลาและสะดวกในการแลกเปลี่ยนข้อมูล สอดคล้องกับการศึกษาของอนุวัฒน์ สุวรรณมาตย์ (2563) พบว่า การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้เครือข่ายสื่อออนไลน์เพื่อยกระดับ ผลสัมฤทธิ์ เป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ สามารถพัฒนาศักยภาพของการจัดการ เรียนรู้ ส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

สรุปผล

การศึกษาครั้งนี้ ผลของการจัดการเรียนการสอนนาฏศิลป์ไทยโดยใช้ชุดกิจกรรมออนไลน์ เรื่อง ระเบียบวาระคดี พบว่า ด้านการสอนเป็นการสร้างแรงบันดาลใจจากชุดกิจกรรมและทบทวน ทำซ้ำในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียนออนไลน์ ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิด ในขณะที่ด้านการ เรียนรู้ ทำให้เกิดเรียนรู้ร่วมกัน สร้างมีวินัย กระตือรือร้นและมีความรับผิดชอบในการศึกษาด้วย ตนเอง อีกทั้งด้านการบริหารจัดการโดยใช้ชุดกิจกรรมออนไลน์ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และเป็น ช่องทางเรียนรู้ที่ใช้พร้อม ๆ กันได้ ส่วนด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ต้องมีระบบเครือข่ายที่มีความ เสถียร รวดเร็วและมีประสิทธิภาพเพื่อความสะดวกและเข้าถึงแหล่งข้อมูลแบบมีส่วนร่วม และใน ด้านประโยชน์จากสื่อออนไลน์ ทำให้เท่าเทียมกันในการศึกษาและกระจายโอกาสในการจัดการ เรียนรู้ที่สอดคล้องกับปัจจุบัน เนื่องจากประหยัดค่าใช้จ่าย เวลา สะดวกในการแลกเปลี่ยนข้อมูล และเกิดศักยภาพของการจัดการเรียนรู้ สรุปได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ผลของการจัดการเรียนการสอนนาฏศิลป์ไทยโดยใช้ชุดกิจกรรมออนไลน์
เรื่อง ระเบียบราชนคร

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ผลของการจัดการเรียนการสอนนาฏศิลป์ไทยโดยใช้ชุดกิจกรรมออนไลน์
เรื่อง ระเบียบราชนคร มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะด้านวิชาการ

จากผลการศึกษาทำให้เห็นถึงผลของการจัดการเรียนการสอนนาฏศิลป์ไทยโดยใช้ชุด
กิจกรรมออนไลน์เรื่อง ระเบียบราชนคร ที่สอดคล้องกับแนวทางสำหรับการเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต
และการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

2. ข้อเสนอแนะด้านการนำไปใช้ประโยชน์

ควรมีการศึกษาการเปรียบเทียบนักศึกษาระหว่างสถาบันการศึกษาเพื่อให้เห็นถึงความ
แตกต่างในการเรียนรู้ และควรทำการศึกษาสภาพปัญหาการเรียนนาฏศิลป์ไทยโดยใช้ชุดกิจกรรม

ออนไลน์เรื่อง ระเบียบโบราณคดี เพื่อให้เห็นถึงข้อจำกัดของการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมออนไลน์ของนักศึกษาต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ไทยโดยใช้ชุดกิจกรรมออนไลน์เรื่อง ระเบียบโบราณคดีของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลเพิ่มเติมหลังจากเสร็จสิ้นงานวิจัยแล้วเพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ

บรรณานุกรม

- คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. (2562). **หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ (4 ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562)**. นครศรีธรรมราช : คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- ชนันท์ธิดา ประพิน, กอบสุข คงมนัส, ช่อบุญ จิราภาพ และวาริรัตน์ แก้วอุไร. (2562). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาคอมพิวเตอร์ด้วยการเรียนแบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย. วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร, 21(1), 30-47.
- ทรงลักษณ์ สุกุลจิตรสินธุ์. (2560). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการเรียนรู้ร่วมกันทางออนไลน์. Veridian E-Journal, Silpakorn University (Humanities, Social Sciences and arts), 10(2), 437-450.
- ทองพูล มุขรักษ์. (2565). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ไทยโดยใช้ชุดกิจกรรมออนไลน์เรื่อง ระเบียบโบราณคดีของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. (รายงานการวิจัย). นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- นิธิดา แสงสิงแก้ว. (2561). จัปทิศทางการสื่อสารเรื่องการเรียนรู้สำหรับเด็กศตวรรษที่ 21 ในโลกออนไลน์. วารสารศาสตร์, 11(2), 161-199.

- ประทีป พืชทองกลาง, ญาติาวินมินทร์ พืชทองกลาง และอาภากร ปัญโญ. (2561). การสร้างระบบตรวจสอบการเข้าชั้นเรียนด้วย QR Code ในรายวิชาศึกษาทั่วไป. วารสารพุทธศาสตร์ศึกษา, 9(1), 1-16.
- ปรีชา คำมาดี และพิทักษ์ ศิริวงศ์. (2560). กระบวนการต่อรองระหว่างนักศึกษา กับอาจารย์ผ่านสื่อออนไลน์ : การศึกษาเพื่อสร้างทฤษฎีฐานราก. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 11(3), 110-118.
- ปรีดีเปรม ชัยกิจ และชาตรี ใต้ฟ้าพูล. (2561). การจัดการภาวะวิกฤตบนสื่อสังคมออนไลน์ ของบริษัทผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่. วารสารการประชาสัมพันธ์และการโฆษณา, 11(1), 121-139.
- ปณิตตา อินทรักษา. (2562). การจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อสังคมออนไลน์. วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนครสวรรค์, 21(4), 357-365.
- มนิรัศมี พัฒนสมบัติสุข. (2564). การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยทางการพยาบาลและสังคมศาสตร์. วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้, 8(2), 329-343.
- ยศธร ทวีพล, ศิริพร แยมินิล, กมลพร สอนศรี และนภเรณู สัจจรักษ์ ธีระฐิติ. (2560). การจัดการทุนมนุษย์ยุคสื่อสังคมออนไลน์. Journal of HR intelligence, 12(2), 64-79.
- วรรณวิชนี ถนอมชาติ, อุทัย อันพิมพ์ และจำเนียร จวงตระกูล. (2563). การนำเสนอผลการวิจัยเชิงคุณภาพ. วารสารชุมชนวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, 14(4), 1-13.
- อนุวัฒน์ สุวรรณมาตย์. (2563). รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1. วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 16(2), 93-107.
- Ritchie, J. and Lewis, J. (2003). *Qualitative Research Practice*. London : Sage.

ผู้เขียน

นายทองพูล มุขรักษ์

อาจารย์ สาขาวิชานาฏศิลป์ คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

เลขที่ 1 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าจี้ อำเภอมะนัง

จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

E-mail: thongphun_muk@nstru.ac.th

หลักการโอเคอาร์ (OKR) กับการบูรณาการการทำงานเพื่อพัฒนาศักยภาพองค์กรภาครัฐ
กรณีศึกษาสถานีตำรวจภูธรทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช
OKR Principles (OKR) and Work Integration for Developing Government
Organizations: A Case Study of the Thung Song Police Station
in Nakhon Si Thammarat Province.

ธีระวุฒิ เทพเลื่อน
Theerawut Thepluan

Received: 13 March 2022, Revised: 20 April 2022, Accepted: 25 April 2022

บทคัดย่อ

การนำหลักการ OKR (Objectives and Key Results) หรือ “วัตถุประสงค์และผลลัพธ์สำคัญ” มาประยุกต์ใช้ในองค์กรเป็นการพัฒนากระบวนการทำงานที่อาศัยความร่วมมือของผู้ปฏิบัติงานในทุกระดับชั้นในการคิดวางแผนการทำงาน สร้างสรรค์กระบวนการทำงานเพื่อให้เกิดผลการดำเนินงานที่ประสบผลสำเร็จในระยะสั้น หลักการโอเคอาร์ (OKR) เป็นกระแสใหม่ของการนำมาใช้วางแผนการดำเนินงานขององค์กรโดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานเอกชน

บทความนี้มุ่งนำเสนอการบูรณาการหลักการโอเคอาร์ (OKR) กับการพัฒนาการทำงานขององค์กรภาครัฐ โดยจัดปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาสังคม โครงการพัฒนาและขับเคลื่อนองค์กรสู่ความสำเร็จตามหลักการโอเคอาร์เพื่อหนุนเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจภูธรทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีกระบวนการศึกษาข้อปัญหาในการทำงาน การร่วมพัฒนาหลักการโอเคอาร์ (OKR) เพื่อแก้ไขและเสริมศักยภาพในการทำงาน และทดลองใช้หลักการโอเคอาร์ (OKR) ที่สร้างขึ้น

ผลการปฏิบัติการประเมินด้วยการทำแบบสอบถาม พบว่า 1. ด้านความเหมาะสม เห็นว่าการนำมาใช้หลักการโอเคอาร์เป็นหลักการที่ดี มีประสิทธิภาพสูง มีความน่าสนใจ และเหมาะสมในการบูรณาการกับการทำงานในปัจจุบัน 2. ด้านการดำเนินกิจกรรม ควรจัดอบรมกับเจ้าหน้าที่ทุกคนภายในในองค์กร และควรมีระยะเวลาการดำเนินงานต่อเนื่อง เพื่อให้เห็นผลการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม และควรเพิ่มหลักสูตรต่อเนื่องที่มีระดับความรู้และทักษะที่สูงขึ้น 3. ด้านข้อปัญหา พบว่า การนำหลักการโอเคอาร์ (OKR) ไปใช้ในอนาคตจะต้องคำนึงถึงโครงสร้างหน้าที่

ในองค์กร การมอบหมายงานที่ชัดเจน ความร่วมมือระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ปฏิบัติงาน และดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI - Key Performance Indicator)

คำสำคัญ : หลักการโอเคอาร์, การพัฒนา, หน่วยงานภาครัฐ, ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

Abstract

The application of OKRs (Objectives and Key Results) or "Objectives and Key Results" principles in the organization is the development of work processes that rely on the cooperation of operators at all levels in goal-setting thinking. OKR Principles is a new trend in the implementation of corporate planning, particularly for private entities, in order to produce successful results in the short term.

The purpose of this article is to present the integration of OKR principles (OKR) with the development of public sector organizations through social development actions, development projects, and driving organizations to success according to OKR principles in order to improve the efficiency of operations at the Thung Song Police Station in Nakhon Si Thammarat Province. There is a process for studying problems in collaborative work in order to develop OKR principles to fix and improve working capacity, as well as to experiment with the created OKR principles.

The results of the questionnaire assessment revealed that 1. On the appropriateness front, the adoption of the OKR principle is a good principle with high efficiency, attractiveness, and suitability for integration with current work, 2. In terms of activities, all officers within the organization should be trained. There is also a period of continuous operation in order to see concrete results, and continuous courses with higher levels of knowledge and skills should be added, and 3. On the problem side, it was discovered that future implementation of OKRs (OKRs) must consider organizational structure, clear assignments, cooperation between supervisors and operators, and KPIs - Key Performance Indicators.

Keywords : OKR principles, Development, Government agencies, Key performance indicators

บทนำ

การประเมินผลการปฏิบัติงาน (Performance Appraisal) จัดเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรให้ประสบความสำเร็จ เนื่องจากเป็นกระบวนการทบทวนและตรวจสอบความสามารถในการทำงานรวมทั้งศักยภาพของพนักงานที่ช่วยให้องค์กรประสบความสำเร็จได้ดียิ่งขึ้น แม้ว่าการประเมินผลการปฏิบัติงานจะไม่ช่วยพัฒนาทักษะใดโดยตรง แต่จะเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญเพื่อบอกกล่าวและกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาในแต่ละบุคคลได้ นอกจากนี้ การประเมินผลการปฏิบัติงานยังเป็นตัวบ่งชี้ว่าองค์กรควรต้องปรับปรุงเรื่องใด จึงถือเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาทางอาชีพที่สำคัญขององค์กร

วิธีการในการประเมินผลการปฏิบัติงานและการจัดการการปฏิบัติงาน (Methods of Performance Appraisal and Management) มีด้วยกันหลากหลายวิธี งานวิจัยที่ผ่านมาได้แสดงให้เห็นว่ามีแนวทางต่าง ๆ กันสำหรับใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงานหรือพฤติกรรมของพนักงานที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับตำแหน่งหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายรวมถึงวัฒนธรรมองค์กรด้วยเหตุนี้ การประยุกต์ใช้แนวคิดในการประเมินผลการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันจึงนำไปสู่ความสับสน และความรู้สึกท้อแท้และคับข้องใจของผู้บริหารเกี่ยวกับกระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงาน (Gurbuz, S., & Dikmenli, p.108–138) การประเมินผลการปฏิบัติงานจึงสามารถกล่าวได้ว่า ไม่มีวิธีที่ดีที่สุด

อย่างไรก็ตาม มีองค์ประกอบพื้นฐานบางประการที่คล้ายคลึงกันสำหรับวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานและการจัดการการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ Niven and Lamorte (2016) พบว่า วิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานและการจัดการการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพมักมีความเชื่อมโยงกับการตั้งเป้าหมายชัดเจน ซึ่งจะล่อไปกับเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งของผลการปฏิบัติงานซึ่งเป็นเกณฑ์ที่ทุกคนจดจำได้และได้รับการยอมรับทั้งจากระบบการจัดการและพนักงานขององค์กร นอกจากนี้ยังพบว่า การประเมินผลการปฏิบัติงานและการจัดการการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพจะมีองค์ประกอบย่อย เป็นต้นว่าการเชื่อมโยงการประเมินเข้ากับการให้รางวัล การทำงานร่วมกันของหัวหน้าและลูกน้องเพื่อระบุเป้าหมายงาน เป้าหมายของผลการปฏิบัติงานนิยามได้ชัดเจน

การส่งข้อมูลย้อนกลับให้ผู้ประเมินเพื่อบ่งบอกประสิทธิภาพในการทำงานและความสอดคล้องของการประเมินงานตามข้อบังคับทางกฎหมาย

ปัจจุบันภาคเอกชนในประเทศไทยได้นำหลักการโอเคอาร์ (OKR) ซึ่งเป็น “นวัตกรรม” หรือ “เครื่องมือใหม่” มาใช้ในการบริหารงานและการวัดผลองค์กรอย่างแพร่หลาย ส่วนในภาครัฐซึ่งมีระบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน (performance appraisal) ซึ่งรู้จักกันเป็นอย่างดีคือ ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI - Key Performance Indicator) เป็นเครื่องมือหลักที่ใช้วัดและประเมินผลการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ที่สำคัญขององค์กร ทั้งนี้จุดสำคัญของดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI - Key Performance Indicator) คือ การวัดผลการทำงานออกมาเป็นตัวเลข ซึ่งแตกต่างจากหลักการโอเคอาร์ (OKR - Objective Key Result) หรือการตั้งเป้าหมายเพื่อวัดผลความสำเร็จ ซึ่งเป็นเครื่องมือการสร้างกลยุทธ์และตั้งเป้าหมายและการหากิจกรรมกับวิธีวัดผล อย่างไรก็ตามก็ยังคงพบว่า ในภาครัฐเริ่มมีประยุกต์นำเอาหลักการโอเคอาร์มาบูรณาการการทำงานด้วย เช่น ในกลุ่มงานสร้างเสริมสุขภาวะของเกทีนิ ประทุมสุวรรณ (2562) การพัฒนาสถานศึกษาและรูปแบบการเรียนการสอนของ นกตล รมโพธิ์ (2564) โดยพบว่า การนำหลักการโอเคอาร์ (OKR) มาปรับใช้ในองค์กรดังกล่าวทำให้ประสิทธิภาพการทำงานดีมากยิ่งขึ้น จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจว่า การนำหลักการโอเคอาร์ (OKR) มาบูรณาการการทำงานองค์กรภาครัฐที่ยังคงต้องยึดดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI - Key Performance Indicator) เป็นเครื่องมือหลักที่ใช้วัดและประเมินผลการดำเนินงานจะมีแนวปฏิบัติในรูปแบบใด

ทั้งนี้ในการประยุกต์ใช้แนวคิดโอเคอาร์ (OKR) มีความจำเป็นต่อการพัฒนาองค์กรเพราะหลักการนี้จะเป็นตัวกระตุ้นสำคัญที่ช่วยต่อยอดความสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างการจัดเป้าหมายเพื่อวัดผลความสำเร็จคนในองค์กรควบคู่กับเป้าหมายความสำเร็จขององค์กร การเกิดกิจกรรมที่กระตุ้นการตระหนักรู้นี้จะกลายเป็นตัวหนุนเสริมพลังการทำงานและช่วยผลักดันการพัฒนาองค์กรสู่เป้าหมายได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

ในการศึกษาการนำหลักการโอเคอาร์ (OKR) มาบูรณาการการทำงานเพื่อพัฒนาศักยภาพองค์กรภาครัฐ กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้ศึกษาได้ดำเนินการผ่านกระบวนการอบรมความรู้ การสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus group) และการเก็บข้อมูลแบบสอบถามผู้มีส่วนร่วมกิจกรรมโครงการพัฒนาและขับเคลื่อนองค์กรสู่ความสำเร็จตามหลักการโอเคอาร์เพื่อหนุนเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจภูธรทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของรายวิชาปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาสังคม

หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

หลักการโอเคอาร์ (OKR) หรือการตั้งเป้าหมายเพื่อวัดผลความสำเร็จ

โอเคอาร์ (OKR - Objective Key Result) หรือการตั้งเป้าหมายเพื่อวัดผลความสำเร็จ หมายถึง วิธีการตั้งเป้าหมายเพื่อวัดผลความสำเร็จโดยการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ต้องการทำให้สำเร็จ และการกำหนดผลลัพธ์ที่จะวัดเพื่อให้รู้ว่า สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งขึ้นหรือไม่ (นภดล ร่มโพธิ์ 2559, หน้า 28)

Doerr (1999) ได้เสนอวิธีการตั้งเป้าหมายเพื่อวัดผลความสำเร็จขึ้นในทศวรรษที่ 19 โดยวางรากฐานมาจากดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI - Key Performance Indicator) และบาลานซ์สกอร์การ์ด (Balanced Scorecard: BSC) ให้กลายเป็นระบบสำหรับการจัดการความสำเร็จหลัก (key result) บริษัท Intel เป็นบริษัทแรกที่รับแนวความคิดการตั้งเป้าหมายเพื่อวัดผลความสำเร็จมาใช้เพื่อเปลี่ยนผ่านบริษัทจากการผลิตชิปความจำไปเป็นการผลิตไมโครโพรเซสเซอร์ (Microprocessor) ซึ่งเป็นชิปที่ใช้เป็นหน่วยประมวลผลกลางของเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ เป็นเหตุให้บริษัทต้องเพิ่มความใส่ใจกับเรื่องสำคัญที่ต้องทำเป็นลำดับแรก ๆ เพื่อให้บริษัทประสบความสำเร็จแล้วก้าวขึ้นมาเป็นผู้นำในตลาด บริษัท Intel ประสบความสำเร็จในการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของบริษัทด้วยการประยุกต์ใช้แนวความคิดการตั้งเป้าหมายเพื่อวัดผลความสำเร็จเป็นครั้งแรก (Radonic, M. 2017, p.28-37)

อย่างไรก็ตาม Radonic กล่าวว่า การตั้งเป้าหมายเพื่อวัดผลความสำเร็จได้รับความนิยมมากขึ้นจากการที่บริษัท Google นำแนวคิดดังกล่าวไปใช้งานในปี 1999 ซึ่งในขณะนั้นการตั้งเป้าหมายเพื่อวัดผลความสำเร็จเป็นเครื่องมือหลักที่ Google ใช้บริหารจัดการองค์กรซึ่งผูกโยงกับความคิดเชิงวิเคราะห์ ความพยายามขยายความร่วมมือและการวางวัตถุประสงค์อย่างเป็นระบบ ที่ Google นี้เอง การตั้งเป้าหมายเพื่อวัดผลความสำเร็จได้ผนวกเอาวิธีการจัดการ ซึ่งช่วยให้หน่วยธุรกิจมุ่งเน้นความสำคัญกับความร่วมมือระหว่างกัน เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กรได้ในที่สุด เนื่องจากระบบการตั้งเป้าหมายเพื่อวัดผลความสำเร็จใช้อย่างเต็มรูปแบบที่ Google จึงเชื่อมั่นว่าระบบนี้มีส่วนสำคัญในการสร้างความสำเร็จให้กับบริษัท เนื่องจากระบบเอื้อให้บริษัทมุ่งเน้นเรื่องประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้ดียิ่งขึ้นผ่านกฎ 70-20-10 ซึ่งนับเป็นส่วนต่อขยายของแนวความคิดการตั้งเป้าหมายเพื่อวัดผลความสำเร็จ

ทุกวันนี้ สังเกตพบว่าบริษัทที่เป็นผู้นำทางด้านเทคโนโลยีจำนวนมาก ยกตัวอย่างเช่น Oracle, LinkedIn และบริษัทต่าง ๆ อีกนับไม่ถ้วนล้วนแต่ประยุกต์ใช้แนวความคิดการตั้งเป้าหมายเพื่อวัดผลความสำเร็จในกระบวนการดำเนินงานกิจกรรมทางธุรกิจประจำวัน ส่วนหนึ่งก็เนื่องด้วยวัตถุประสงค์ในการต่อยอดความสำเร็จของความสัมพันธ์ระหว่างการตั้งเป้าหมายเพื่อวัดผลความสำเร็จพนักงานแต่ละบุคคลและการตั้งเป้าหมายเพื่อวัดผลความสำเร็จขององค์กร

กฎ 70-20-10 สามารถเพิ่มเติมอธิบายได้ว่า ร้อยละ 70 ของกิจกรรมต่าง ๆ ควรสัมพันธ์และเกี่ยวเนื่องกับวัตถุประสงค์หลักและโครงการที่สำคัญจริง ๆ ในขณะที่กิจกรรมอีกร้อยละ 20 ควรเป็นกิจกรรมซึ่งเกี่ยวเนื่องกับการสนับสนุนและส่งเสริมวัตถุประสงค์ขององค์กรที่มีความสำคัญรองลงมา และส่วนที่เหลือร้อยละ 10 ควรเป็นกิจกรรมที่เป็นชีวิตสุขภาพหรืองานที่จำเป็นซึ่งจะเอื้อให้องค์กรสามารถดำเนินงานได้โดยปราศจากอุปสรรคต่าง ๆ นอกจากนี้แล้ว การตั้งเป้าหมายเพื่อวัดผลความสำเร็จยังมีความเกี่ยวข้องกับหน้าที่ในการเสริมสมรรถนะทางด้านความโปร่งใสภายในองค์กรและการปรับเปลี่ยนกิจกรรมต่าง ๆ ในองค์กรให้เป็นไปตามลำดับความสำคัญที่เหมาะสมยิ่งขึ้น

หลักการโอเคอาร์ (OKR) กับการบริหารงานภาครัฐ

หลักการโอเคอาร์เป็นหลักการทำงานผ่านกระบวนการง่าย ๆ และให้ความสำคัญกับทุกภาคส่วนขององค์กร เพราะหัวใจหลักของโอเคอาร์อาจเป็นการที่สมาชิกทุกคนในองค์กรเข้าใจเป้าหมายที่ตรงกัน และรู้ภารกิจของตนเองอย่างชัดเจนที่จะช่วยผลักดันการทำงานของแต่ละส่วนให้ดีที่สุด และเมื่อทุกคนรับผิดชอบหน้าที่ของตนเองได้อย่างดีที่สุด บรรลุเป้าหมายที่ตัวเองได้ตั้งไว้พลังของทุกส่วนก็จะช่วยให้องค์กรบรรลุสู่ความสำเร็จและผลักดันองค์กรให้ก้าวสู่ความสำเร็จและก้าวไกลยิ่งขึ้นเรื่อย ๆ ต่อไปในอนาคต ทั้งนี้เมื่อพิจารณาแนวคิดหลักการโอเคอาร์ (OKR) จะเห็นว่า หลักการนี้มีความสอดคล้องกับทฤษฎีโครงสร้างและหน้าที่นิยมมุ่งให้บุคคลมีแนวคิดและตระหนักในการทำประโยชน์ต่อสังคม เน้นสังคมส่วนรวม (The Whole) คือมองว่าสังคมส่วนรวมเป็นระบบอันหนึ่งและภายในระบบจะประกอบด้วยระบบย่อย ๆ ซึ่งยึดเหนี่ยวและมีความสัมพันธ์กัน เปรียบเทียบได้กับอวัยวะของร่างกายที่มีหน้าที่เฉพาะและทำงานสัมพันธ์เชื่อมโยงกับอวัยวะอื่น ๆ ของร่างกายเพื่อเป้าหมายสูงสุด คือ ความอยู่รอดของชีวิต

เป็นที่ทราบกันดีว่า การบริหารงานของภาครัฐปัจจุบันผูกติดกับการประเมินผลการปฏิบัติงานแบบดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI - Key Performance Indicator) แต่พบว่ามีมีการปรับประยุกต์เอาหลักการโอเคอาร์ (OKR) เข้ามาเสริมกระบวนการการทำงานเพื่อมุ่งเป้าหมายไปสู่การพัฒนาที่ดีและการประสบความสำเร็จแล้วบ้าง ตัวอย่างเช่น การศึกษาของเกศินี ประทุมสุวรรณ (2562, หน้า 111-128) มีการประยุกต์ใช้หลักการโอเคอาร์กับโครงการเสริมสุขภาพ เพื่อให้ผู้บริหารโครงการและคณะทำงานประเมินตนเองได้ และร่วมกันตั้งวัตถุประสงค์และผลลัพธ์ให้สอดคล้องกับเป้าหมายของโครงการและเป้าหมายของแหล่งทุน พร้อมกับปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่พลิกผันอย่างรวดเร็ว

จากการศึกษาพบว่า อุปสรรคสำคัญคือผู้บริหารโครงการขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ กิจกรรม ผลผลิตและผลลัพธ์ รวมทั้งการเก็บรวบรวมข้อมูลตามตัวชี้วัด ซึ่งถ้ามีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ทำให้สามารถนำแนวคิดโอเคอาร์ไปใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารโครงการได้เป็นอย่างดี ข้อเสนอแนะคือ ผู้บริหารโครงการและคณะทำงานควรได้รับการอบรมด้านการพัฒนาข้อเสนอโครงการ การประเมินผล และการประยุกต์ใช้หลักการโอเคอาร์ด้วยเพื่อเป็นต้นทุนในการพัฒนา

การศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาตามแนว OBJECTIVES & KEY RESULTS (OKR) ของศิวาพัชญ์ บำรุงเศรษฐพงษ์ และคณะ (2562) ให้ความเห็นว่า หากนำหลักการโอเคอาร์มาใช้ในการบริหารงานด้านวิชาการจะช่วยให้การบริหารงานนั้นสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีมากยิ่งขึ้นเพราะโอเคอาร์เป็นการตั้งวัตถุประสงค์ตามที่ผู้อำนวยการโรงเรียนต้องการแก้ไขหรือพัฒนาคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนของครู รวมถึงการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของนักเรียนในแต่ละด้าน โดยหาวิธีการพัฒนา แก้ไขให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ หากทำสำเร็จย่อมจะสามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชนและท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ โดยจะส่งผลดีโดยตรงต่อตัวผู้เรียนที่จะได้พัฒนาคุณภาพให้ดีขึ้น รวมถึงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู และสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการบริหารงานของผู้อำนวยการโรงเรียนอีกด้วย

การนำหลักการโอเคอาร์ไปใช้ในการบริหารงานวิชาการ ต้องเริ่มจากการอธิบายทำความเข้าใจให้บุคลากรในองค์กรเข้าใจเกี่ยวกับหลักการโอเคอาร์ จากนั้นออกแบบวัตถุประสงค์และผลลัพธ์หลักให้สอดคล้องเชื่อมโยงกันทั้งองค์กร โดยสื่อสารให้ทุกคนเข้าใจถึงวิธีการใช้

หลักการโอเคอาร์ ก่อนการนำไปปฏิบัติ ซึ่งมีขั้นตอนหลัก 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการตั้งวัตถุประสงค์ (Objectives) และขั้นตอนการหาผลลัพธ์หลัก (Key results) จากขั้นตอนการนำหลักการโอเคอาร์ไปใช้ในการบริหารงานวิชาการสรุปได้ว่า เป็นการเริ่มต้นจากผู้อำนวยการโรงเรียนเพราะท่านเปรียบเสมือน CEO ของบริษัทตั้งวัตถุประสงค์หลักขึ้นมา แล้วส่งต่อวัตถุประสงค์หลักไปยังหัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูตามลำดับ โดยให้ผู้บริหารในแต่ละระดับสร้างผลลัพธ์หลักสำหรับวัตถุประสงค์ทุกตัวที่สร้างขึ้นและจะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หลัก ผู้บริหารในแต่ละระดับ กล่าวคือ ครูจะต้องสร้างโอเคอาร์ให้สอดคล้องกับหน่วยงานที่ตนเองสังกัดอยู่ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้จะต้องสร้างทีมโอเคอาร์ให้สอดคล้องกับหัวหน้าฝ่ายวิชาการและผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายวิชาการจะต้องสร้างภาคส่วนโอเคอาร์ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หลัก (Main Objective) ของผู้อำนวยการโรงเรียน

นอกจากงานวิจัยของของศิวาพัชญ์ บำรุงเศรษฐพงษ์ และคณะแล้ว งานวิจัยนภดล รมโพธิ์ (2564) เรื่อง OKR กับการบริหารโรงเรียนได้ยกตัวอย่างการใช้ OKR ในโรงเรียนไว้เมื่อครบไตรมาส ถ้าผลลัพธ์ไม่ถึงเป้าหมายที่ครูได้ตั้งไว้ก็สามารถมานั่งคุยกันตามลำดับขั้น เช่น สมมติว่ามีหัวหน้าครูด้านภาษาไทย ก็คุยกับครูภาษาไทยว่า ทำไมนักเรียนขาดเรียนเยอะ ทำไมผลสอบภาษาไทยยังไม่ดีขึ้นตามที่ควรจะเป็น เป็นต้น เพื่อช่วยกันหาวิธีทางแก้ไขต่อไป แต่ถ้าผลลัพธ์ออกมาตรงกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ ในไตรมาสหน้าก็สามารถเปลี่ยนโอเคอาร์ใหม่ที่ท้าทายกว่าเดิมและต้องทำให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

การบูรณาการหลักการโอเคอาร์ (OKR) กับการพัฒนาศักยภาพในการทำงานของสถานีดำรวจภูธรทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ในกระบวนการการพัฒนางานองค์กรให้ขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จของสถานีดำรวจภูธรทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการบูรณาการหลักการโอเคอาร์ (OKR) เพื่อหนุนเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของการทำงานภายในองค์กร โดยมีวัตถุประสงค์ 2 ประการ

1. เพื่อพัฒนางานองค์กรสู่ความสำเร็จตามหลักการโอเคอาร์ซึ่งเป็นการหนุนเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสถานีดำรวจภูธรทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อขับเคลื่อนองค์กรสู่ความสำเร็จตามหลักการโอเคอาร์ซึ่งเป็นการหนุนเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสถานีดำรวจภูธรทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผ่านการจัดกิจกรรม 3 กิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ

การดำเนินโครงการมีการกำหนดเป้าหมายเชิงปริมาณ คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 100 นาย แบ่งตามสายงาน ได้แก่ งานป้องกันปราบปราม งานสอบสวน งานจราจร งานสืบสวน และธุรการและงบประมาณการเงิน สายงานละ 20 คน และกำหนดเป้าหมายเชิงคุณภาพ 2 ประการ คือ 1. เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราชร่วมพัฒนาสู่องค์กรที่ประสบความสำเร็จตามหลักการโอเคอาร์ และ 2. เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราชร่วมขับเคลื่อนองค์กรที่ประสบความสำเร็จตามหลักการโอเคอาร์

ด้านผลผลิต (Output) ของโครงการมี 2 ประการ คือ การพัฒนาและขับเคลื่อนองค์กรสู่ความสำเร็จตามหลักการโอเคอาร์เพื่อหนุนเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจภูธรทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราชและการผลงานเผยแพร่ในเวทีสาธารณะ ส่วนด้านผลลัพธ์ (Outcome) ของโครงการ คือ ความสำเร็จของประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจภูธรทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ทั้งหมดเพื่อมุ่งประโยชน์ให้สถานีตำรวจภูธรทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราชได้พัฒนาสู่องค์กรแห่งความสำเร็จตามหลักการโอเคอาร์ มีข้าราชการตำรวจได้ขับเคลื่อนสถานีตำรวจภูธรทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราชสู่องค์กรแห่งความสำเร็จตามหลักการโอเคอาร์ โดยมีรายละเอียดของการจัดกิจกรรมดังนี้

1. กิจกรรมอบรมความรู้เกี่ยวกับแนวคิดการประเมินผลการปฏิบัติงานและพัฒนาการทำงานของสถานีตำรวจภูธรทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามหลักการโอเคอาร์ (OKR) และอบรมเชิงปฏิบัติการ Reskill-Upskill เพื่อขับเคลื่อนองค์กรสู่โรงพักค่านิยมหลัก COPS มีการอบรมให้ความรู้ และจัดสนทนากลุ่มเฉพาะใช้เวลาจัดกิจกรรมกลุ่มละ 30 นาที มีผู้ดำเนินการสนทนาเป็นผู้คอยจุดประเด็นคำถามเกี่ยวกับภาระงานและอุปสรรคปัญหาในการทำงาน และให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เรียนรู้เพื่อรู้จักตัวเอง ชุมชนและบริบทในการทำงาน และบอกอุปสรรคปัญหาในการทำงานของตนเองตามสายงาน จากนั้นจึงมีการนำเสนอผลของการนำเสนอข้อปัญหาในแต่ละกลุ่ม ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการของโอเคอาร์ที่ว่า ผู้ใช้หลักการโอเคอาร์ควรรู้จักลักษณะงาน ปัญหาภาพรวมขององค์กร มิใช่แค่เพียงการมุ่งพัฒนางานของตัวเอง เพื่อให้การวางเป้าหมายของโอเคอาร์เป็นแนวทางเดียวกัน

จากกระบวนการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus group) สามารถวิเคราะห์ผลการศึกษาเป็นข้อมูลภาระงานและอุปสรรคของการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจแบ่งตามสายงานดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลภาระงานและอุปสรรคของการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช แบ่งตามสายงาน

สายงาน	ภาระงาน	ปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน
ป้องกันและปราบปราม	1. ออกตรวจป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน 2. การถวายความปลอดภัย 3. การช่วยเหลือผู้ประสบภัยต่าง ๆ 4. การจับกุมตาม พรบ. ที่มีโทษทางอาญา 5. ขับเคลื่อนตัวชี้วัด (KPI) 6. กำหนดแผนเผชิญเหตุต่าง ๆ 7. สนับสนุนหน่วยงานต่าง ๆ ที่ร้องขอ 8. ออกระงับเหตุเมื่อมีการแจ้งเหตุ	1. เครื่องมืออุปกรณ์ไม่พร้อม /ไม่เพียงพอ 2. เชื้อเพลิงน้ำมันไม่พอ ไม่สามารถออกตรวจในพื้นที่ได้ทั่วถึง 3. กำลังพลไม่พอกับภาระงาน 4. ใช้กำลังพลซ้ำซ้อน มีภาระงานซ้อน 5. การจัดจำนวนกำลังพลไม่สมดุล บางแผนก็มีจำนวนมากเกินไป 6. การตั้งจุดตรวจจุดสกัด มีปัญหาขาดแคลนอุปกรณ์ในการตรวจปัสสาวะ 7. ขาดความชำนาญในการทำงาน 8. เมื่อเกิดปัญหาในการทำงานไม่ได้รับการปกป้องและช่วยเหลือจากผู้บังคับบัญชา
สอบสวน	1. แจ้งความ 2. รับแจ้งความออนไลน์	1. การนำร่องทางระบบออนไลน์มีจำนวนมากยิ่งขึ้น ขาดบุคลากรที่เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ทำให้ไม่สามารถอำนวยความสะดวกให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจได้ 2. พนักงานสอบสวนไม่มีความเชี่ยวชาญ 3. ปริมาณงานเยอะกว่าจำนวนบุคลากร 4. การรับเลขคดีมีระบบ KPI มาควบคุมจำนวน ทำให้เกิดความไม่เข้าใจกับประชาชน เสี่ยงต่อการถูกร้องเรียน
สืบสวน	1. ทำการเก็บพยานหลักฐาน สืบหาข้อมูล วิเคราะห์ 2. สืบสวนติดตามจับกุมผู้กระทำความผิด 3. จัดเก็บข้อมูลผู้มีอิทธิพลในพื้นที่แกนนำทางการเมือง 4. จัดทำข้อมูลกลุ่มผู้ขัดแย้งในพื้นที่	1. พยานหลักฐานถูกทำลาย ไม่สามารถเก็บหลักฐานได้ 2. ระบบสืบค้น เทคโนโลยี ยังไม่ทันสมัย 3. ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากผู้นำท้องถิ่นและประชาชนในท้องที่ 4. กำลังพลไม่เพียงพอต่อภาระงาน 5. งบประมาณในการปฏิบัติงานไม่เพียงพอ

งานธุรการและ งบประมาณ การเงิน	1. รับ-ส่งหนังสือ 2. บริหารงานกำลังพล 3. บริหารงานงบประมาณการเงิน 4. จัดทำเอกสารต่าง ๆ และแฟ้มงาน 5. จัดทำฐานข้อมูลบุคลากรในองค์กร 6. จัดทำการเลื่อนขั้นเงินเดือนและ เลื่อนยศ 7. ดูแลสวัสดิการบ้านพัก 8. จัดทำงานพัสดุ ค่าสาธารณูปโภค	1. ระบบงานลำหั่ง 2. บุคลากรไม่เพียงพอ 3. เครื่องมือขาดแคลน 4. งบประมาณที่บริหารจัดการไม่เพียงพอ 5. บุคลากรขาดความชำนาญ 6. บุคลากรขาดความชำนาญในงานเฉพาะทาง
-------------------------------------	---	---

2. กิจกรรมการประเมินสภาพองค์กรอย่างมีส่วนร่วม (Participatory Action Research - PAR) เพื่อสร้างหลักการโอเคอาร์ (OKR) เป็นกิจกรรมที่นำภาระงานและอุปสรรคปัญหาจากการทำงานมาสร้างหลักการโอเคอาร์ (OKR) ซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานในแต่ละสายงาน กิจกรรมนี้เปิดโอกาสให้บุคลากรในแต่ละสายงานร่วมกันแสดงความคิดเห็น เสนอแนะ และวางเป้าหมายของการทำงาน คือ O (Object) และร่วมกันคิดแนวปฏิบัติที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ร่วมกัน ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงค่านิยมหลักของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ COPS (C-Competency สมรรถนะ O-Overall สุจริตเป็นธรรม F-Fairness P-People oriented ประชาชนเป็นศูนย์กลาง และ S-Service mind บริการด้วยใจ) เป็นสำคัญด้วย

ในการจัดกิจกรรมนี้ ทำให้ทั้ง 5 สายงานของสถานีตำรวจภูธรทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช สามารถกำหนด หลักการโอเคอาร์ (OKR) อันเป็นการพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานจนนำไปสู่ความเป็นโรงพักค่านิยมหลัก COPS ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 หลักการโอเคอาร์ (OKR) ในสถานีตำรวจภูธรทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

O (Object)	KRs (Key Results)	กิจกรรม
งานปราบปราม		
O: พัฒนาสมรรถนะบุคลากรในการระงับเหตุ	KR 1: บุคลากรมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานระงับเหตุเพิ่มขึ้นร้อยละ 90	จัดทำคู่มือแผนเผชิญเหตุ

O (Object)	KRs (Key Results)	กิจกรรม
	KR 2: ลดข้อผิดพลาดเกี่ยวกับงาน ระงับเหตุได้ร้อยละ 10	
งานสอบสวน		
O: พัฒนาประสิทธิภาพงานสืบสวน	KR 1: ผู้มาใช้บริการรับรู้เกี่ยวกับ กระบวนการงานสอบสวนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 80	ผลิตสื่ออินโฟกราฟิกเพื่อ ประชาสัมพันธ์กระบวนการและ ระยะเวลาดำเนินงานหลังรับแจ้ง ความ 3 ประเภท คือ คดีจราจร คดีอาญา และรับแจ้งลงบันทึก ประจำวันไว้เป็นหลักฐาน
	KR 2: ลดข้อผิดพลาดเกี่ยวกับ กระบวนการงานสอบสวนได้ร้อย ละ 5	
	KR 3: ผู้มาใช้บริการงานสอบสวน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการ พนักงานสืบสวนร้อยละ 80	
งานจราจร		
O: ประชาชนในพื้นที่อำเภอทุ่งสงมี วินัยและเคารพกฎจราจร	KR 1: ประชาชนมีความรู้เรื่องวินัย และกฎระเบียบจราจรเพิ่มขึ้นร้อย ละ 90	จัดโครงการรณรงค์ความรู้เกี่ยวกับ วินัยและกฎ ระเบียบงานจราจร
	KR 2: จำนวนผู้กระทำความผิด เกี่ยวกับการจราจรลดลงร้อยละ 10	
งานสืบสวน		
O: พัฒนาประสิทธิภาพติดตาม กระบวนการจับกุมผู้กระทำ ความผิด	KR 1: จำนวนสมาชิกเครือข่ายงาน สืบสวนเพิ่มขึ้นร้อยละ 5	จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการ สืบสวน ความเชี่ยวชาญเทคโนโลยี เกี่ยวกับการสืบสวน และการสร้าง เครือข่ายงานสืบสวน
	KR 2: บุคลากรมีความรู้ ความ เชี่ยวชาญเทคโนโลยีเกี่ยวกับการ สืบสวนผู้กระทำความผิดเพิ่มขึ้น ร้อยละ 80	

O (Object)	KRs (Key Results)	กิจกรรม
งานธุรการและงบประมาณการเงิน		
O: การเบิกจ่ายงบประมาณบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด	KR 1: การเบิกจ่ายงบประมาณเป็นไปตามเป้าหมายในช่วงระยะเวลาที่กำหนด	จัดทำแผนประชาสัมพันธ์กระบวนการทำงานและระยะเวลาการเบิกจ่าย
	KR 2: กระบวนการงานงบประมาณเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	

3. กิจกรรมรณรงค์โรงพักค่านิยม COPS (C-Competency สมรรถนะ O-Overall สุจริตเป็นธรรม F-Fairness P-People oriented ประชาชนเป็นศูนย์กลาง และ S-Service mind บริการด้วยใจ) เป็นการคัดเลือกกิจกรรมสืบเนื่องจาก OKR ที่สายงานทั้ง 5 สายงานได้ร่วมกันกำหนดขึ้น จำนวน 5 กิจกรรมและมอบหมายให้แต่ละสายงานทดลองทำกิจกรรมเพื่อให้เห็นการพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานจากการนำหลักการ OKR ไปใช้อย่างเป็นรูปธรรม ได้แก่

1. กิจกรรมจัดทำแผนรองรับการเผชิญเหตุและซ้อมแผนรับมือ
2. ผลิตส์อินโฟกราฟิกแสดงกระบวนการและระยะเวลาดำเนินงานหลังรับแจ้งความ
3. ประเภท คือ คดีจราจร คดีอาญา และรับแจ้งลงบันทึกประจำวันไว้เป็นหลักฐาน
3. จัดโครงการรณรงค์ความรู้เกี่ยวกับวินัยและกฎระเบียบงานจราจร
4. จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการสืบสวน ความเชี่ยวชาญเทคโนโลยีเกี่ยวกับการสืบสวน และการสร้างเครือข่ายงานสืบสวน
5. จัดทำแผนประชาสัมพันธ์กระบวนการทำงานและระยะเวลาการเบิกจ่าย

การประเมินประสิทธิภาพในการบูรณาการหลักการโอเคอาร์ (OKR) กับการทำงานของสถานีตำรวจภูธรทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

การประเมินความพึงพอใจในการจัดโครงการเป็นการเก็บแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นหลังจากได้เห็นผลการดำเนินงานซึ่งเกิดจากการพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานผ่านหลักการโอเคอาร์ 5 กิจกรรม ได้แก่

1. จัดทำคู่มือแผนเผชิญเหตุ
2. ผลิตส์อินโฟกราฟิกแสดงกระบวนการและระยะเวลาดำเนินงานหลังรับแจ้งความ
3. ประเภท คือ คดีจราจร คดีอาญา และรับแจ้งลงบันทึกประจำวันไว้เป็นหลักฐาน
3. จัดโครงการรณรงค์ความรู้เกี่ยวกับวินัยและกฎระเบียบงานจราจร
4. จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการสืบสวน ความเชี่ยวชาญเทคโนโลยีเกี่ยวกับการสืบสวน

และการสร้างเครือข่ายงานสืบสวน 5. จัดทำแผนประชาสัมพันธ์กระบวนการทำงานและระยะเวลาการเบิกจ่าย

การเลือกประชากรเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ 1. เจ้าหน้าที่ตำรวจระดับผู้บริหารงานสถานีตำรวจภูธรทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 4 นาย 2. เจ้าหน้าที่ตำรวจระดับปฏิบัติการสถานีตำรวจภูธรทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 225 นาย และ 3. ประชาชนผู้ใช้บริการสถานีตำรวจภูธรทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งนำข้อมูลประชากรในอำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จากสำนักงานสถิติแห่งชาติเป็นจำนวน 112,121 คน ผู้รับผิดชอบโครงการมีการกำหนดจำนวนของกลุ่มตัวอย่างจะใช้สูตรของทาร์โร ยามาเน¹ โดยมีค่าระดับความคาดเคลื่อนที่ยอมรับได้เท่ากับ 0.5 (ร้อยละ 5) และค่าระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ตามวิธีการคำนวณ $n = N / (1 + Ne^2)$ ทำให้ได้จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณ เป็น 1. เจ้าหน้าที่ตำรวจระดับผู้บริหารงานสถานีตำรวจภูธรทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช 4 นาย 2. เจ้าหน้าที่ตำรวจระดับปฏิบัติการ สถานีตำรวจภูธรทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช 144 นาย และ 3. ประชาชนผู้ใช้บริการสถานีตำรวจภูธรทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช 400 คน

แสดงให้เห็นความพึงพอใจในการพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานผ่านหลักการโอเคอาร์ 5 กิจกรรมของสถานีตำรวจภูธรทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ใน 3 กลุ่ม คือ กลุ่มของเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้บริหารงานและผู้ปฏิบัติงานซึ่งเป็นผู้ที่ต้องนำเอาหลักการโอเคอาร์ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานมีการแสดงความเห็นในแนวทางเดียวกันคือ หลักการโอเคอาร์มีส่วนช่วยในการพัฒนาการทำงาน แต่ยังมีขั้นตอนที่ต้องเรียนรู้ ผลจากสถิติจากกลุ่มประชาชนแสดงให้เห็นถึงความรู้สึกทันสมัย และเอื้อประโยชน์ ในการใช้บริการ แต่ยังเห็นว่า ประชาชนยังขาดการมีส่วนร่วมต่อการแสดงความต้องการ หรือความคิดเห็นอยู่

ทั้งนี้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบูรณาการหลักการโอเคอาร์ (OKR) กับการทำงานของสถานีตำรวจภูธรทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นแนวทางการยกระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจภูธรทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จากการนำหลักการโอเคอาร์ (OKR) ไปใช้ในอนาคต 3 ประการ คือ 1. หลักการโอเคอาร์เป็นหลักการที่ดีมีประสิทธิภาพสูง มีความน่าสนใจ และเหมาะสมในการบูรณาการกับการทำงานในปัจจุบัน

¹Yamane, Taro, Statistics, *An introductory Analysis*, 2nd, (New York: Harper and Row, 1967), p.886.

2. ควรจัดอบรมกับเจ้าหน้าที่ทุกคนภายในในองค์กร และควรมีระยะเวลาการดำเนินงานต่อเนื่อง เพื่อให้เห็นผลการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม และควรเพิ่มหลักสูตรต่อเนื่องที่มีระดับความรู้และทักษะที่สูงขึ้น 3. การนำหลักการโอเคอาร์ (OKR) ไปใช้ในอนาคตจะต้องคำนึงถึงโครงสร้างหน้าที่ในองค์กร การมอบหมายงานที่ชัดเจน ความร่วมมือระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ปฏิบัติงาน และดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI - Key Performance Indicator)

สรุปผลการศึกษา

การบูรณาการหลักการโอเคอาร์ (OKR) กับการพัฒนาการทำงานขององค์กรภาครัฐ โดยจัดปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาสังคม โครงการพัฒนาและขับเคลื่อนองค์กรสู่ความสำเร็จตามหลักการโอเคอาร์เพื่อหนุนเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสถานีดำรวจภูธรทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีกระบวนการศึกษาข้อปัญหาในการทำงาน การร่วมพัฒนาหลักการโอเคอาร์ (OKR) เพื่อแก้ไขและเสริมศักยภาพในการทำงาน และทดลองใช้หลักการโอเคอาร์ (OKR) ที่สร้างขึ้น ผ่านการจัดกิจกรรม 3 กิจกรรม คือ

1. กิจกรรมอบรมความรู้เกี่ยวกับแนวคิดการประเมินผลการปฏิบัติงานและพัฒนาการทำงานของสถานีดำรวจภูธรทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามหลักการโอเคอาร์ (OKR) เพื่อเป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการโอเคอาร์ (OKR) แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีดำรวจภูธรทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

2. อบรมเชิงปฏิบัติการ Reskill-Upskill เพื่อขับเคลื่อนองค์กรสู่โรงพักค่านิยมหลัก COPS ดำเนินกิจกรรมด้วยการสนทนากลุ่มเฉพาะทำให้ได้ข้อปัญหาในการทำงานและร่วมกันแสดงความเห็น เพื่อกำหนดหลักการโอเคอาร์ของหน่วยงาน

3. กิจกรรมรณรงค์โรงพักค่านิยม COPS (C-Competency สมรรถนะ O-Overall สุจริต เป็นธรรม F-Fairness P-People oriented ประชาชนเป็นศูนย์กลาง และ S-Service mind บริการด้วยใจ) ทดลองใช้หลักการ OKR เพื่อทำให้เห็นประสิทธิภาพและแนวทางแก้ไข

ผลการปฏิบัติการประเมินด้วยการทำแบบสอบถาม พบว่า 1. ด้านความเหมาะสม เห็นว่าการนำมาใช้หลักการโอเคอาร์เป็นหลักการที่ดี มีประสิทธิภาพสูง มีความน่าสนใจ และเหมาะสมในการบูรณาการกับการทำงานในปัจจุบัน 2. ด้านการดำเนินกิจกรรม ควรจัดอบรมกับเจ้าหน้าที่ทุกคนภายในในองค์กร และควรมีระยะเวลาการดำเนินงานต่อเนื่อง เพื่อให้เห็นผลการ

ดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม และควรเพิ่มหลักสูตรต่อเนื่องที่มีระดับความรู้และทักษะที่สูงขึ้น

3. ด้านข้อปัญหา พบว่า การนำหลักการโอเคอาร์ (OKR) ไปใช้ในอนาคตจะต้องคำนึงถึง โครงสร้างหน้าที่ในองค์กร การมอบหมายงานที่ชัดเจน ความร่วมมือระหว่างผู้บังคับบัญชาและ ผู้ปฏิบัติงาน และดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI - Key Performance Indicator)

สำหรับแนวทางในการพัฒนาการบูรณาการหลักการโอเคอาร์เพื่อประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพพบข้อเสนอ 3 ประการ คือ 1. เจ้าหน้าที่ตำรวจระดับบริหาร สถานีตำรวจภูธรทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ต้องการให้มีการอบรมความรู้แก่บุคลากรมากยิ่งขึ้น เช่น เพิ่มแนวทาง เกี่ยวกับการบูรณาการหลักการโอเคอาร์สู่การปฏิบัติงานจริง การบูรณาการหลักการโอเคอาร์ กับดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI - Key Performance Indicator) และเพิ่มกิจกรรมตามหลักการ โอเคอาร์เพื่อให้มีประสิทธิภาพในภาพรวมมากขึ้น 2. เจ้าหน้าที่ตำรวจระดับปฏิบัติการ สถานีตำรวจภูธรทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช เห็นว่าหลักการโอเคอาร์สามารถนำไปใช้ในการ ปฏิบัติงานได้จริง แต่ทุกคนในองค์กรทุกระดับปฏิบัติการต้องเป็นผู้ร่วมกันพัฒนาหลักการโอเคอาร์ เพื่อให้กิจกรรมต่าง ๆ สามารถเกิดและขับเคลื่อนอย่างเป็นรูปธรรม 3. ประชาชนผู้ใช้บริการ สถานี ตำรวจภูธรทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ยังไม่รู้จักหลักการโอเคอาร์แต่เห็นว่ากิจกรรมที่เกิดขึ้น ตามหลักการโอเคอาร์มีส่วนสนับสนุนให้การทำงานของตำรวจมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการบูรณาการหลักการโอเคอาร์กับการทำงานของสถานีตำรวจภูธร จังหวัด นครศรีธรรมราช ทำให้เห็นว่า หลักการสำคัญของการบูรณาการคือ ความร่วมมือของผู้ปฏิบัติงาน ที่ในทุกระดับชั้นในการสะท้อนสภาพปัญหา อุปสรรคในการทำงาน การวางแผนเป้าหมายการ ความสำเร็จในการทำงาน สร้างสรรค์กระบวนการทำงาน เพราะกระบวนการความร่วมมือที่กล่าวมา นั้น จำเป็นต้องใช้ความตั้งใจแน่วแน่ในการลงมือปฏิบัติเป็นตัวขับเคลื่อนนั่นเอง ทั้งนี้การใช้ หลักการโอเคอาร์สามารถนำไปปรับใช้เพื่อหนุนเสริมประสิทธิภาพของการทำงานได้ทันที โดยทำ ควบคู่ไปกับดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI - Key Performance Indicator) ซึ่งเป็นหลักปฏิบัติที่ หน่วยงานภาครัฐยังคงต้องปฏิบัติเป็นแบบแผน

บรรณานุกรม

- เกศินี ประทุมสุวรรณ. (2562). การประยุกต์ใช้แนวคิด OKR กับโครงการสร้างเสริมสุขภาพ. วารสารรามคำแหง ฉบับมนุษยศาสตร์. ปีที่ 38 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม): 111-128.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2546). การคิดเชิงบูรณาการ. กรุงเทพมหานคร: ชัคเชส มีเดีย.
- ด้วรร, จอห์น. (2562). ตั้งเป้าชัด วัดผลได้ด้วย OKR. แปลโดย ดโนยา ตั้งอุทัยสุข. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- นภดล รมโพธิ์. (2559). การวัดผลการปฏิบัติงานองค์กร. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นันทน์นัทธมิตร ศรีวิเศษ. (2558). การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมในการปฏิบัติงานของผู้บริหารและครูในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2. การ ค้นคว้าอิสระ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ศิวาพัชญ์ บำรุงเศรษฐพงษ์, สวพร บุญญผลานันท์ และเกรียงไกร สัจจะหทัย. (2562). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาตามแนว OBJECTIVES & KEY RESULTS (OKR). วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง. ปีที่ 8 ฉบับที่ 3 (กันยายน-ธันวาคม): 258-272.
- อำนวยการวิทย์ ชูวงศ์. (2564). แนวทางศึกษาสังคมวิทยาตามทฤษฎีของสร้างและหน้าที่. ห้องสมุดคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
<http://www.library.polsci.chula.ac.th/dl/6bc7decf15d25fdef8f905f93fd64388>
- Doerr, J. (1999). **Measure what matters**. London: Penguin.
- Gurbuz, S., & Dikmenli, O. (2007). **Performance appraisal in public organizations: An empirical study**. *Magazine of Management Practice*. 13(1): 108–138.
- Niven, P.R. and Lamorte, B. (2016). **Objectives and Key Results: Driving Focus, Alignment, and Engagement with OKR**. New Jersey: John Wiley & Sons.
- Radonic, M. (2017). **OKR system as the reference for personal and organizational objectives**. *Econophysics, Sociophysics & Other Multidisciplinary Sciences Journal*. 7(2): 28–37.

Wodtke, C. (2016). **Radical focus: Achieving your most important goals with objectives and key results.** Oklahoma City: Cucina Media.

ผู้เขียน

พันตำรวจเอกธีระวุฒิ เทพเลื่อน

นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

E-mail: theerawutthepluan@gmail.com

การเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชของนักเรียนมัธยมศึกษา
ตอนปลายปีที่ 6 ในโรงเรียนเขตพื้นที่เทศบาลนคร นครศรีธรรมราช

Selection to study in Nakhon Si Thammarat Rajabhat University of high
school students at the end of the sixth year in a school in the municipality
area Nakhon Si Thammarat.

ปาริชาติ ชุมพงศ์
Parichat Chumpong

Received: 28 May 2022, Revised: 7 June 2022, Accepted: 9 June 2022

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 6 ในโรงเรียนเขตพื้นที่เทศบาลนคร นครศรีธรรมราชเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 318 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ แจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า การเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 6 ในโรงเรียนเขตพื้นที่เทศบาลนคร นครศรีธรรมราชโดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านลักษณะทางกายภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) และด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$)

คำสำคัญ : การเลือกศึกษาต่อ, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 6, เทศบาลนครนครศรีธรรมราช

Abstract

The objectives of this research are: To study selection to study in Nakhon Si Thammarat Rajabhat University of high school students at the end of the sixth year in a school in the municipality area Nakhon Si Thammarat. The research instrument was a questionnaire. Data were collected from a sample of 318

people. The statistics used for the analysis were frequency distribution, percentage, mean and standard deviation. The results showed that: Factors in choosing to study in Nakhon Si Thammarat Rajabhat University of high school students at the end of the sixth year in schools under the Nakhon Si Thammarat Municipality; Overall, all aspects were at a high level ($\bar{X} = 3.91$). When considering each aspect, it was found that Physical characteristics at a high level ($\bar{X} = 4.32$), educational expenses at a high level ($\bar{X} = 3.89$), and university image at a high level ($\bar{X} = 3.52$).

Keywords : Choosing to study; Nakhon Si Thammarat Rajabhat University; High school students at the end of the sixth year; Nakhon Si Thammarat Municipality.

บทนำ

การศึกษาในประเทศไทยเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ ทักษะ ค่านิยมและคุณธรรมของบุคคลเพื่อให้เป็นพลเมืองดีมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพการพัฒนาประเทศก็ย่อมทำได้สะดวกราบรื่นได้ผลที่แน่นอนและรวดเร็วการศึกษาจึงเป็นรากฐานของการพัฒนาทั้งต่อตัวบุคคล สังคมและประเทศชาติ ความสำคัญของการศึกษาจึงเป็นสิ่งที่คนส่วนใหญ่คำนึงถึงเพราะบุคคลจะสามารถประสบความสำเร็จและเจริญได้ล้วนแล้วแต่มาจากการศึกษา ซึ่งการศึกษาในประเทศไทยนั้นถูกจัดการโดยรัฐซึ่งทำหน้าที่ควบคุมกำกับดูแลโดยกระทรวงศึกษาธิการและเปิดโอกาสให้เอกชนมีส่วนร่วมในการศึกษาตั้งแต่การศึกษาปฐมวัย จนถึงระดับอุดมศึกษา สำหรับการศึกษาภาคบังคับในประเทศไทยได้กำหนดให้พลเมืองไทยต้องจบการศึกษาอย่างน้อยที่สุดในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นปัจจุบันการศึกษาที่รัฐจัดบริการให้แก่ประชาชนยังประสบปัญหามากมายไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านคุณภาพการศึกษา คุณภาพผู้เรียน ด้านครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ด้านประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา ด้านการเพิ่มและกระจายโอกาสทางการศึกษาที่ไม่รวมถึงความเท่าเทียมและด้านการผลิต ด้านการพัฒนากำลังคนเพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันที่ยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการ

ของประเทศได้ ดังนั้นการจัดการการศึกษาจึงถือเป็นกิจการหนึ่ง ที่รัฐต้องจัดให้กับประชาชนเป็นนโยบายสำคัญส่วนหนึ่งของการบริการสาธารณะตามรัฐธรรมนูญและเพื่อสนองความต้องการทางด้านการศึกษาของประชาชนนอกจากรัฐจะต้องจัดบริการการศึกษาอย่างทั่วถึงกับประชาชนทุกกลุ่มแล้วรัฐต้องจัดการศึกษาให้เป็นไปตามกรอบคุณภาพมาตรฐานตามหลักเกณฑ์ที่รัฐกำหนดขึ้น ปัจจุบันการศึกษาในประเทศไทยมีการจัดการอยู่ 3 รูปแบบคือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษาจัดอยู่ในรูปแบบของการศึกษาในระบบ (ชัยสิทธิ์ บุนนาค, 2559)

ซึ่งการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นการศึกษาระดับสูงพจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2551 ให้ความหมายของการอุดมศึกษาว่าเป็นการจัดการศึกษาหลังมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วย การศึกษาดำกว่าปริญญาตรี การศึกษาระดับปริญญาตรี และสูงกว่า อาจเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า เป็นการศึกษาหลังมัธยมศึกษา โดยทั่วไปการศึกษาก่อนระดับอุดมศึกษานิยม แบ่งเป็นการประถมศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาระดับแรก ที่ใช้เวลาประมาณ 6 ปี และการมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาระดับที่ 2 ใช้เวลาอีกประมาณ 6 ปี และเมื่อถึงระดับอุดมศึกษาจึงเรียกกันว่า เป็นการศึกษาระดับที่ 3 ซึ่งเริ่มตั้งแต่ประมาณปีที่ 13 เป็นต้นไป ระดับอุดมศึกษามีขอบข่ายที่แบ่งออกได้เป็น 3 ระดับ คือ ระดับแรก เป็นระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรี ได้แก่ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และอนุปริญญา ซึ่งใช้เวลาประมาณ 2-3 ปี หลังการมัธยมศึกษา ตอนปลาย ระดับที่ 2 คือ ระดับปริญญาตรี ซึ่งใช้เวลาศึกษาประมาณ 4-6 ปี โดยปกติหลักสูตรปริญญาตรีจะใช้เวลาศึกษาประมาณ 4 ปี แต่มีบางสาขาวิชา ที่จัดหลักสูตรประมาณ 5 ปี ระดับที่ 3 คือ ระดับที่สูงกว่าปริญญาตรี ที่เรียกว่าระดับบัณฑิตศึกษาผู้ที่จะศึกษาต่อในระดับนี้ จะต้องสำเร็จการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่ามาแล้ว ระดับบัณฑิตศึกษายังแบ่งออกเป็น ปริญญามหาบัณฑิต หรือปริญญาโทและปริญญาดุษฎีบัณฑิตหรือปริญญาเอก (โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน, 2551)

การศึกษาในประเทศไทยทั้งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษาล้วนแต่ประสบปัญหาต่าง ๆ มากมาย เช่น ขาดแคลนบัณฑิต แต่บัณฑิตก็ยังตกงาน และกลไกการกำกับการผลิตกำลังคนเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ ในขณะที่ผู้สำเร็จการศึกษาในบางสาขามีมากมายจนล้นงาน ทั้งนี้ล้วนส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกศึกษาต่อ ดังงานวิจัยของ รุจิรา คงนุ้ย และเอกชัย เนาวนิช (2559) พบว่า ปัจจัยการเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับงานวิจัยของ พิรภูมิ แสงหิรัญ (2564) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ซึ่งให้ความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกศึกษาต่อทุกด้านอยู่ในระดับมาก รวมถึงงานวิจัยของ ศศิกาญจน์ เฟื่องสมบูรณ์ (2562) พบว่า ปัจจัยในการเลือกศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพใน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลนครปฐม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ งานวิจัยทั้งสามชิ้นบ่งชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยการเลือกศึกษาต่อมีความสำคัญต่อการตัดสินใจของของนักเรียนมัธยมศึกษา

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 6 ในโรงเรียนเขตพื้นที่เทศบาลนคร นครศรีธรรมราช ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษาและด้านลักษณะทางกายภาพในการเลือกเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชและเพื่อเป็นประโยชน์การนำข้อมูลของงานวิจัยมาเป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาการเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 6 ในโรงเรียนเขตพื้นที่เทศบาลนคร นครศรีธรรมราช

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง วิธีการสุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 6 ในโรงเรียนเขตพื้นที่เทศบาลนคร นครศรีธรรมราช รวมทั้งหมด 8 โรงเรียน คือ 1) โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช 2) โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัยนครศรีธรรมราช 3) โรงเรียนตรีนิมิตวิทยา 4) โรงเรียนท่านครุฑาณวโรภาสอุทิศ 5) โรงเรียนเบญจมราชูทิศ 6) โรงเรียนปากพูน 7) โรงเรียนเมืองนครศรีธรรมราช 8) โรงเรียนโยธินบำรุง จำนวนทั้งหมด 1,559 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1, 2564)

1.2 กลุ่มตัวอย่างและวิธีการสุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 6 ในโรงเรียนเขตพื้นที่เทศบาลนคร นครศรีธรรมราช จำนวน 8 โรงเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจากการใช้สูตร Taro Yamane คำนวณกลุ่มตัวอย่างโดยกำหนดค่าความคาดเคลื่อนเท่ากับ .05 (Yamane, 1967) ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้เท่ากับ 318 คน และใช้การสุ่มแบบโควตา (Quota sampling) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนนักเรียนและกลุ่มตัวอย่างนักเรียน โรงเรียนเขตพื้นที่เทศบาลนครนครศรีธรรมราช

โรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช	503	103
2. โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัยนครศรีธรรมราช	143	29
3. โรงเรียนตรีนิมิตวิทยา	16	3
4. โรงเรียนท่านครุฑาณวโรภาสอุทิศ	73	15
5. โรงเรียนเบญจมราชูทิศ	460	94
6. โรงเรียนปากพูน	15	3
7. โรงเรียนเมืองนครศรีธรรมราช	136	28
8. โรงเรียนโยธินบำรุง	213	43
รวมทั้งหมด	1,559	318

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 1 ฉบับ ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 การเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 6 ในโรงเรียนเขตพื้นที่เทศบาลนครศรีธรรมราช ตอนที่ 3 ปัญหา/ข้อเสนอแนะการเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 6 ในโรงเรียนเขตพื้นที่เทศบาลนครศรีธรรมราช

2.1 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามในการวิจัย เรื่อง การเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 6 ในโรงเรียนเขตพื้นที่เทศบาลนครศรีธรรมราช มีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้ 1) ศึกษาหลักการ แนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) ศึกษากรอบแนวคิดในการวิจัย กำหนดโครงสร้างของเครื่องมือในการวิจัย 3) สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและนำเสนอที่ปรึกษา 4) นำข้อคำถามที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากรที่มีคุณลักษณะคล้ายคลึงแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างสำหรับการศึกษา จำนวน 30 ชุดและได้หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ได้ค่าแอลฟา (Alpha Coefficient) เท่ากับ 0.887 และ 5) ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือฉบับสมบูรณ์

2.2 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม มี 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป คือ เพศ สถานศึกษา สายการเรียน และภูมิลำเนา

ตอนที่ 2 การเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 6 ในโรงเรียนเขตพื้นที่เทศบาลนครศรีธรรมราช ได้แก่ ด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา ด้านลักษณะทางกายภาพ และกำหนดค่าคะแนนของการวัดและเกณฑ์ระดับที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อ 5 ระดับ คือ 5 หมายถึง ระดับมากที่สุด 4 หมายถึง ระดับมาก 3 หมายถึง ระดับปานกลาง 2 หมายถึง ระดับน้อย และ 1 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหา/ข้อเสนอแนะการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 6 ในโรงเรียนเขตพื้นที่เทศบาลนคร นครศรีธรรมราช

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการ ดังนี้

3.1 ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามตามจำนวนเท่ากับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

3.2 ดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนทั้ง 8 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช 2) โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย นครศรีธรรมราช 3) โรงเรียนตรีนิมิตวิทยา 4) โรงเรียนท่านครุฑาณวโรภาสอุทิศ 5) โรงเรียนเบญจมราชูทิศ 6) โรงเรียนปากพูน 7) โรงเรียนเมืองนครศรีธรรมราช 8) โรงเรียนโยธินบำรุง เพื่อขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

3.3 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 318 ชุด กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนเขตพื้นที่เทศบาลนคร นครศรีธรรมราช ทั้ง 8 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช 2) โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย นครศรีธรรมราช 3) โรงเรียนตรีนิมิตวิทยา 4) โรงเรียนท่านครุฑาณวโรภาสอุทิศ 5) โรงเรียนเบญจมราชูทิศ 6) โรงเรียนปากพูน 7) โรงเรียนเมืองนครศรีธรรมราช 8) โรงเรียนโยธินบำรุง

3.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ตอบแล้วจำนวนจำนวน 318 ชุด และได้รับคืนผู้วิจัยจำนวน 318 ชุด คิดเป็น 100 % นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนในเนื้อหาที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมดและนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป โดยใช้ประมวลผลตามหลักสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าความถี่ (Frequency)

4.2 การวิเคราะห์การเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 6 ในโรงเรียนเขตพื้นที่เทศบาลนคร นครศรีธรรมราช ด้วยสถิติค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เมื่อได้ค่าเฉลี่ยแล้วนำมาอธิบายความหมายโดยถือเกณฑ์ดังนี้ 1) ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 ถือว่ามากที่สุด 2) ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 ถือว่ามาก 3) ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 ถือว่าปานกลาง 4) ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 ถือว่าน้อย 5) ค่าเฉลี่ย 0.51-1.50 ถือว่าน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไป พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 55.0) มากกว่าเพศชาย (ร้อยละ 45.0) สถานศึกษาโรงเรียนกัลยาณีนครศรีธรรมราช (ร้อยละ 32.4) รองลงมา โรงเรียนเบญจราษฎร์ (ร้อยละ 29.6) โรงเรียนโยธินบำรุง (ร้อยละ 13.5) โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณฯ (ร้อยละ 9.1) โรงเรียนเมืองนครศรีธรรมราช (ร้อยละ 8.8) โรงเรียนท่านครุฑานุวัตร (ร้อยละ 4.7) โรงเรียนตรีมิตรวิทยา (ร้อยละ 0.9) และโรงเรียนปากพูน (ร้อยละ 0.9) สายการเรียนวิทย์-คณิต (ร้อยละ 52.5) รองลงมา ศิลป์คำนวณ (34.0) และศิลป์ภาษา (ร้อยละ 13.5) ภูมิลำเนาอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช (ร้อยละ 49.1) รองลงมา อำเภอร่อนพิบูลย์ (ร้อยละ 19.5) อำเภอลานสกา (ร้อยละ 15.4) อำเภอบางขัน (ร้อยละ 6.0) อำเภอพรหมคีรี (ร้อยละ 5.3) และอำเภอพิปูน (ร้อยละ 4.7)

2. การเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 6 ในโรงเรียนเขตพื้นที่เทศบาลนคร นครศรีธรรมราช

2.1 โดยภาพรวม พบว่า การเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 6 ในโรงเรียนเขตพื้นที่เทศบาลนคร นครศรีธรรมราช ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) โดยแจกแจงเป็นรายด้านดังนี้ ด้านลักษณะทางกายภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) และด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 6 ในโรงเรียนเขตพื้นที่เทศบาลนคร นครศรีธรรมราช (n=318)

ด้านภาพรวม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย	3.52	0.49	มาก
2. ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา	3.89	0.75	มาก
3. ด้านลักษณะทางกายภาพ	4.32	0.47	มาก
รวม	3.91	0.31	มาก

2.2 ด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย พบว่า การเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 6 ในโรงเรียนเขตพื้นที่เทศบาลนคร นครศรีธรรมราช ในด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.52$) โดยแจกแจงเป็นรายข้อดังนี้ มหาวิทยาลัยมีความพร้อมในด้านการจัดการการศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.70$) เป็นมหาวิทยาลัยที่มีความทันสมัยในทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.65$) ชื่อเสียงของผู้บริหารมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.50$) เป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงและได้รับการยอมรับจากสังคมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.43$) และเป็นมหาวิทยาลัยที่มีความทันสมัยในทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.32$) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 6 ในโรงเรียนเขตพื้นที่เทศบาลนคร นครศรีธรรมราช ในด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย (n=318)

ด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(SD)	ระดับความคิดเห็น
1. ชื่อเสียงของผู้บริหารมหาวิทยาลัย	3.50	0.73	มาก
2. เป็นมหาวิทยาลัยที่มีความทันสมัยในทุกด้าน	3.32	0.64	ปานกลาง
3. มหาวิทยาลัยมีความพร้อมในด้านการจัดการการศึกษา	3.70	0.55	มาก
4. เป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงและได้รับการยอมรับจากสังคม	3.43	0.76	ปานกลาง
5. คุณภาพของบัณฑิตมหาวิทยาลัยได้รับการยอมรับจากหน่วยงานและองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน	3.65	0.71	มาก
รวม	3.52	0.49	มาก

2.3 ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา พบว่า การเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 6 ในโรงเรียนเขตพื้นที่เทศบาลนคร นครศรีธรรมราช ในด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษาของมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) โดยแจกแจงเป็นรายข้อดังนี้ ค่าใช้จ่ายส่วนตัวในระหว่างเรียนที่มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชมีบริการการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชมีทุนการศึกษาสำหรับนิสิตเรียนดีอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) ค่าธรรมเนียมการศึกษาและค่าบำรุงการศึกษามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$) ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 6 ในโรงเรียนเขตพื้นที่เทศบาลนคร นครศรีธรรมราช ในด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา (n=318)

ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(SD)	ระดับความคิดเห็น
1. ค่าธรรมเนียมการศึกษาและ ค่าบำรุงการศึกษามีความเหมาะสม	3.73	0.85	มาก
2. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มีทุนการศึกษาสำหรับนิสิตเรียนดี	3.82	1.02	มาก
3. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มีบริการการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา	3.96	0.90	มาก
4. ค่าใช้จ่ายส่วนตัวในระหว่างเรียนที่ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มีความเหมาะสม	4.05	0.91	มาก
รวม	3.89	0.75	มาก

2.4 ด้านลักษณะทางกายภาพ พบว่า การเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 6 ในโรงเรียนเขตพื้นที่เทศบาลนคร นครศรีธรรมราช ในด้านลักษณะทางกายภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.32$) โดยแจกแจงเป็นรายข้อ ดังนี้ อุปกรณ์ในการจัดการการเรียนการสอนครบครันและทันสมัยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.43$) บรรยากาศภายในมหาวิทยาลัยมีความร่มรื่นสะอาดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.40$) มหาวิทยาลัยมีหอพักให้บริการแก่นิสิตอย่างเพียงพออยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.38$) สถานที่ตั้งของมหาวิทยาลัยอยู่ในบริเวณที่การคมนาคมไปมาสะดวกอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.29$) มหาวิทยาลัยตั้งอยู่ในพื้นที่ใกล้บ้านพักอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.07$) ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 6 ในโรงเรียนเขตพื้นที่เทศบาลนคร นครศรีธรรมราช ในด้านลักษณะทางกายภาพ (n=318)

ด้านลักษณะทางกายภาพ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(SD)	ระดับความคิดเห็น
1.สถานที่ตั้งของมหาวิทยาลัย อยู่ในบริเวณที่การคมนาคมไปมาสะดวก	4.29	0.80	มาก
2.มหาวิทยาลัยตั้งอยู่ในพื้นที่ใกล้บ้านพัก	4.07	0.89	มาก
3. มหาวิทยาลัยมีหอพักให้บริการ แก่นิสิตอย่างเพียงพอ	4.38	0.66	มาก
4. บรรยากาศภายในมหาวิทยาลัย มีความร่มรื่น สะอาด	4.40	1.07	มาก
5. อุปกรณ์ในการจัดการการเรียนรู้ การสอนครบครันและทันสมัย	4.43	0.82	มาก
รวม	4.32	0.47	มาก

สรุปผลการวิจัย

การเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 6 ในโรงเรียนเขตพื้นที่เทศบาลนคร นครศรีธรรมราช สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. โดยภาพรวมทุกด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ในด้านลักษณะทางกายภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) และด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$)

2. ด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มหาวิทยาลัยมีความพร้อมในด้านการจัดการการศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) เป็นมหาวิทยาลัยที่มีความทันสมัยในทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$) ชื่อเสียงของ

ผู้บริหารมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.50$) เป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงและได้รับการยอมรับจากสังคมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.43$) และเป็นมหาวิทยาลัยที่มีความทันสมัยในทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.32$)

3. ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ค่าใช้จ่ายส่วนตัวในระหว่างเรียนที่มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.05$) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชมีบริการการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.96$) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชมีทุนการศึกษาสำหรับนิสิตเรียนดีอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.82$) ค่าธรรมเนียมการศึกษาและค่าบำรุงการศึกษามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.73$)

4. ด้านลักษณะทางกายภาพ พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อุปกรณ์ในการจัดการการเรียนการสอนครบครันและทันสมัยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.43$) บรรยากาศภายในมหาวิทยาลัยมีความร่มรื่นสะอาดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.40$) มหาวิทยาลัยมีหอพักให้บริการแก่นิสิตอย่างเพียงพออยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.38$) สถานที่ตั้งของมหาวิทยาลัยอยู่ในบริเวณที่การคมนาคมไปมาสะดวกอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.29$) มหาวิทยาลัยตั้งอยู่ในพื้นที่ใกล้บ้านพักอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.07$)

อภิปรายผล

ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 6 ในโรงเรียนเขตพื้นที่เทศบาลนครนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

การเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 6 ในโรงเรียนเขตพื้นที่เทศบาลนคร นครศรีธรรมราช ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษาและด้านลักษณะทางกายภาพ โดยรวมอยู่ในระดับ “มาก” ทั้งนี้ล้วนส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกศึกษาต่อ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ

รุจิรา คงน้ย และเอกชัย เนาวนิช (2559) พบว่า ปัจจัยการเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิรภูมิ แสงหิรัญ (2564) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกศึกษาต่อทุกด้านอยู่ในระดับมาก รวมถึงสอดคล้องกับงานวิจัยของศศิกาญจน์ เพ็ญสมบูรณ์ (2562) พบว่า ปัจจัยในการเลือกศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพใน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลนครปฐม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้งานวิจัยของจริญญา ดวงเกิด (2557) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยพะเยาในปัจจุบันด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา มีช่วงคะแนนอยู่ในระดับ “มาก” สอดคล้องกับผลการวิจัยครั้งนี้ ทั้งนี้ผู้เขียนมองว่า ค่าธรรมเนียมการศึกษาและค่าบำรุงการศึกษามีความเหมาะสม อีกทั้งยังมีทุนการศึกษาและบริการการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา รวมถึงมีค่าใช้จ่ายส่วนตัวในระหว่างเรียนที่มีความเหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ แต่ผลการวิจัยในครั้งนี้อาจไม่สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยพะเยาในด้านปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยและปัจจัยด้านลักษณะทางกายภาพ มีช่วงคะแนนอยู่ในระดับ “ปานกลาง” ทำให้เห็นว่า ปัจจัยการตัดสินใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มีความโดดเด่นและเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายเพื่อเข้ามาศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่องการเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 6 ในโรงเรียนเขตพื้นที่เทศบาลนคร นครศรีธรรมราช จากผลวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ 2 ส่วน คือ ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบายและข้อเสนอแนะในการศึกษาในครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย

1.1 มหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญทางด้านสวัสดิการและการบริการ เช่น มีหอพักที่สะอาดถูกสุขอนามัยมีแม่บ้านคอยดูแล มีอาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพักเพื่อให้คำแนะนำทางด้านวิชาการมีหอพักให้นักศึกษาได้พักในราคาที่เหมาะสม จัดให้มีเงินทุนสนับสนุนการศึกษา เช่น กองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาสำหรับนักศึกษาที่ยากจน และจัดหาทุนเฉพาะกิจอื่นๆ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

1.2 มหาวิทยาลัยควรจัดสวัสดิการด้านสุขภาพอนามัยให้กับนักศึกษา เช่น ศูนย์ออกกำลังกาย (Fitness) ที่ได้มาตรฐาน มีอุปกรณ์เพียงพอ มีเจ้าหน้าที่คอยดูแลให้คำแนะนำในการใช้อุปกรณ์การออกกำลังกาย โดยเฉพาะศูนย์อาหารจัดให้มีประเภทของอาหารที่หลากหลาย ถูกสุขอนามัย ราคาไม่แพง ตลอดจนเพิ่มเวลาในการให้บริการ เพื่อให้นักศึกษา อาจารย์ บุคลากรที่อาศัยอยู่ทั้งในและนอกมหาวิทยาลัยได้มาใช้บริการเป็นอาหารเย็น

1.3 มหาวิทยาลัยควรเน้นในเรื่องของการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น เช่น ประสานงานกับฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนเกี่ยวกับข้อมูลการรับสมัครนักศึกษา หรือทำการประชาสัมพันธ์ที่เข้มข้นขึ้นเกี่ยวกับกลยุทธ์การรับนักศึกษาในวันสถาปนาของมหาวิทยาลัย หรือสำคัญ ๆ อื่น ๆ จัดทีมอาจารย์และเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความเข้าใจในมหาวิทยาลัยนครศรีธรรมราช รวมทั้งเอกสารแผ่นพับที่มีรายละเอียด มีสีสันน่าสนใจไปประชาสัมพันธ์ตามโรงเรียนต่าง ๆ ตลอดจนใช้การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งต่อไปควรเพิ่มการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช โดยใช้แบบสัมภาษณ์กับนักศึกษาใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชที่กำลังศึกษาอยู่เพื่อสะท้อนถึงแง่มุมของการเลือกศึกษาต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อยืนยันความถูกต้องแม่นยำและความน่าเชื่อถือของผลวิจัยในครั้งต่อไป

บรรณานุกรม

- โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว.
(2551). สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ ฉบับเสริมการเรียนรู้ เล่ม 6. (พิมพ์ครั้งที่ 2).
กรุงเทพฯ : รุกศิลป์การพิมพ์
- ชัยสิทธิ์ บุณาค. (2559). การศึกษาและคุณธรรมนำพาชาติเจริญ. ค้นเมื่อ ธันวาคม 12, 2564,
จาก <https://www.ddproperty.com/>.
- พิรุณมิ แสงหิรัญ. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
(ปวช.). วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ. วารสารการวิจัยการบริหารการ
พัฒนา, 11(1), 26-37.
- รุจิรา คงนัย และเอกชัย เนาวนิช. (2559). ปัจจัยการเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม,
10(3), 105-110.
- ศศิกาญจน์ เพื่องสมบูรณ์. (2562). ปัจจัยในการเลือกศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพใน
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลนครปฐม. วารสารนวัตกรรมการบริหารและการจัดการ,
7(1), 48-58.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1. (2564). แบบฟอร์มการบันทึก
ข้อมูลการศึกษาต่อของนักเรียน. สืบค้นเมื่อ 12 ธันวาคม 2564, จาก
<http://www.nstpeo.go.th/conedu.php>.
- Yamane, T. (1967). *Statistics, An Introductory Analysis*. New York: Harper and Row.

ผู้เขียน

นางสาวปาริชาติ ชุมพงศ์

อาจารย์สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

เลขที่1 หมู่ที่4 ตำบลท่าจั่ว อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

E-mail: parichat_chu@nstru.ac.th

ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร factors affecting the performance of personnel.

สุรางค์ บุญยะพงศ์ไชย
Surang Boonyapongchai

Received: 26 March 2022, Revised: 8 June 2022, Accepted: 10 June 2022

บทคัดย่อ

เนื่องจากสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจและสังคมต่างมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา จึงทำให้ผู้บริหารควรทราบถึงระดับความสำคัญของแต่ละปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร เพื่อสามารถนำไปสู่การปรับปรุงการบริหารงานบุคคลและใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน วัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่ได้ประยุกต์มาจากการพัฒนาของ Certo, Samuel C. (2000) และ Woodcock (1994) ซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และมีตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร พนักงานบริษัท พนักงานสถาบันการเงิน เจ้าของกิจการหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นธุรกิจขนาดกลาง มีพนักงานจำนวน 50 – 200 คน จำนวน 6 แห่ง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง 250 ตัวอย่าง การวิเคราะห์ข้อมูลตัวอย่างได้ใช้สถิติเชิงพรรณนา โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

(1) ปัจจัยด้านระบบขององค์กร กล่าวคือ การจัดระบบการทำงานที่ชัดเจน การมีนโยบายและกฎระเบียบต่าง ๆ การมีกรอบและแนวทางปฏิบัติงาน เป็นต้น จะมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานเป็นลำดับที่หนึ่ง รองลงมา คือ ด้านโครงสร้าง ได้แก่ องค์กรมีการจัดแบ่งตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน และส่วนในด้านกลยุทธ์ ได้แก่ องค์กรที่มีทีมบริหารที่แข็งแกร่ง มีความสามารถสูง สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย ตามลำดับ (2) ปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่มีผลต่อแรงจูงใจในการทำงาน พบว่า ด้านความรับผิดชอบในงาน ได้แก่ การปฏิบัติงานได้สำเร็จตามเวลาและปริมาณงานตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย และด้านความก้าวหน้าในอาชีพ ได้แก่ ตำแหน่งที่ปฏิบัติอยู่สามารถสร้างผลงานเพื่อเลื่อนตำแหน่งได้ จะมีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานเป็นลำดับแรก (3) ปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่มีผลต่อประสิทธิภาพขององค์กร พบว่า ด้าน

การปกครองบังคับบัญชา ได้แก่ ผู้บังคับบัญชามีวิสัยทัศน์ มีความรู้ ความสามารถ มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานเป็นลำดับแรก ซึ่งรองลงมาคือ ด้านนโยบายการบริหารขององค์การ ได้แก่ องค์การมีการกำหนดนโยบายและเป้าหมายการปฏิบัติงานชัดเจนและสามารถปฏิบัติได้ ในส่วนด้านสภาพในการทำงาน ได้แก่ การได้รับวัสดุอุปกรณ์ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอและเหมาะสม ตามลำดับ กล่าวคือสามารถนำผลงานวิจัยไปปรับหรือประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับองค์การของตนเองตามสถานการณ์ต่างๆ อีกทั้ง เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อย่อยหรือข้อคำถามของแบบสอบถาม องค์การหรือหน่วยงานสามารถนำข้อย่อยต่าง ๆ มารวมเป็นตัวแปรหนึ่งในการสร้างแผนหรือกลยุทธ์เพื่อให้องค์การหรือหน่วยงานบรรลุผลได้ตามเป้าหมาย รวมทั้งการนำไปปรับใช้เพื่อดึงความสามารถที่แท้จริงของบุคลากร และนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในปรับหรือพัฒนาให้สูงสุดต่อไป

คำสำคัญ : ประสิทธิภาพ, การปฏิบัติงาน, บุคลากร

Abstract

Because the economic and social situation are constantly changing, the management should be aware of the importance of factors affecting the performance of personnel in order to be able to lead to the improvement of human resource management and also use as a guideline in planning and developing performance. The objective of this research is to study (1) the factors affecting the performance of personnel.

The research instruments were questionnaires adapted from the developments of Certo, Samuel C. (2000) and Woodcock (1994), which is a 5-level rating scale data. By using a specific sampling method of 250 samples. The sample are the management, employees of the company, employees of financial institution, business owners or related persons. The analysis of sample data was used descriptive statistics where mean and standard deviation were applied. The results of this research revealed that

(1) The systematic factor of the organization, that is, the clear work organization, having policies and regulations, frameworks and operating guidelines, etc. will have the first influence on operational efficiency. The followed factor was the organizational structure, for example, the organization that has clearly divided the positions and responsibilities. For the company's strategy, they were included organizations with a strong management, best in the business and able to carry out the goals respectively.

(2) For the summary of various factors affecting the motivation of work, it was found that the responsibility was to accomplish the tasks according to time and the amount of work assigned by the supervisor. For the career advancement, they were included the positions that are active and be able for promotion which will affect performance.

(3) For the factors affecting the efficiency of the organization, it was found that the administrative and supervisors were the supervisors who have vision, knowledge, and ability to influence the performance of the work. They were followed by the management policy of the organization, for example, the organization that clearly defined policies and operational goals into practice. In terms of working status, they were included obtaining adequate and suitable operational support materials respectively. We can imply that research results can be adapted or applied to suit their own organization according to different situations.

In addition, when considering each sub-item or question of the questionnaire, the organization or agency can combine the sub-clauses as a variable in creating plans or strategies for the organization or unit to achieve the goals. This will include applying it to draw on the real talent of the personnel and to be used for the benefit of adjusting or developing to the maximum.

Keywords : Efficiency, Performance, Personnel

บทนำ

การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในองค์การธุรกิจทุกประเภท ต้องใช้ทรัพยากรบุคคล ซึ่งถือได้ว่าเป็นรากฐานที่สำคัญ ทรัพยากรบุคคลจึงเป็นปัจจัยที่องค์กรธุรกิจต้องพิจารณาและให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก แม้ว่าจะมีการนำเทคโนโลยีหรือเครื่องจักรที่ทันสมัยมาใช้ก็ตาม การที่จะดำเนินกิจกรรมหรือให้บริการจนเกิดคุณภาพและประสิทธิภาพสูงสุดได้นั้นก็ต้องอาศัย ทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพเป็นผู้ควบคุมการใช้ทรัพยากรเทคโนโลยีหรือเครื่องจักร ดังนั้น องค์การธุรกิจจึงต้องหาวิธีการและกลยุทธ์ต่างๆ ในการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานของตนเองมีทัศนคติที่ดีต่อองค์กร เพื่อให้มีการทำงานที่ก้าวเดินไปในทิศทางเดียวกันกับวัตถุประสงค์ขององค์การ (สันติภาพ วงศ์ศิริ, 2551) ดังนั้น ทุกองค์การต้องพัฒนาบุคลากรขององค์การให้เป็น บุคคลที่มีความสามารถในการใช้กลวิธีการคิดค้นดัดแปลงวิธีการทำงาน หรือ เทคนิคการทำงานที่จะสร้างผลงาน การออกแบบกระบวนการผลิตที่ดี จนสามารถลดต้นทุนได้ และบรรลุวัตถุประสงค์ของงานที่มีคุณภาพ ตามที่ต้องการ (รักษศักดิ์ บุญสิทธิ์, 2553) การใช้ปัจจัยและกระบวนการในการดำเนินงาน รวมถึงการใช้กลยุทธ์ เทคนิค วิธีการปฏิบัติที่สามารถนำไปสู่เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ โดยสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย อีกทั้งใช้พลังงานเวลาน้อย ด้วยเหตุผล ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจ ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร ซึ่งผลที่ได้รับจากการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและช่วยให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนการวิธีการทำงาน

การเพิ่มกลยุทธ์ในการสร้างความสำเร็จในการทำงานลดความซ้ำซ้อนของงาน ช่วยทำให้การทำงานบรรลุเป้าหมาย ด้วยวิธีที่รวดเร็วขึ้น และยังคงรักษาคุณภาพมาตรฐานงาน รวมถึงสามารถช่วยลดความสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย ประหยัดเวลา ทรัพยากรและการใช้กำลังคน ผู้บริหารจะได้ทราบถึงระดับความสำคัญของแต่ละปัจจัยที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ที่สามารถนำไปสู่การปรับปรุงการบริหารงานบุคคล และเป็นแนวทางในการวางแผน พัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรซึ่งเป็นผู้บริหาร พนักงานบริษัท พนักงานสถาบันการเงิน เจ้าของกิจการหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง

ขอบเขตการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ประเภทสถานที่ทำงาน วุฒิ การศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน จะถูกนำมาใช้ในการอธิบายลักษณะทั่วไปของ ตัวอย่างของการวิจัย

ขอบเขตประชากร คือ ผู้บริหาร พนักงานบริษัท พนักงานสถาบันการเงิน เจ้าของกิจการหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอยู่ในธุรกิจขนาดกลางจำนวน 6 แห่ง ได้แก่ บริษัทประเภทจำหน่ายรถยนต์ ธนาคาร ห้างสรรพสินค้า สถานศึกษา เป็นต้น

ขอบเขตพื้นที่ ได้แก่ เขตบางกอกใหญ่ เขตธนบุรี เขตสาทร

ขอบเขตด้านเนื้อหาที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานด้านต่างๆ

1.ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงาน ได้แก่ ด้านกลยุทธ์ โครงสร้าง ด้านระบบ ด้านแบบของการบริหาร ด้านบุคลากร ด้านความสามารถ ด้านค่านิยมร่วมของคนในองค์กร

2.ปัจจัยด้านต่างๆที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการทำงาน ได้แก่ ปัจจัยจูงใจด้านความสำเร็จในการทำงาน ปัจจัยจูงใจด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ปัจจัยจูงใจด้านลักษณะของงานที่สร้างสรรค์และท้าทายปัจจัยจูงใจด้านความรับผิดชอบในงาน ปัจจัยจูงใจด้านความก้าวหน้าในอาชีพ

3.ปัจจัยด้านต่างๆที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพขององค์กร ได้แก่ ปัจจัยด้านนโยบายการบริหารขององค์กร ปัจจัยด้านการปกครองบังคับบัญชา ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในองค์กร ปัจจัยด้านค่าจ้างและผลตอบแทน ปัจจัยด้านสภาพในการทำงาน ด้านความมั่นคงในงาน ด้านตำแหน่งงาน

ตัวแปรเป้าหมาย คือ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร

ทบทวนวรรณกรรม

องค์ประกอบของประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน (Vroom and Deci,1997)) ในการปฏิบัติงานของบุคคลที่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพที่ดี ประกอบด้วย คือ ความสามารถ ความชำนาญของผู้ปฏิบัติงานและการจูงใจในการปฏิบัติงานที่นำไปสู่การใช้ความสามารถอย่างเต็มที่

Peterson & Plowman (1989) อ้างถึงอุทสัน วีระศักดิ์การุณย์,2556) ได้ให้แนวคิดใกล้เคียงกับ Harring Emerson (1992) และสรุปองค์ประกอบของประสิทธิภาพไว้ 4 ข้อ ประกอบด้วย

- 1.คุณภาพของงาน (Quality) สินค้าหรือบริการนั้นสร้างความพอใจให้กับลูกค้า และมีต้นทุนการดำเนินงานที่เหมาะสมได้เปรียบคู่แข่ง
- 2.ปริมาณงาน (Quantity) เมื่อเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ตาม หรือ สามารถปฏิบัติงาน ทำให้ได้ปริมาณงานมากกว่าเป้าหมาย ภายใต้มาตรฐานคุณภาพ
3. เวลา (Time) คือเวลาที่ใช้ในการดำเนินงานจะต้องอยู่ในลักษณะที่ถูกต้องตามหลักการเหมาะสมกับงานและทันสมัยมีการพัฒนาเทคนิคการทำงานให้สะดวกรวดเร็วและคงรักษาคุณภาพ
4. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (Costs) ต้องเหมาะสมกับงาน ประสิทธิภาพในมิติของค่าใช้จ่าย หรือต้นทุนการผลิต ได้แก่ การใช้ทรัพยากรด้านการเงิน คน วัสดุ เทคโนโลยีที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า และเกิดการสูญเสียน้อยที่สุด

สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ต้องเป็นการพิจารณาในหลายๆด้าน หลายองค์ประกอบไปด้วยกัน ทั้งในเรื่องของคุณภาพของงาน ปริมาณงาน เวลา ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เป็นไปตามมาตรฐานหรือเป้าหมายที่กำหนด

Certo, Samuel C. (2000) ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์การประกอบด้วย

1 ปัจจัยด้านโครงสร้างขององค์การ ด้านนโยบายครอบคลุมถึงการกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดพันธกิจ การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติและดำเนินงาน รวมถึง ด้านการบริหารจัดการองค์การ มีการรวมหรือกระจายอำนาจ มีการจัดสายบังคับบัญชา มีการวางแผน การสั่งการ การควบคุมงาน การจัดสรรทรัพยากร การติดตาม และการประเมินผลการทำงาน

2 ปัจจัยด้านบุคคล บทบาทหน้าที่ในการทำงานหรือดำเนินงานต่างๆที่สัมพันธ์กันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ คุณลักษณะและคุณสมบัติในด้านต่างๆของบุคคล เช่น ความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับงานในหน้าที่ ความเป็นผู้นำ ทักษะการสื่อสาร ทักษะด้านเทคโนโลยี ด้านการบริหารงาน การจัดการ เจตคติ ความสามารถในการพัฒนาคนพัฒนางาน การปรับเปลี่ยนพัฒนา เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายหลักฐานการดำเนินงานขององค์การ

3 ปัจจัยด้านเทคโนโลยี การออกแบบผลิตภัณฑ์ การออกแบบการบริหาร การใช้เครื่องมืออุปกรณ์ ในกระบวนการผลิต การควบคุมและตรวจสอบคุณภาพ การจัดทำระบบข้อมูลเชื่อมโยง การตลาด การบริการ ตลอดจนการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สู่ผู้บริโภค

สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพ เป็นเรื่องของการใช้ปัจจัยและกระบวนการในการดำเนินงานซึ่งได้แก่ กลยุทธ์ เทคนิค วิธีการปฏิบัติที่เหมาะสมสามารถนำไปสู่เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ ซึ่งประสิทธิภาพ รวมถึงประสิทธิภาพของบุคคล คือ ความตั้งใจปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถใช้กลวิธี หรือ เทคนิคการทำงานที่จะสร้างผลงาน ที่มีคุณภาพและเป็นที่น่าพอใจโดยสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายและพลังงานเวลาน้อยมีการการคิดค้นดัดแปลงวิธีการทำงานให้ได้ผลดียิ่งขึ้นอยู่เสมอ และประสิทธิภาพขององค์กร การใช้กลยุทธ์ เทคนิควิธีการ เทคโนโลยี ทำให้เกิดการทำงานที่ราบรื่น มีปัญหาอุปสรรค นกข้อขัดแย้งน้อยที่สุด บุคลากรมีขวัญกำลังใจและมีความสุขในการทำงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษา รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยดำเนินงานวิจัยแบบเชิงปริมาณ ตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร พนักงานบริษัท พนักงานสถาบันการเงิน เจ้าของกิจการ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องโดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 250 ตัวอย่าง โดยเลือกผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

- 1) ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม โดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งหาข้อมูลจากสถานประกอบการ ในการสร้างข้อคำถาม
- 2) นำข้อคำถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อตรวจสอบความเที่ยง ความครอบคลุมของเนื้อหาข้อคำถาม และนำมาปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
- 3) นำแบบสอบถามหลังการปรับแก้ไขไปทดลองใช้ และทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) ก่อนการเก็บข้อมูลจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้สถานประกอบการ ซึ่งผู้วิจัยนำไปให้ด้วยตนเองกับฝ่ายที่ดูแลเพื่อชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ในงานวิจัยครั้งนี้ พร้อมทั้งเพื่อนัดหมายการไปรับข้อมูลโดยทางสถาน

ประกอบภาระจะแจ้งให้ทราบ ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ เดือนกันยายน – ธันวาคม พ.ศ. 2563

การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลของการวิจัย

การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตารางแสดงผล ตัวแปรอิสระ กลุ่มปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงาน จำนวน 7 ตาราง กลุ่มปัจจัยด้านต่างๆที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการทำงาน จำนวน 5 ตาราง และ กลุ่มปัจจัยด้านต่างๆที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพขององค์กร จำนวน 7 ตาราง และตารางสรุปแต่ละด้าน 3 ตาราง รวม 22 ตาราง

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานด้านกลยุทธ์

ข้อ	1.1. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานด้านกลยุทธ์	ระดับความสำคัญ		
		$\bar{x}$	S.D.	ลำดับ
1.1.1	องค์การที่มีการวิเคราะห์โอกาส และพัฒนาวิสัยทัศน์อยู่เสมอ	4.27	0.78	2
1.1.2	องค์การที่มีการจัดทำหลักการ หรือแผนยุทธศาสตร์ในการปฏิบัติงานล่วงหน้าทุกงาน	4.11	0.81	3
1.1.3	องค์การที่มีทีมบริหารที่แข็งแกร่ง มีความสามารถสูงซึ่งดำเนินงานได้ตามเป้าหมาย	4.33	0.97	1
ค่าเฉลี่ย		4.24	0.93	

ตารางที่ 1 แสดงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานด้านกลยุทธ์ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.24 เมื่อพิจารณา ข้อย่อยของด้านกลยุทธ์ ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญลำดับแรก คือ องค์การที่มีทีมบริหารที่แข็งแกร่ง มีความสามารถสูง สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย รองลงมาคือ องค์การที่มีการวิเคราะห์โอกาส และพัฒนาวิสัยทัศน์อยู่เสมอ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานด้านโครงสร้าง

ข้อ	1.2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานด้านโครงสร้าง	ระดับความสำคัญ		
		$\bar{x}$	S.D.	ลำดับ
1.2.1	องค์การมีนโยบายชัดเจนในการปฏิบัติงาน	4.44	0.78	2
1.2.2	องค์การมีโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน เหมาะสม	4.17	0.97	3
1.2.3	องค์การมีการจัดแบ่งตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน	4.56	0.67	1
1.2.4	โครงสร้างขององค์การ ช่องทางการติดต่อสื่อสาร การประสานงานและอื่น ๆ ที่ชัดเจนเหมาะสม	4.01	0.88	4
ค่าเฉลี่ย		4.30	0.90	

ตารางที่ 2 แสดงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานด้านโครงสร้าง โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.30 เมื่อพิจารณา ข้อย่อยของด้านโครงสร้าง ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญลำดับแรกคือองค์การมีการจัดแบ่งตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจนมีผลต่อการปฏิบัติงานอย่างมาก รองลงมาคือ ความชัดเจนของนโยบาย

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยด้านระบบที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงาน

ข้อ	1.3. ปัจจัยด้านระบบที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงาน	ระดับความสำคัญ		
		$\bar{x}$	S.D.	ลำดับ
1.3.1	องค์การมีการจัดระบบการทำงานที่ชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อน	4.60	0.78	1
1.3.2	องค์การมีการแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานเป็นหน้าที่ของทุกคนร่วมกัน	4.23	0.81	4
1.3.3	องค์การมีระบบการประเมินผลงานของผู้ปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม	4.41	0.87	3
1.3.4	องค์การมีนโยบายและกฎระเบียบต่าง ๆ ที่ทำให้บุคลากรมีกรอบและแนวทางปฏิบัติงานที่เหมาะสม	4.54	0.92	2
ค่าเฉลี่ย		4.45	0.84	

ตารางที่ 3 แสดงปัจจัยด้านระบบที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.45 เมื่อพิจารณา ข้อย่อยของด้านระบบ พบว่า ปัจจัยด้านระบบเกี่ยวกับการจัดระบบการทำงานที่ชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อน มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงาน เป็นลำดับแรก รองลงมาคือ การมีนโยบายและกฎระเบียบต่าง ๆ ที่ทำให้บุคลากรมีกรอบและแนวทางปฏิบัติงานที่เหมาะสม

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยด้านแบบของการบริหารมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงาน

ข้อ	1.4. ปัจจัยด้านแบบของการบริหารมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงาน	ระดับความสำคัญ		
		$\bar{x}$	S.D.	ลำดับ
1.4.1	การบริหารองค์การต้องอาศัยผู้บริหารที่มีความชำนาญหลายด้านประกอบกัน	4.63	0.72	1
1.4.2	การทำงานต้องเป็นทีมและสลับหน้าที่กันเป็นระยะๆ ในทีม	3.82	0.99	8
1.4.3	งานทุกงานในหน่วยงานขององค์การต้องร่วมกันคิด วางแผน ตัดสินใจ	4.47	0.83	2
1.4.4	องค์การมีการแบบบริหารแบบยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน	4.02	0.98	4
1.4.5	ผู้บริหารมีความสามารถในการแก้ไขข้อขัดแย้ง	4.33	0.87	3
1.4.6	องค์การมีนโยบายปฏิบัติงานสำเร็จด้วยความคุ้มค่าและประหยัดทรัพยากร	3.80	0.96	9
1.4.7	องค์การมีนโยบาย นำทรัพยากรที่ใช้แล้ว มาพัฒนาให้เกิดประโยชน์	3.71	1.03	11
1.4.8	องค์การมีการรณรงค์ กระตุ้นให้ใช้ทรัพยากร ที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า	3.78	1.01	10
1.4.9	องค์การมีนโยบายด้านการใช้จ่ายในการปฏิบัติงาน แต่ละงานไม่เกินงบประมาณที่กำหนดไว้ซึ่งได้คุณภาพงานตามมาตรฐาน	3.84	0.92	7
1.4.10	องค์การมีการจัดลำดับความสำคัญของงาน	3.93	0.84	5
1.4.11	องค์การมีการวางแผน บริหารจัดการปริมาณงาน	3.88	0.86	6
ค่าเฉลี่ย		4.02	0.97	

ตารางที่ 4 แสดงปัจจัยด้านแบบของการบริหารที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงาน โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.02 เมื่อพิจารณาข้อย่อย พบว่า การบริหารองค์การต้องอาศัยผู้บริหารที่มีความชำนาญหลายด้านประกอบกัน มีผลต่อการปฏิบัติงานเป็นลำดับแรก รองลงมาคือ งานทุกงานในหน่วยงาน ต้องช่วยกันคิด วางแผน ตัดสินใจ ร่วมกัน อีกทั้ง ความสามารถในการแก้ไขข้อขัดแย้งของผู้บริหาร

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงาน ด้านบุคลากร

ข้อ	1.5. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงาน ด้านบุคลากร	ระดับความสำคัญ		
		$\bar{x}$	S.D.	ลำดับ
1.5.1	องค์การจัดสรรบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถตรงกับสายงาน	4.55	0.75	1
1.5.2	องค์การจัดสรรบุคลากรอย่างเพียงพอในการปฏิบัติงาน	4.39	0.78	2
1.5.3	บุคลากรในองค์กรให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี	4.11	0.84	3
1.5.4	ท่านตรงต่อเวลาและรักษาเวลาในการปฏิบัติงาน	4.01	0.99	5
1.5.5	การปฏิบัติงานของท่านมีการแบ่งเวลาอย่างชัดเจน	4.06	0.81	4
ค่าเฉลี่ย		4.22	0.89	

ตารางที่ 5 แสดงปัจจัยด้านบุคลากรมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.22 เมื่อพิจารณาข้อย่อย พบว่า การจัดสรรบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถตรงกับสายงาน มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานในลำดับแรก รองลงมาคือ จัดสรรบุคลากรอย่างเพียงพอในการปฏิบัติงาน และการที่บุคลากรให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยด้านความสามารถที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงาน

ข้อ	1.6. ปัจจัยด้านความสามารถที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงาน	ระดับความสำคัญ		
		$\bar{x}$	S.D.	ลำดับ
1.6.1	การมีความเชื่อมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ตามตำแหน่งที่ได้รับ ซึ่งเป็นงานที่ตรงกับความถนัด เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ ของบุคลากร	4.72	0.63	1
1.6.2	หน่วยงานของท่านเปิดโอกาสให้ปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ	4.22	0.79	5
1.6.3	การเป็นผู้ที่มีการคิดริเริ่ม มุมมองแปลกใหม่ เช่น การให้บริการใหม่ ๆ ที่ลดขั้นตอน ระบบการประเมินผลแบบใหม่ วิธีการบริหารงานแบบเชิงรุก ปรับปรุงอาคารสถานที่แบบเอนกประสงค์ รูปแบบสินค้าใหม่ๆ	4.47	0.69	3
1.6.4	ผลของงานมีความถูกต้องแม่นยำ ครบถ้วน เชื่อถือได้ การผิดพลาดในงานน้อย ตลอดจนมีความแม่นยำในกฎระเบียบข้อมูล ตรวจสอบงานก่อนนำเสนอ สามารถทำให้องค์กรพัฒนาได้รวดเร็ว	4.56	0.81	2
1.6.5	บุคลากรเป็นผู้มีองค์ความรู้ในงานดี รู้จักศึกษาหาความรู้ในเรื่องงานที่กำลังทำอยู่ตลอดเวลา ทั้งการเรียนรู้ด้วยตนเอง จากองค์กร จากผู้อื่น อินเทอร์เน็ต และนำความรู้นั้นมาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น	4.31	0.78	4
1.6.6	การพัฒนาวิทยาการใหม่ ๆ ค้นคว้าเพิ่มเติมอยู่เสมอ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติให้มีคุณภาพ และนำมาปรับปรุงการปฏิบัติงาน	4.02	0.80	6
1.6.7	การใช้เวลาในการปฏิบัติงาน แต่ละงานไม่เกินเวลายามาตรฐานที่กำหนด	3.60	1.03	9
1.6.8	ความสำเร็จพิจารณาตามปริมาณงานเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้	3.78	0.92	8
1.6.9	มีการวางแผนในการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้าเสมอ	3.99	0.89	7
ค่าเฉลี่ย		4.19	0.91	

ตารางที่ 6 แสดงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานด้านความสามารถ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.19 เมื่อพิจารณาข้อย่อย พบว่า ความเชื่อมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ตามตำแหน่งที่ได้รับ ซึ่งเป็นงานที่ตรงกับความถนัด เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของบุคลากร มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานด้านความสามารถ เป็นลำดับแรก รองลงมาคือ ผลของงานที่บุคลากรปฏิบัติ มีความถูก

ต้องแม่นยำ ครบถ้วน เชื่อถือได้ การผิดพลาดในงานน้อย ตลอดจนมีความแม่นยำในกฎระเบียบ
ข้อมูล ตรวจสอบงานก่อนนำเสนอ สามารถทำให้องค์กรพัฒนาได้รวดเร็ว

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านค่านิยมร่วมของคนในองค์กร

ข้อ	1.7. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานด้านค่านิยมร่วมของ คนในองค์กร	ระดับความสำคัญ		
		$\bar{x}$	S.D.	ลำดับ
1.7.1	มีความเชื่อมั่นต่อเพื่อนร่วมงานในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย	4.03	0.98	2
1.7.2	มีการแสดงความคิดเห็นร่วมกันเพื่อพัฒนาองค์กร หรือหน่วยงาน	3.98	0.95	3
1.7.3	เพื่อนร่วมงานมีความตั้งใจทำงาน มีความสามัคคีกัน	3.85	1.03	4
1.7.4	ความภาคภูมิใจในองค์กร ความพร้อมที่จะปกป้องชื่อเสียง องค์กร	4.14	0.88	1
ค่าเฉลี่ย		4.00	0.97	

ตารางที่ 7 แสดงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานด้านค่านิยมร่วมของคนในองค์กร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.00 เมื่อพิจารณาข้อย่อย พบว่า หากบุคลากรในองค์กรมีความ
ภาคภูมิใจในองค์กร ความพร้อมที่จะปกป้องชื่อเสียงขององค์กร มีผลต่อการปฏิบัติงานเป็นลำดับ
แรก รองลงมาคือ การมีความเชื่อมั่นต่อเพื่อนร่วมงานในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย และ มี
การแสดงความคิดเห็นร่วมกันเพื่อพัฒนาองค์กร หรือหน่วยงานที่สังกัดอยู่ ตามลำดับ

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยด้านความสำเร็จในการทำงานที่มีอิทธิพล
ต่อแรงจูงใจในการทำงาน

ข้อ	2.1. ปัจจัยด้านความสำเร็จในการทำงานที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจ ในการทำงาน	ระดับความสำคัญ		
		$\bar{x}$	S.D.	ลำดับ
2.1.1	งานที่ได้รับมอบหมายประสบความสำเร็จตามที่คาดหวัง	4.69	0.60	1
2.1.2	การพยายามหาวิธีปรับปรุงแก้ไขงานที่ปฏิบัติอยู่ ให้ดีขึ้นเสมอ	4.47	0.77	3
2.1.3	การมีความรู้สึกว่าได้เป็นส่วนหนึ่งของผลงานที่ประสบความสำเร็จ	4.25	0.80	2
ค่าเฉลี่ย		4.47	0.85	

ตารางที่ 8 แสดงปัจจัยด้านความสำเร็จในการทำงาน ที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการทำงาน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.47 เมื่อพิจารณาข้อย่อย พบว่า เกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมาย ประสบความสำเร็จตามที่คาดหวัง มีผลต่อแรงจูงใจในการทำงานเป็นลำดับแรก รองลงมาคือ การมีความรู้สึกรู้ว่าได้เป็นส่วนหนึ่งของผลงานที่ประสบความสำเร็จ และ การพยายามหาวิธีปรับปรุงแก้ไขงานที่ปฏิบัติอยู่ให้ดีขึ้น ตามลำดับ

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยด้านได้รับการยอมรับนับถือที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการทำงาน

ข้อ	2.2. ปัจจัยด้านได้รับการยอมรับนับถือที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจ ในการทำงาน	ระดับความสำคัญ		
		$\bar{x}$	S.D.	ลำดับ
2.2.1	ผู้บังคับบัญชาเห็นถึง การมีความรู้ ความสามารถสูง สอดคล้องกับงาน	4.29	0.90	2
2.2.2	ผู้บังคับบัญชา/เพื่อนร่วมงานยกย่องการปฏิบัติงาน ประสบความสำเร็จ	4.16	0.88	3
2.2.3	ผู้บังคับบัญชาไว้วางใจ ยอมรับในความรู้ความสามารถของท่าน มอบหมายงานพิเศษ ให้ท่านปฏิบัติอยู่เสมอ	4.47	0.78	1
ค่าเฉลี่ย		4.31	0.80	

ตารางที่ 9 แสดงปัจจัยด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการทำงาน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.31 เมื่อพิจารณาข้อย่อย พบว่า การที่ผู้บังคับบัญชาไว้วางใจ ยอมรับในความรู้ความสามารถของท่าน มอบหมายงานพิเศษ ให้ท่านปฏิบัติอยู่เสมอ มีผลต่อแรงจูงใจในการทำงาน เป็นลำดับแรก รองลงมาคือ การที่ผู้บังคับบัญชาเห็นถึง การมีความรู้ ความสามารถสูง และความสามารถนั้นสอดคล้องกับงาน

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านปัจจัยด้านลักษณะของงานที่สร้างสรรค์และท้าทาย ที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการทำงาน

ข้อ	2.3. ปัจจัยด้านลักษณะของงานที่สร้างสรรค์และท้าทายที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการทำงาน	ระดับความสำคัญ		
		$\bar{x}$	S.D.	ลำดับ
2.3.1	การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์วิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงานที่สร้างสรรค์ จนสำเร็จ	4.02	0.79	3
2.3.2	การได้รับความไว้วางใจและความชื่นชมจากผู้บังคับบัญชา ในความสำเร็จของงานที่รับมอบหมาย	4.19	0.94	2
2.3.3	การได้รับขอบเขตงานที่ชัดเจน มีความท้าทายความสามารถ มีความหลากหลาย น่าสนใจอยู่เสมอ และความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน เป็นต้น	4.31	0.88	1
ค่าเฉลี่ย		4.17	0.99	

ตารางที่ 10 แสดงปัจจัยด้านลักษณะของงานที่สร้างสรรค์และท้าทาย ที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการทำงาน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.17 เมื่อพิจารณา ข้อย่อย พบว่า การได้รับขอบเขตงานที่ชัดเจน มีความท้าทายความสามารถ มีความหลากหลาย น่าสนใจอยู่เสมอ และความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน มีผลต่อแรงจูงใจในการทำงาน เป็นลำดับแรก รองลงมาคือ การได้รับความไว้วางใจและความชื่นชมจากผู้บังคับบัญชา ในความสำเร็จของงานที่รับมอบหมาย

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยด้านความรับผิดชอบในงานที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการทำงาน

ข้อ	2.4. ปัจจัยด้านความรับผิดชอบในงานที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการทำงาน	ระดับความสำคัญ		
		$\bar{x}$	S.D.	ลำดับ
2.4.1	การมีอิสระในการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบให้สำเร็จตามเป้าหมาย	4.57	0.78	2
2.4.2	การมีความมุ่งมั่น พยายามหาวิธีป้องกัน และแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้น	4.39	0.84	3
2.4.3	การปฏิบัติงานได้สำเร็จตามเวลาและปริมาณงานตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย	4.66	0.69	1
ค่าเฉลี่ย		4.54	0.77	

ตารางที่ 11 แสดงปัจจัยด้านความรับผิดชอบในงาน ที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการทำงาน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.54 เมื่อพิจารณา ซ้อย่อย พบว่า การปฏิบัติงานได้สำเร็จตามเวลาและปริมาณงานตามที่คุณบังคับบัญชามอบหมาย มีผลต่อแรงจูงใจในการทำงาน เป็นลำดับแรก รองลงมาคือ การมีอิสระในการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบให้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ และการมีความมุ่งมั่น พยายามหาวิธีป้องกัน และแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้น ตามลำดับ

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยด้านความก้าวหน้าในอาชีพ ที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการทำงาน

ข้อ	2.5. ปัจจัยด้านความก้าวหน้าในอาชีพ ที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการทำงาน	ระดับความสำคัญ		
		$\bar{x}$	S.D.	ลำดับ
2.5.1	การได้รับการสนับสนุนให้มีความเจริญก้าวหน้าตามความรู้ความสามารถ	4.64	0.69	2
2.5.2	การมีโอกาสในการพัฒนาความรู้และประสบการณ์ในงานอยู่เสมอ เช่น ได้ไปดูงาน อบรม สัมมนา เป็นต้น	4.41	0.78	3
2.5.3	เกี่ยวกับตำแหน่งที่ปฏิบัติอยู่สามารถสร้างผลงานเพื่อเลื่อนตำแหน่งได้	4.57	0.74	1
ค่าเฉลี่ย		4.54	0.80	

ตารางที่ 12 แสดงปัจจัยด้านความก้าวหน้าในอาชีพ ที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการทำงาน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.54 เมื่อพิจารณาซ้อย่อย พบว่า เกี่ยวกับตำแหน่งที่ปฏิบัติอยู่สามารถสร้างผลงานเพื่อเลื่อนตำแหน่งได้ มีผลต่อแรงจูงใจในการทำงาน เป็นลำดับแรก รองลงมาคือ การได้รับการสนับสนุนให้มีความเจริญก้าวหน้าตามความรู้ความสามารถ และการมีโอกาสในการพัฒนาความรู้และประสบการณ์ในงานอยู่เสมอ เช่น ได้ไปดูงาน อบรม สัมมนา เป็นต้น ตามลำดับ

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยด้านนโยบายการบริหารขององค์การ ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพขององค์การ

ข้อ	3.1. ปัจจัยด้านนโยบายการบริหารขององค์การ ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพขององค์การ	ระดับความสำคัญ		
		$\bar{x}$	S.D.	ลำดับ
3.1.1	องค์การ มีการกำหนดนโยบาย และเป้าหมายการปฏิบัติงานชัดเจน และสามารถปฏิบัติได้	4.35	0.86	1
3.1.2	องค์การ เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน เพื่อกำหนดความรับผิดชอบ ขอบเขตการปฏิบัติงาน	4.31	0.81	3
3.1.3	องค์การมีการกระจายงานและมอบหมายหน้าที่อย่างเสมอภาค และเหมาะสมกับบุคคล	4.18	0.92	2
ค่าเฉลี่ย		4.28	0.83	

ตารางที่ 13 แสดงปัจจัยด้านนโยบายการบริหารขององค์การ ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพขององค์การ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.28 เมื่อพิจารณา ช้อย่อย พบว่า การที่องค์การมีการกำหนดนโยบาย และเป้าหมายการปฏิบัติงานชัดเจน และสามารถปฏิบัติได้ มีผลต่อประสิทธิภาพขององค์การ เป็นลำดับแรก รองลงมาคือ การที่องค์การมีการกระจายงานและมอบหมายหน้าที่อย่างเสมอภาค และเหมาะสมกับบุคคล และ การที่องค์การ เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน เพื่อกำหนดความรับผิดชอบ ขอบเขตการปฏิบัติงาน ตามลำดับ

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยด้าน การปกครองบังคับบัญชา ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพขององค์การ

ข้อ	3.2. ปัจจัยด้าน การปกครองบังคับบัญชา ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพขององค์การ	ระดับความสำคัญ		
		$\bar{x}$	S.D.	ลำดับ
3.2.1	ผู้บังคับบัญชามีการวินิจฉัยสั่งการและแก้ปัญหาด้วยเหตุผล	4.46	0.79	2
3.2.2	ผู้บังคับบัญชาให้คำปรึกษาเมื่อเกิดปัญหาจากการปฏิบัติงาน	4.27	0.89	3
3.2.3	ผู้บังคับบัญชาให้กำลังใจและส่งเสริมท่านในการปฏิบัติงาน	4.18	0.85	4
3.2.4	ผู้บังคับบัญชา มีวิสัยทัศน์ มีความรู้ ความสามารถ	4.68	0.68	1
ค่าเฉลี่ย		4.397	0.90	

ตารางที่ 14 แสดงปัจจัยด้าน การปกครองบังคับบัญชา ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพขององค์กร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.40 เมื่อพิจารณาข้อย่อย พบว่า การที่ผู้บังคับบัญชา มีวิสัยทัศน์ มีความรู้ ความสามารถ มีผลต่อประสิทธิภาพขององค์กร เป็นลำดับแรก รองลงมาคือ การที่ผู้บังคับบัญชามีการวินิจฉัยสั่งการและแก้ปัญหาด้วยเหตุผล และการที่ผู้บังคับบัญชาให้คำปรึกษา เมื่อเกิดปัญหาจากการปฏิบัติงาน ตามลำดับ

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในองค์กร ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพขององค์กร

ข้อ	3.3. ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในองค์กรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพขององค์กร Woodcock (1989)	ระดับความสำคัญ		
		$\bar{x}$	S.D.	ลำดับ
3.3.1	ความสมดุลในบทบาทผสมผสานทักษะ ความรู้ความสามารถที่แตกต่างกันของบุคคลและใช้ความแตกต่าง ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากทุกคน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ที่ชัดเจน	4.54	0.78	1
3.3.2	ในหน่วยงานมีการปฏิบัติงานกับเพื่อนร่วมงานมีการสนับสนุน และการไว้วางใจด้วยบรรยากาศที่ดี	4.11	0.80	2
3.3.3	การทำงานเป็นทีมต้องมีผู้นำที่มี ความสามารถและความเหมาะสมในสถานการณ์นั้นๆ	3.78	0.99	4
3.3.4	มีการใช้ความขัดแย้ง ในทางสร้างสรรค์เพื่อร่วมมือกันแก้ไข ปัญหา	4.07	0.84	3
ค่าเฉลี่ย		4.13	0.93	

ตารางที่ 15 แสดงปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในองค์กรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพขององค์กร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.13 เมื่อพิจารณาข้อย่อย พบว่า ความสมดุลในบทบาทผสมผสานทักษะ ความรู้ความสามารถที่แตกต่างกันของบุคคลและใช้ความแตกต่าง ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากทุกคน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ที่ชัดเจน เป็นลำดับแรก รองลงมาคือ ในหน่วยงานมีการปฏิบัติงานกับเพื่อนร่วมงานมีการ

สนับสนุนและการไว้วางใจด้วยบรรยากาศที่ดีและ มีการใช้ความขัดแย้ง ในทางสร้างสรรค์เพื่อ
ร่วมมือกันแก้ไขปัญหา ตามลำดับ

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยด้านค่าจ้างและผลตอบแทน ที่มีอิทธิพล
ต่อประสิทธิภาพขององค์การ

ข้อ	3.4. ปัจจัยด้านค่าจ้างและผลตอบแทน ที่มีอิทธิพลต่อ ประสิทธิภาพขององค์การ	ระดับความสำคัญ		
		$\bar{x}$	S.D.	ลำดับ
3.4.1	หน่วยงานที่มีการจัดระบบสวัสดิการ และเงินตอบแทน อื่นๆ เช่น ค่าเดินทาง ค่าตอบแทนการทำงานนอกเวลา เป็นต้น อย่างเพียงพอ	4.02	0.97	2
3.4.2	หน่วยงานที่มีการปรับปรุงระบบการจัดสวัสดิการต่าง ๆ ให้กับบุคลากรอย่างเหมาะสม	3.84	1.05	3
3.4.3	หน่วยงานที่มีค่าตอบแทนที่ยุติธรรม และผลประโยชน์ที่ เหมาะสม	4.24	0.78	1
ค่าเฉลี่ย		4.03	0.91	

ตารางที่ 16 แสดงปัจจัยด้านค่าจ้างและผลตอบแทนที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของ
องค์การ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.03 เมื่อพิจารณาข้อย่อย พบว่า หน่วยงานที่มีค่าตอบแทนที่
ยุติธรรมและผลประโยชน์ที่เหมาะสม มีผลต่อประสิทธิภาพขององค์การ ลำดับแรก รองลงมาคือ
หน่วยงานที่มีการจัดระบบสวัสดิการ และเงินตอบแทนอื่น ๆ เช่น ค่าเดินทาง ค่าตอบแทนการ
ทำงานนอกเวลา เป็นต้น อย่างเพียงพอ และ หน่วยงานที่มีการปรับปรุงระบบการจัดสวัสดิการ
ต่าง ๆ ให้กับบุคลากรอย่างเหมาะสม ตามลำดับ

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยด้านสถานภาพในการทำงาน ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพขององค์การ

ข้อ	3.5. ปัจจัยด้านสถานภาพในการทำงาน ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพขององค์การ	ระดับความสำคัญ		
		$\bar{x}$	S.D.	ลำดับ
3.5.1	สภาพแวดล้อมทั่วไปในห้องทำงานมีความสงบและเหมาะสมในการปฏิบัติงาน เช่น การจัดสถานที่ อุณหภูมิ แสง เสียง	4.22	0.80	3
3.5.2	การได้รับวัสดุอุปกรณ์ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ และเหมาะสม	4.35	0.86	1
3.5.3	การติดต่อประสานงานของท่านกับหน่วยงานอื่น มีความสะดวก รวดเร็ว	4.26	0.92	2
ค่าเฉลี่ย		4.28	0.88	

ตารางที่ 17 แสดงปัจจัยด้านสถานภาพในการทำงาน ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพขององค์การ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.28 เมื่อพิจารณา ข้อย่อยพบว่า การได้รับวัสดุอุปกรณ์ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ และเหมาะสม มีผลต่อประสิทธิภาพขององค์การ เป็นลำดับแรก รองลงมาคือ เกี่ยวกับการติดต่อประสานงานของท่านกับหน่วยงานอื่น มีความสะดวก รวดเร็ว และสภาพแวดล้อมทั่วไปในห้องทำงานมีความสงบและเหมาะสมในการปฏิบัติงาน เช่น การจัดสถานที่ อุณหภูมิ แสง เสียง ตามลำดับ

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยด้านความมั่นคงในงาน ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพขององค์การ

ข้อ	3.6. ปัจจัยด้านความมั่นคงในงานที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพขององค์การ	ระดับความสำคัญ		
		$\bar{x}$	S.D.	ลำดับ
3.6.1	การมีตำแหน่งหน้าที่ที่มีความมั่นคงดีแล้ว	4.04	0.81	2
3.6.2	การทำงานในหน่วยงานนี้ ช่วยส่งเสริมความมั่นคงในชีวิตส่วนตัวของบุคลากร	3.95	0.95	3
3.6.3	การมีความตั้งใจที่จะทำงานในหน่วยงานนี้จนเกษียณอายุ	3.68	1.03	4
3.6.4	การมีโอกาสก้าวหน้าในองค์กร และเติบโตในสายงานในองค์กรนี้	4.25	0.78	1
ค่าเฉลี่ย		3.98	0.90	

ตารางที่ 18 แสดงปัจจัยด้านความมั่นคงในงานที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพขององค์การ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 3.98 เมื่อพิจารณาข้อย่อย พบว่า การมีโอกาสก้าวหน้าในองค์การ และเติบโตในสายงานในองค์การนี้ มีผลต่อประสิทธิภาพขององค์การ เป็นลำดับแรก รองลงมาคือ การมีตำแหน่งหน้าที่ความมั่นคงดี และการทำงานในหน่วยงานนี้ ช่วยส่งเสริมความมั่นคงในชีวิต ส่วนตัวของบุคลากร ตามลำดับ

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยด้านตำแหน่งงานที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพขององค์การ

ข้อ	3.7. ปัจจัยด้านตำแหน่งงานที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของ องค์การ	ระดับความสำคัญ		
		$\bar{x}$	S.D.	ลำดับ
3.7.1	การได้รับตำแหน่งงานเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ	4.17	0.99	2
3.7.2	ตำแหน่งงานในองค์การ มาจากความรู้ความสามารถที่แท้จริง	4.26	0.84	1
3.7.3	มีการประเมินการคงอยู่ในตำแหน่งงาน และความก้าวหน้าใน ตำแหน่งงาน ตามระยะเวลาของการดำรงตำแหน่ง	3.93	1.02	3
ค่าเฉลี่ย		4.12	0.87	

ตารางที่ 19 แสดงปัจจัยด้านตำแหน่งงานที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพขององค์การ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.12 เมื่อพิจารณา ข้อย่อย พบว่า ตำแหน่งงานในองค์การ มาจากความรู้ความสามารถที่แท้จริงมีผลต่อประสิทธิภาพขององค์การ เป็นลำดับแรก รองลงมาคือ การได้รับตำแหน่งงานเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ และมีการประเมินการคงอยู่ในตำแหน่งงาน และความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน ตามระยะเวลาของการดำรงตำแหน่ง ตามลำดับ

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการสรุปปัจจัยด้านต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

ข้อ	การสรุปปัจจัยด้านต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน	ระดับความสำคัญ		
		$\bar{x}$	S.D.	ลำดับ
1	ปัจจัยอิทธิพลต่อการปฏิบัติงาน			
1.1	กลยุทธ์	4.24	0.93	3
1.2	โครงสร้าง	4.30	0.90	2
1.3	ระบบขององค์การ	4.45	0.84	1
1.4	แบบของการบริหาร	4.02	0.97	6
1.5	บุคลากร	4.22	0.89	4
1.6	ความสามารถ	4.19	0.91	5
1.7	ค่านิยมร่วมของคนในองค์กร	4.00	0.97	7
	ค่าเฉลี่ย	4.20	0.88	

ตารางที่ 20 แสดงการสรุปปัจจัยด้านต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า ปัจจัยด้านระบบขององค์การ กล่าวคือ จัดระบบการทำงานที่ชัดเจน การมีนโยบายและกฎระเบียบต่าง ๆ มีกรอบและแนวทางปฏิบัติงาน เป็นต้น มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน เป็นลำดับที่หนึ่ง รองลงมาคือ โครงสร้าง ได้แก่ องค์การมีการจัดแบ่งตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน และกลยุทธ์ ได้แก่ องค์การที่มีทีมบริหารที่แข็งแกร่ง มีความสามารถสูง สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย ตามลำดับ

ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการสรุปปัจจัยด้านต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการทำงาน

ข้อ	การสรุปปัจจัยด้านต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการทำงาน	ระดับความสำคัญ		
		$\bar{x}$	S.D.	ลำดับ
2	ปัจจัยจูงใจในการทำงาน			
2.1	ความสำเร็จในการทำงาน	4.47	0.85	3
2.2	การได้รับการยอมรับนับถือ	4.31	0.80	4
2.3	ลักษณะของงานที่สร้างสรรค์และท้าทาย	4.17	0.99	5
2.4	ความรับผิดชอบในงาน	4.54	0.77	1
2.5	ความก้าวหน้าในอาชีพ	4.54	0.80	2
	ค่าเฉลี่ย	4.41	0.83	

ตารางที่ 21 แสดง การสรุปปัจจัยด้านต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการทำงาน ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า ด้านความรับผิดชอบในงาน ได้แก่ การปฏิบัติงานได้สำเร็จตามเวลาและปริมาณงานตามที่อยู่บังคับบัญชามอบหมาย และ ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ ได้แก่ เกี่ยวกับตำแหน่งที่ปฏิบัติอยู่สามารถสร้างผลงานเพื่อเลื่อนตำแหน่งได้ มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน เป็นลำดับแรก

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการสรุปปัจจัยด้านต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพขององค์กร

ข้อ	การสรุปปัจจัยด้านต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพขององค์กร	ระดับความสำคัญ		
		$\bar{x}$	S.D.	ลำดับ
3.1	นโยบายการบริหารขององค์กร	4.28	0.83	2
3.2	การปกครองบังคับบัญชา	4.40	0.90	1
3.3	ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในองค์กร	4.13	0.93	4
3.4	ค่าจ้างและผลตอบแทน	4.03	0.91	6
3.5	สภาพภาพในการทำงาน	4.28	0.88	3
3.6	ความมั่นคงในงาน	3.98	0.90	7

3.7 ตำแหน่งงาน	4.12	0.87	5
ค่าเฉลี่ย	4.17	0.90	

ตารางที่ 22 แสดงการสรุปปัจจัยด้านต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพขององค์การ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า ด้านการปกครองบังคับบัญชา ได้แก่ ผู้บังคับบัญชา มีวิสัยทัศน์ มีความรู้ ความสามารถ มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน เป็นลำดับแรก รองลงมาคือ ด้านนโยบายการบริหารขององค์การ ได้แก่ องค์การ มีการกำหนดนโยบาย และเป้าหมายการปฏิบัติงานชัดเจน และสามารถปฏิบัติได้ และ ด้านสภาพภาพในการทำงาน ได้แก่ การได้รับวัสดุ อุปกรณ์ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ และเหมาะสม ตามลำดับ

สรุปผล

ในแต่ละหน่วยงาน แต่ละประเภทของธุรกิจ อาจจะมีสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันไป แต่ก็สามารถนำผลงานวิจัย ไปปรับหรือประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับองค์การของตนเอง ตามสถานการณ์ต่างๆ อย่างไรก็ดีตาม ในแต่ละข้อย่อย หรือข้อคำถามของแบบสอบถาม จากการพิจารณา ค่าเฉลี่ย พบว่า ส่วนมาก มีความสำคัญในระดับมาก ดังนั้น องค์การหรือหน่วยงาน สามารถ นำข้อย่อยต่างๆ ดังกล่าว มาร่วมในการเป็นตัวแปรในการสร้างแผน หรือ กลยุทธ์ เพื่อให้ องค์การหรือหน่วยงานบรรลุผลได้ตามเป้าหมาย รวมทั้งการ ปรับใช้ในการดึงความสามารถที่แท้จริงของบุคลากร เพื่อนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ใช้ในการพิจารณาปรับหรือพัฒนา สูงสุดต่อ องค์การต่อไป องค์การให้เหมาะสมในแต่ละสถานการณ์ต่อไป

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย ปัจจัยด้านระบบ ที่เกี่ยวกับองค์การมีการจัดระบบการทำงานที่ชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อน และ ปัจจัยเชิงจิตด้านความรับผิดชอบในงานมีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ในระดับมากสอดคล้องกับ วิไลวรรณ อิศรเดช และ พระมหาประกาศิต ฐิตปสฺสฺธิกร (2020) ที่ได้ศึกษาการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรสายปฏิบัติการวิชาชีพและบริหารทั่วไป พบว่า ความรับผิดชอบในงาน และ การทำงานอย่างเป็นระบบ ทำให้งานมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ปัจจัยด้านความสำเร็จในการทำงานที่เกี่ยวกับ ผู้บังคับบัญชาไว้วางใจ ยอมรับในความรู้ความสามารถ มอบหมายงานพิเศษ ให้ปฏิบัติอยู่เสมอ และ เกี่ยวกับการมีค่าตอบแทนที่ยุติธรรม

และผลประโยชน์ที่เหมาะสม รวมถึง การได้รับวัสดุอุปกรณ์ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ และเหมาะสม จะมีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานในระดับมาก สอดคล้องกับ เมธี ไพรัชิต (2556) การหาปัจจัยที่มีผลต่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานกรณีศึกษา: บริษัท สุธานี จำกัด พบว่า ด้านการยอมรับนับถือ ผู้บังคับบัญชาควรให้ความสำคัญไว้วางใจในการทำงาน และสร้างการทำงานเป็นทีม ช่วยเหลือกัน และด้านค่าจ้างและค่าตอบแทนควรประเมินผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปด้วยความยุติธรรม และโปร่งใส และควรมีผลตอบแทนที่ดี รวมถึง การจัดให้มีเครื่องมือ เครื่องใช้ หรืออุปกรณ์ในการทำงานต่างๆ อย่างเพียงพอหรือสามารถจัดหาให้ได้ทันทีที่ต้องการ มีผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และจากการสรุปปัจจัยด้านต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการทำงาน พบว่า ด้านแรงจูงใจในการทำงานต่างๆ และปัจจัยที่เกี่ยวกับปฏิบัติงานมีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร ในระดับมาก สอดคล้องกับ นลพรรณ บุญฤทธิ์ (2558) ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี พบว่า ปัจจัยอิทธิพลต่อการปฏิบัติงาน ได้แก่ ด้านแรงจูงใจในการทำงาน และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี มีค่าเฉลี่ย ซึ่งมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร กล่าวคือ ผู้ที่เกี่ยวข้องด้านการบริหารจัดการควรให้ความสำคัญในแต่ละข้อย่อย ทั้งเรื่องขององค์การ ปัจจัยการปฏิบัติงาน แรงจูงใจ เป็นต้น ซึ่งส่งผลมีระดับความสำคัญในแต่ละประเภทธุรกิจแตกต่างกันไป รวมถึง เมื่อช่วงเวลาเปลี่ยนแปลงไประดับความสำคัญแต่ละข้อย่อย ก็อาจจะเปลี่ยนแปลงไปด้วยและต้องพิจารณาสภาพแวดล้อมร่วมด้วย
2. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในครั้งต่อไปการศึกษาครั้งต่อไป สำหรับเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร เป็นเรื่องที่จะต้องศึกษาวิจัยอย่างรอบด้านและอย่างสม่ำเสมอ ส่วนหนึ่ง เนื่องจาก ยังเป็นเรื่องเกี่ยวกับคนต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่องไม่มีที่สิ้นสุดซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญมากในทุกองค์การ ดังนั้นแต่ละหน่วยงานต้องมีมาตรการหรือวิธีที่มีประสิทธิภาพ

ประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัยครั้งนี้

หากผู้บริหารจะได้ทราบถึงระดับความสำคัญของแต่ละปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ที่สามารถนำไปสู่การปรับปรุง และเป็นแนวทางในการวางแผน พัฒนา ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน รวมถึง ช่วยลดความสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย ประหยัดเวลา ทรัพยากร และการใช้กำลังคน

บรรณานุกรม

- นลพรรณ บุญฤทธิ์. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี วิทยานิพนธ์ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสาธารณะ วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เมธี ไพรัชิต. (2556). การหาปัจจัยที่มีผลต่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของ พนักงาน กรณีศึกษา: บริษัท สุธานี จำกัด. ใน วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม. มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.
- รักษศักดิ์ บุญสิทธิ์. (2553). ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมโรงเรียนกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา อุตรธานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. อุตรธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.
- วิไลวรรณ อิศรเดช และ พระมหาประกาศิต ฐิตปสิทธิกร.(2020). การเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรสายปฏิบัติการวิชาชีพและบริหารทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. Journal of Social Science and Buddhistic Anthropology Vol.5 No.4 (April มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สันติภาพ วงศ์ศิริ.(2551). แนวทางการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน: บริษัท สยามกลาสอินดัสทรี จำกัด. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2553). ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.กาฬสินธุ์ : ประสานการพิมพ์

อุทสัน วีระศักดิ์การุณย์. (2556). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ กองบังคับการอารักขาและควบคุมฝูงชน. ภาคนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารงานตำรวจและกระบวนการยุติธรรม, มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี.

Certo, Samuel C. (2000). **Modern Management**. New Jersey: Pretice-Hall.

Peterson, E., & Plowman, E.G. (1989). **Business organization and management**. Homewood, Illinois: Richard D. Irwin.

Harring Emerson Harrington Emerson. (1992). **The Twelve Principles of Efficiency**. New York: The. Engineering Magazine

Vroom , H. V., & L. Edward Deci. (1997). **Management and motivation**. New York: Penguin Book.

Woodcock, M. & Francis, D. (1994). **Teambuilding Strategy**. 2nded. Cambridge : Cambridge University Press.

ผู้เขียน

สุรงค์ บุญยะหงศ์ไชย

สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

46/9 ถนนจรูญสนิทวงศ์ แขวงท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ กทม. 10600

E-mail: surangtai@gmail.com

การเข้าถึงสื่อการเรียนรู้เพื่อประสิทธิผลในการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ The Accessibility to Instructional Media for Online Learning Effectiveness.

ไกรวิทย์ สุขวิน และนัทธิกา สุนทรธนพล
Kraiwit Sukwin and Nuttika Soontorntanaphol

Received: 8 April 2022, Revised: 28 June 2022, Accepted: 29 June 2022

บทคัดย่อ

สื่อการเรียนรู้เป็นเครื่องมือสำคัญในการถ่ายทอดและสร้างความเข้าใจองค์ความรู้เนื้อหาวิชา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการจัดการเรียนรู้รูปแบบออนไลน์ (Online) การให้ความสำคัญกับสื่อการเรียนรู้ที่สามารถกระตุ้นความสนใจและสร้างความเข้าใจในบทเรียนเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมาก แต่ยังมีพบปัญหาการขาดการเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ ซึ่งก็เป็นอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ให้เกิดประสิทธิผล บทความนี้จึงมุ่งเสนอปัญหาการเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ โดยการศึกษาวิเคราะห์จากเอกสาร พบว่า สาเหตุของปัญหาการเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ คือ 1) บริบทสังคมและภาวะวิกฤต 2) การไม่ยอมรับและไม่ปรับตัว 3) ปัญหาทางการเงิน และ 4) ปัญหาเชิงนโยบาย ทั้งนี้ การจัดการปัญหาสามารถนำแนวคิดของ Kurt Lewin มาประยุกต์ใช้ได้ ซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ การละลายพฤติกรรม การเปลี่ยนแปลง และการสร้างพฤติกรรมใหม่ ในส่วนสุดท้ายคือข้อเสนอแนะของผู้บริหารเพื่อกำหนดแนวทางหรือนโยบายการสร้างการเปลี่ยนแปลงองค์กร ประกอบด้วย 1) นโยบายของผู้บริหาร 2) การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ 3) การจัดการเรียนรู้ 4) การจัดอบรม และ 5) การสนับสนุน

คำสำคัญ : การเข้าถึงสื่อการเรียนรู้, การเรียนออนไลน์, การแก้ปัญหาการสอน

Abstract

Instructional media is a significant tool for transference and knowledge building of subject content, especially in online learning. The place importance on instructional media that can stimulate interest and building an understanding of the lesson are essential. However, there was also a problem of lack of access to instructional media, and it is the obstacle in effectiveness of online education. This

article aims to show the issues of accessibility to instructional media by document analysis. The study shows that cause for accessing the instructional media as 1) social context and the pandemic, 2) disapproval and non-adaptation, 3) financial issues and 4) policy problems. However, problem-solving can be applied to three stages of the Kurt Lewin concept include; unfreezing stage, changing or moving stage and refreezing stage. And the last part presented the suggestion to school director for policy formulation of organizational changes as 1) executive policy, 2) creation of learning innovation, 3) learning management, 4) training and 5) support.

Keywords : Access to Instructional Media, Online Learning, Solving of Teaching Problems

บทนำ

การจัดการเรียนรู้เป็นการประกอบขึ้นของความรู้ที่ส่งต่อกับบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลหนึ่ง มนุษย์ทั้งมวลล้วนแต่ได้รับการส่งต่อความรู้ ความคิด ทักษะคติ ระเบียบปฏิบัติ ประเพณี และวัฒนธรรมตั้งแต่เยาว์วัยต่อเนื่องตลอดชีวิต เพื่อให้สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมตามแต่การสังกัดในสถาบันทางสังคมนั้นได้ และรูปแบบการเรียนรู้โดยอิงสังคมนี้ไม่มีสูตรสำเร็จที่สามารถทำได้แล้วจะจบสิ้น ด้วยสังคมมีลักษณะเป็นพลวัตมีการเคลื่อนที่อยู่ตลอดเวลา สิ่งหนึ่งสิ่งใดเปลี่ยนแปลงย่อมส่งผลต่อสิ่งอื่นไม่มากก็น้อย (ฤทธิมน ศรีสุพรรณ, 2559, น. 41-42) กระนั้น การเรียนรู้ที่กล่าวถึงนั้นก็เพียงรูปแบบการเรียนรู้โดยพื้นฐานของบุคคล หากแต่ต้องได้รับการเรียนรู้ที่จัดขึ้นในระบบโรงเรียนอีกทางหนึ่ง ซึ่งการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรที่กำหนดขึ้นของสถานศึกษานั้น กุณิสรา จิตรขณาวณิช (2563, น. 1-2, 6-7) ให้นิยามว่า การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสร้างความรู้ความเข้าใจในศาสตร์ต่าง ๆ โดยมีผู้สอนเป็นผู้จัดกระบวนการ ซึ่งต้องมีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนอยู่ตลอดเวลา ผู้สอนจึงต้องมียุทธศาสตร์ความรู้เกี่ยวกับศาสตร์ที่ตนสอนเป็นอย่างดี รวมทั้งต้องมีศิลปะในการถ่ายทอดและจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมด้วย โดยองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ หลักสูตร จุดประสงค์ การจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล ผู้สอน และผู้เรียน จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบทั้งหมดนี้ ล้วนแต่เป็นส่วนเสริมเพื่อสร้างพฤติกรรมการเรียนรู้ตามเป้าประสงค์ของศาสตร์ให้กับผู้เรียนทั้งสิ้น

ดังที่ทราบแล้วว่า สื่อการเรียนรู้เป็นองค์ประกอบหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ และด้วยสถานการณ์ปัจจุบันยิ่งทำให้สื่อการเรียนรู้มีความสำคัญมากขึ้น กล่าวคือ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดรูปแบบการเรียนการสอนให้หลากหลายขึ้น ดังนี้ 1) On-Site เป็นการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน เหมาะกับโรงเรียนที่มีผู้เรียนน้อย และต้องปฏิบัติตามมาตรการของรัฐอย่างเคร่งครัด 2) On-Air จัดการเรียนรู้อ่านผ่านมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม 3) Online จัดการเรียนรู้อ่านโดยผู้สอนดำเนินการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ 4) On-Demand จัดผ่านระบบแอปพลิเคชัน และ 5) On-Hand เป็นการมอบหมายใบงานให้ผู้เรียนทำที่บ้าน (กรมประชาสัมพันธ์, 2564) โดยถือได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ (Online) ได้รับความนิยมมากที่สุด แต่ก็ยังเป็นปัญหาย่อยมาก อาทิ สมมติในการเรียนของผู้เรียน ความกระตือรือร้น การเรียนไม่ทัน รวมทั้งปัญหาด้านอุปกรณ์การเรียน (Chaichumkhun J., 2564) เช่นเดียวกับ เบญจวรรณ เรืองศรี และคณะ (2564, น. 44) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ทำให้เกิดปัญหาด้านการเข้าถึง ภาวะถดถอย และความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ทั้งยังส่งผลต่อสุขภาพจิตผู้เรียน หรือจากการสำรวจความคิดเห็นของผู้เรียนที่ต้องเรียนรู้ออนไลน์จากผลกระทบของสถานการณ์ปัจจุบันในการศึกษาของ Syauqi K., Munadi S. and Triyono M. B. (2020, pp. 881) กล่าวได้ว่า การเรียนออนไลน์ไม่สามารถให้ประสบการณ์ในการเรียนรู้ที่ดีได้ แต่ถึงอย่างไรก็ยังถือเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่สะดวก ดังนั้นในการเรียนจัดการเรียนรู้ออนไลน์จึงจำเป็นต้องใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อการกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ให้สามารถจดจ่อกับบทเรียนได้ตลอดระยะเวลาของการเรียน ทดแทนหรือเสริมประสบการณ์ที่ควรได้รับเช่นเดียวกับการเรียนแบบปกติ รวมทั้งการแก้ปัญหาการเข้าถึงรูปแบบการเรียนรู้ที่ปรับเปลี่ยนอย่างกะทันหัน

ในการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ สื่อการเรียนรู้เป็นองค์ประกอบสำคัญสำหรับการถ่ายทอดองค์ความรู้ไปสู่ผู้เรียน จึงควรมีลักษณะที่หลากหลาย อาทิ รูปภาพ เสียง วิดีโอ บทความ หรือเทคโนโลยีอื่น ๆ ทั้งนี้เพื่อกระตุ้นความสนใจผู้เรียนส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาบทเรียนนั้น ผู้สอนจึงต้องมีการจัดเตรียมสื่อการเรียนรู้และคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ อย่างรอบคอบ (วิทยา วาโย และคณะ, 2563, น. 289) เพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการเรียนรู้ ซึ่งประสิทธิผลคือผลสำเร็จหรือการบรรลุผลตามความมุ่งหมาย อาจเป็นได้ทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ (ณัฐวัชร จันทโรธธรณ์ และพงษ์ศักดิ์ พัวพรพงษ์, 2563, น. 3) ดังนั้น ทั้งผู้เรียนและผู้สอนในระบบออนไลน์จึงมีความจำเป็นต้องใช้สื่อการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้แต่ละครั้งประสบ

ความสำเร็จตามเป้าประสงค์ บทความนี้จึงมุ่งเสนอการเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ ปัญหาการเข้าถึงสื่อทั้งของผู้เรียนและผู้สอน เสนอแนะแนวทางการจัดการปัญหา ตลอดจนข้อเสนอแนะเพื่อการสนับสนุนของผู้บริหาร

การเข้าถึงสื่อการเรียนรู้

การเข้าถึงตามนิยามของ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2554) ให้ความหมายโดยสรุปได้ว่า เป็นการเข้าใจหรือรับรู้ในสิ่ง ๆ หนึ่งเป็นอย่างดี หรืออีกประการหนึ่งคือการเข้าใจลึกซึ้งเพื่อสามารถรับรู้ในสิ่งที่ต้องการทราบได้ ในส่วนของสื่อการเรียนรู้ กุติสร จิตรชนวนิช (2563, น. 201–202, 208) ให้ความหมายว่า เครื่องมือที่เป็นตัวกลางในการช่วยผสมหรือส่งผ่านองค์ความรู้จากผู้สอนไปยังผู้เรียน ซึ่งสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตามวัตถุประสงค์แห่งการเรียนรู้ในครั้งนั้น ๆ โดยสื่อการเรียนรู้แบ่งได้เป็น 6 ประเภท ได้แก่ 1) วัสดุ 2) เครื่องมือหรืออุปกรณ์ 3) เทคนิควิธี 4) สิ่งพิมพ์ 5) สื่อธรรมชาติ และ 6) บุคคลหรือวิทยากร

ดังนั้น เมื่อกล่าวถึงการเข้าถึงสื่อการเรียนรู้จึงสามารถจำแนกความหมายได้เป็น 2 นัยยะ ดังนี้

1) การเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ หมายถึง การเข้าใจในลักษณะ รูปแบบ วิธีการ และการใช้ประโยชน์ของสื่อการเรียนรู้นั้นอย่างลึกซึ้ง สามารถนำมาปรับประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างคล่องแคล่ว โดยตั้งอยู่บนหลักความสอดคล้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ซึ่งเมื่อเกิดความเข้าใจในสื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในการสอนดีแล้ว ก็สามารถนำไปสู่การเลือกสรรสื่อการสอนที่ถูกต้อง โดยมองมิติเชิงการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น ภูมิหลังผู้เรียน การเข้าถึงของผู้เรียน พฤติกรรมช่วงวัย ความแตกต่างในการรับรู้ ความพร้อมรับการเรียนรู้ หรืออื่น ๆ ตามแต่บริบทเชิงพื้นที่ ซึ่งสื่อการเรียนรู้ที่ถูกปรับแต่งให้สอดคล้องกับบทเรียนตามความเข้าใจของผู้ใช้สื่อ นั้น จะเป็นส่วนสำคัญในการถ่ายทอดและทำให้เกิดประสิทธิผลในการเรียน

2) การเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ หมายถึง การมีสื่อการเรียนรู้ที่อยู่กับตัวหรือสามารถเรียกใช้สืบค้น และเสาะหาให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ อาทิ การมีเครื่องมือสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนสามารถนำสื่อดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในห้องเรียนนั้นได้ ซึ่งการจัดการเรียนรู้แต่ละครั้งอาจมีสื่อการสอนที่ผู้สอนสามารถเข้าถึงและเรียกใช้

ได้จำนวนมาก ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับการกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของผู้เรียน ผู้สอนจึงต้องคำนึงถึงผลของการใช้สื่อการเรียนรู้กับผู้เรียนกลุ่มนั้น ๆ เช่นกัน

จากที่กล่าวมานั้น การเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ในความหมายทั้ง 2 นัยยะล้วนแต่สำคัญต่อการใช้สื่อที่เลือกสรรมาทั้งสิ้น เพราะหากผู้สอนมีสื่อหรือสามารถเรียกใช้สื่อนั้นได้ตามความหมายที่ 2 แต่ขาดความเข้าใจในการประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนของตน สื่อนั้นก็ไร้ประโยชน์และไม่สามารถสนองตอบกับความต้องการในจุดประสงค์การเรียนรู้ได้ แต่หากผู้สอนมีสื่อนั้นอยู่และมีความเข้าใจในรูปแบบ ลักษณะ กระบวนการวิธีการใช้อย่างถี่ถ้วน ผู้สอนก็สามารถปรับประยุกต์ให้สื่อนั้นเป็นเครื่องมือส่งผ่านองค์ความรู้ที่มีประสิทธิภาพได้ ทั้งนี้ การใช้สื่อการเรียนรู้สามารถกล่าวได้ทั้งมุมมองของผู้สอนที่นำสื่อเหล่านั้นไปใช้เพื่อการสอนในชั้นเรียน และมุมมองของผู้เรียนที่เป็นผู้รับสื่อตลอดจนเรียนรู้จากสื่อนั้น

ปัญหาการเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ในการเรียนการสอนออนไลน์

ปัญหาที่เกิดขึ้นกับการจัดการเรียนการสอนมีหลายประการ หนึ่งในปัญหานั้น คือ สื่อการเรียนรู้ ดังการศึกษาของ จิตติวิทย์ พิทักษ์ พงษ์พิทยา สัพโส และอิสรา ก้านจักร (2562, น. 231) ที่ศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนดนตรีของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า ปัญหาที่อยู่ในระดับมากที่สุด 2 รายการ คือ ปัญหาการจัดการเรียนการสอนและปัญหาการใช้สื่อการเรียนรู้ เช่นเดียวกับ ยุทธนาวิ เมืองทอง (2555, น. 99) ที่ได้สำรวจปัญหาการเรียนการสอนดนตรีช่วงชั้นที่ 1 และ 2 ในจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า โดยรวมของปัญหาจะอยู่ในระดับกลาง แต่ปัญหาด้านสื่อการสอนเป็นปัญหาที่อยู่ในระดับมาก กระนั้น ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสื่อก็ยังพบได้มากในปัจจุบัน ดังที่ สมเกียรติ พรพิสุทธิมาศ และอรุณ ชาญชัยเชาว์วิวัฒน์ (2565) กล่าวถึงปัญหาประการหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ คือ ความไม่พร้อมในการเข้าถึงสื่ออุปกรณ์ เช่นเดียวกับ Hamid R., SENTRYO I. and HASAN S. (2020, pp. 85) Fatoni et al. (2020, pp. 570) และ ไทยรัฐออนไลน์ (2563) ที่กล่าวถึงข้อเสียของการเรียนออนไลน์ คือ การเข้าไม่ถึงสื่ออุปกรณ์ อินเทอร์เน็ต และเครื่องมือที่ใช้เป็นสื่อกลางในการเรียน ซึ่งสื่อการเรียนรู้ถือเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ ดังการศึกษาของ Rasmitadila et al. (2020, pp. 90) ที่พบว่า ปัจจัยที่ทำให้บรรลุผลในการเรียนออนไลน์ประการหนึ่งคือความพร้อมในการใช้สื่อการเรียนรู้ และ Samoylenko N., Zharko L. and Glotova A. (2022, pp. 49) ที่ศึกษาการใช้สื่อ ICT และ E-learning ในการสอน พบว่า สื่อเหล่านี้ช่วยให้เกิด

ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ได้ ทั้งช่วยติดตามความก้าวหน้าในการเรียนของผู้เรียน ช่วยในการประเมินผลการเรียน ช่วยสร้างปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน รวมถึงช่วยสร้างทักษะทางภาษาและทักษะอื่นที่สำคัญให้กับผู้เรียนได้

เห็นได้ว่าปัญหาประการหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ คือสื่อการเรียนรู้ ซึ่งสื่อการเรียนรู้เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้ออนไลน์ ทว่าปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสื่อการเรียนรู้ยังคงมีอยู่แม้เวลาจะเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งอาจประกอบด้วยบริบทและสถานการณ์ทางสังคมที่เป็นพลวัตก่อให้เกิดปัญหานั้นก็เป็นได้ ในที่นี้ผู้เขียนได้จำแนกเหตุแห่งปัญหาในการเข้าถึงสื่อการเรียนรู้อย่างกว้างไว้ 4 ประการ ได้แก่

1) **ปัญหาบริบทสังคมและสถานะวิกฤต** ในประเด็นนี้สามารถเห็นได้จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด 19 ในปัจจุบัน กล่าวคือ การเข้ามาของโรคซึ่งถือเป็นสถานะวิกฤตทำให้รูปแบบการเรียนการสอนในที่ที่ตั้งต้องปรับไปใช้รูปแบบออนไลน์ ดังการศึกษาของ ธงชัย ชูนาพรม และธีรภัทร์ ถิ่นแสนดี (2564, น. 87) ที่กล่าวถึงการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนในสถานการณ์ปัจจุบันจากเดิมที่จัดในสถานที่ตั้งเป็นรูปแบบออนไลน์ ทำให้เกิดข้อจำกัดในเรื่องการเข้าถึงสื่อหรืออุปกรณ์การเรียนทั้งโทรศัพท์ โทรทัศน์ หรือคอมพิวเตอร์ ปัญหาเหล่านี้นำไปสู่ความล้มเหลวในการจัดการเรียนรู้ การขาดประสบการณ์การใช้งานหรือขาดสื่อออนไลน์ในการจัดการเรียนรู้ จึงเป็นผลให้เกิดการชะงักในการเข้าถึงสื่อหรือเทคโนโลยีที่จะเป็นประโยชน์ในชั้นเรียน เห็นได้ว่าบริบทสังคมและสถานะวิกฤตล้วนส่งผลกระทบต่อจัดการการเรียนรู้ ทั้งในส่วนการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนรู้ออนไลน์ที่ตั้งเป็นรูปแบบออนไลน์ หรือแม้แต่การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน

2) **ปัญหาการไม่ยอมรับและไม่ปรับตัว** ประเด็นนี้ก็เห็นจะเป็นข้อหนึ่งที่ทำให้การเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ทำได้ยากขึ้น เพราะในบางครั้งผู้สอนจะยึดติดกับการถ่ายทอดที่มุ่งให้ผู้เรียนเลียนแบบทักษะจากผู้สอนโดยตรง การสอนแบบตัวต่อตัว หรือการสอนแบบมุขปาถะ ด้วยวิธีการเหล่านี้จึงอาจเกิดการไม่ยอมรับในการเปลี่ยนผ่านของรูปแบบการสอน ไม่ปรับตัวกับสถานการณ์นั้น ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงสื่อที่เป็นตัวกลางในการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ได้ อนึ่ง ในประเด็นนี้นอกจากการไม่ยอมรับและไม่ปรับตัวแล้ว อาจมีประเด็นอื่นที่ส่งผลได้ไม่มากนักน้อย คือ การยอมรับแต่ไม่ปรับตัวและการไม่ยอมรับแต่ปรับตัว ซึ่งประเด็นหลังนี้จะส่งผลต่อปัญหาน้อยกว่าหรืออาจไม่ก่อให้เกิดปัญหาเลย ในส่วนของการยอมรับและปรับตัวไม่ได้ก่อให้เกิดปัญหาในแง่ของกระบวนการเปลี่ยนผ่าน ทั้งนี้ ในเรื่องการยอมรับที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียนการสอน

ออนไลน์ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด 19 แ่งหนึ่งอาจมาจากผู้เรียนร่วมด้วย ดังเช่นการศึกษาของ Egielewa P. et al. (2022, pp. 19–20) ที่ส่วนหนึ่งของการศึกษาพบว่าผู้เรียนให้การยอมรับในรูปแบบการเรียนออนไลน์ในระดับน้อย และโดยส่วนใหญ่ผู้เรียนเห็นว่าการเรียนในสถานที่ตั้งได้ผลดีกว่า จึงชอบการเรียนในห้องเรียนที่โรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยมากกว่า สาเหตุหนึ่งก็เนื่องมาจากการเข้าถึงเทคโนโลยีและสัญญาณอินเทอร์เน็ต ดังนั้น ปัญหาในประเด็นนี้จึงเป็นอีกหนึ่งปัญหาพื้นฐาน ซึ่งเกิดขึ้นภายในจิตใจจากการตัดสินใจภายใต้สถานการณ์แวดล้อม ในอีกแง่หนึ่งยังสะท้อนถึงความเป็นอนุรักษ์นิยมของระบบการศึกษา

3) ปัญหาทางการเงิน เนื่องจากสื่ออุปกรณ์หรือเครื่องมือทั้งทางกายภาพและเครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์หลายชนิด ผู้ใช้จำเป็นต้องจัดซื้อเพื่อนำมาใช้งาน อาทิ แอปพลิเคชัน โปรแกรมหรือแพลตฟอร์มต่าง ๆ เพื่อใช้สำหรับการเรียนการสอนโดยเฉพาะเรื่อง เช่น โปรแกรมบันทึกโน้ต โปรแกรมบันทึกเสียง หรือโปรแกรมตัดต่อ สำหรับการเรียนดนตรี เป็นต้น ถ้าหากกล่าวถึงปัญหาที่ส่งผลต่อการเข้าถึงที่สำคัญยิ่งกว่า ปัญหานั้นคงเป็นการขาดแคลนเครื่องมือที่ใช้ในการสอนหรือการเรียน ซึ่งถือเป็นอุปสรรคแรกของการเข้าถึงสื่ออื่นผ่านช่องทางออนไลน์ ในประเด็นนี้สอดคล้องกับ สิทธิศักดิ์ จินดาวงศ์ และคณะ (2556, น. 148–149) ที่กล่าวถึงปัญหาการเข้าถึงสื่ออันเนื่องมาจากงบประมาณที่มีไม่เพียงพอ ทำให้ผู้สอนจำเป็นต้องใช้สิ่งที่มีอยู่อย่างจำกัดแทน เช่น การใช้หนังสือเรียนของ สสวท. ข้อดีคือสามารถใช้ได้ง่ายและสอดคล้องกับหลักสูตร แต่ข้อเสียคือเป็นองค์ความรู้ที่ไม่เป็นปัจจุบัน ในส่วนของปัญหาอื่น ๆ เช่น สัญญาณอินเทอร์เน็ตในการเข้าถึงสื่อออนไลน์ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีไม่เพียงพอ หรือแม้กระทั่งรูปแบบวิธีการสอนที่ซ้ำเดิม เช่นเดียวกับ สุริยะ หาญพิชัย และพัชรวงษ์ จุลสวัสดิ์ (2564, น. 136–137) และวิเชียร มั่นแหล่ และคณะ (2564, น. 333) ที่ศึกษาผลกระทบของการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ พบว่าผู้ปกครองผู้เรียนต้องเสียค่าใช้จ่ายในการซื้ออุปกรณ์ในการเรียนออนไลน์และค่าอินเทอร์เน็ตมากขึ้น ส่งผลให้เกิดปัญหาการเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ทางเทคโนโลยีกับผู้เรียนที่มีความต่างด้านสภาวะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ปัญหาทางการเงินจึงเป็นอีกประเด็นสำคัญ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ในทางกายภาพ

4) ปัญหาเชิงนโยบาย ในประเด็นนี้สามารถเชื่อมโยงได้ถึงปัญหาการเงิน ตลอดจนปัญหาการไม่ยอมรับและไม่ปรับตัว กล่าวคือ หากผู้บริหารที่มีอำนาจกำหนดนโยบายขององค์กรไม่เห็นความสำคัญของสื่อการเรียนรู้ ผู้เรียนและผู้สอนก็อาจเข้าถึงสื่อการสอนที่ดีและเหมาะสมกับการจัดสภาพห้องเรียนให้คล้ายคลึงกับห้องเรียนแบบปกติได้ อีกประการหนึ่ง คือ นโยบายสามารถเป็น

เครื่องขึ้นองค์กรให้ผู้ปฏิบัติงานปรับตัวตามสิ่งที่กำหนดขึ้นมาได้ ซึ่งหากไม่มีการกำหนดนโยบายอย่างเป็นทางการก็อาจส่งผลให้เกิดการเผชิญต่อปัญหา แต่หากมีนโยบายว่าผู้ปฏิบัติงานจำเป็นต้องปรับตัวและมีการสนับสนุนการปรับตัวด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง ก็อาจส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานจำเป็นต้องยอมรับการเปลี่ยนแปลงนั้น อย่างน้อยที่สุดในขั้นไม่ยอมรับแต่ปรับตัว ดังเช่น สุวิมล มธุรส (2564, น. 41) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง ควรตระหนักต่อการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ที่สอดคล้องกับยุคความปกติใหม่ (New Normal) ซึ่งควรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ให้ทั้งผู้เรียนและผู้สอนสามารถเข้าถึงได้ สิ่งเหล่านี้จะส่งเสริมให้การเรียนออนไลน์มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนั้น หากผู้กำหนดนโยบายเห็นปัญหา แก้ไขได้ตรงประเด็น และสอดคล้องกับสถานการณ์จริงก็จะช่วยคลี่คลายปัญหานั้นได้ไม่มากนักน้อย แต่หากผู้กำหนดนโยบายมองข้ามปัญหานั้นก็จะทับถมและทำให้การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ไม่เกิดประสิทธิผล

แผนภาพที่ 1 ปัญหาการเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ในการเรียนการสอนออนไลน์

จากประเด็นเหตุแห่งปัญหาที่กล่าวถึงแล้วนั้น สังเกตได้ว่า ผลที่เกิดจากการเข้าไม่ถึงสื่อการเรียนรู้ย่อมส่งผลกระทบต่อทั้งผู้เรียนและผู้สอน ดังนี้ 1) ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายต่อการเรียน ขาดแรงจูงใจ รวมถึงขาดปัจจัยพื้นฐาน เช่น อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ หรืออินเทอร์เน็ต

และ 2) ผู้สอนอาจจะเลยหน้าที่ตนที่จะต้องปฏิบัติต่อผู้เรียนด้วยวิธีการและสื่อที่หลากหลาย ไม่พัฒนาตนเองส่งผลให้ผู้เรียนไม่ได้รับความรู้ในสิ่งที่ปัจจุบัน ขาดการบูรณาการและการคำนึงถึง บริบทที่เปลี่ยนไปของสังคม แต่ถึงอย่างไร ข้อเสนอเหล่านี้เป็นเหตุปัจจัยเพียงบางส่วนเท่านั้น เพื่อต้องการชี้ให้เห็นเหตุและผลของปัญหาอย่างกว้าง พอประมาณสำหรับการทำความเข้าใจสิ่งที่ เป็นอุปสรรคต่อประสิทธิผลการเรียนรู้ออนไลน์

แนวทางการจัดการปัญหาการเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ออนไลน์

จากประเด็นปัญหาในหัวข้อก่อนหน้า ทำให้เห็นความสัมพันธ์ของบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อการเรียนรู้ อันประกอบด้วย ผู้เรียน ในฐานะผู้รับและใช้สื่อ ผู้สอน ในฐานะผู้ใช้สื่อ และผู้บริหาร ในฐานะผู้บริหารนโยบายสื่อ ซึ่งหากมององค์กร (สถานศึกษา) อย่างองค์รวมแล้วจะพบว่าทุกเหตุเป็นผลให้เกิดปัญหาการเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ได้ทั้งสิ้น ในที่นี้จึงจะนำเสนอแนวคิดเพื่อการเปลี่ยนแปลง แก้ปัญหา และปรับเปลี่ยนองค์กร ทั้งเพื่อให้เกิดประสิทธิผล สร้างการพร้อมรับ ตลอดจนการปรับตัวให้บุคลากรองค์กรสามารถเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ได้ โดยผู้เขียนได้นำแนวคิด การเปลี่ยนแปลงองค์กรของ Kurt Lewin มาใช้อธิบายและเป็นแนวทางโดยเบื้องต้นในการบริหาร องค์กรเพื่อสร้างความเปลี่ยนแปลงในการเข้าถึงสื่อ หลักการดังกล่าวประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้ (Cummings, S., Bridgman, T., and Brown, K. G., 2016, pp. 33; Roşca, V. I., 2020, pp. 619–620; วรัชยา ศิริวัฒน์, 2554, น. 85–86)

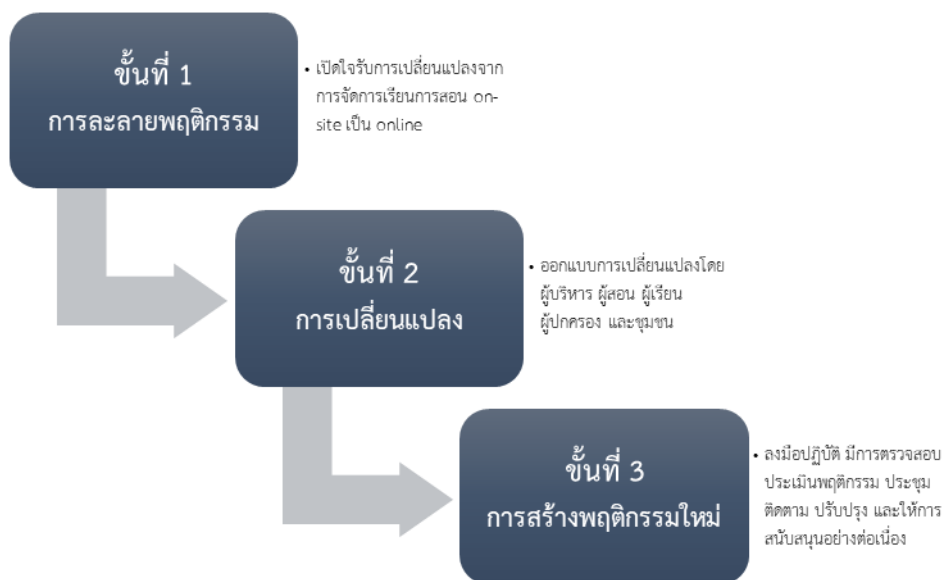
ขั้นที่ 1 การละลายพฤติกรรม (Unfreezing Stage) ในขั้นนี้เป็นระยะเริ่มต้นจะกระทำ โดยการสร้างแรงจูงใจเพื่อการเตรียมความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง โดยผู้เขียนเห็นว่าการเปิด โอกาสและยอมรับความเป็นจริงของสังคมที่เปลี่ยนไปเป็นเรื่องสำคัญ เพราะการเรียนการสอนใน รูปแบบออนไลน์ต้องคำนึงถึงความคล่องตัว ความทันสมัย ความง่ายของการเข้าถึง ความ ครอบคลุมในเนื้อหาบทเรียน และประการสำคัญคือสนองตอบกับความแตกต่างของผู้เรียน ดังนั้น ผู้สอนและผู้เรียนจึงควรเปิดใจยอมรับเพื่อละลายคติความเชื่อว่าการเรียนการสอนในที่ตั้งตอบ โจทย์มากที่สุด เพราะหากความเชื่อนั้นยังครอบงำก็จะทำให้ผู้สอนและผู้เรียนต้องเฝ้ารอ สถานการณ์คลี่คลายเสียก่อน ผนวกกับสถานการณ์ VUCA World ไม่สามารถคาดคะเนถึงการ เปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นได้อย่างแน่นอน เพราะถึงอย่างไรผู้เรียนก็ยังคงเรียนในรายวิชานั้น ๆ เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อไป ในขั้นนี้ผู้บริหารควรเป็นผู้ชี้แจงให้ทราบถึงความต้องการ เปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน รวมถึงเปิดใจรับฟังผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในประเด็นที่สถานศึกษา

จำเป็นต้องจัดการเรียนรู้ในรูปแบบออนไลน์ สอดคล้องกับ Johnson V. (2021) ที่กล่าวว่า สถานศึกษาต้องการจัดการเรียนการสอนออนไลน์เพื่อให้ผู้เรียนยังคงเรียนรู้ได้ ซึ่งไม่ควรปล่อยให้ เป็นช่องว่างที่ละเลยพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้เรียนไป

ขั้นที่ 2 การเปลี่ยนแปลง (Changing or Moving Stage) เมื่อผ่านกระบวนการขั้น แรกแล้ว จึงควรริเริ่มปฏิบัติการวางแผนและออกแบบการเปลี่ยนแปลง ซึ่งต้องอาศัยการมีส่วนร่วม ทั้งผู้บริหาร ผู้สอน รวมทั้งผู้เรียน ด้วยเหตุที่ผู้เรียนจะได้รับผลกระทบจากการกระทำต่าง ๆ ของ สถานศึกษาโดยตรง การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางความคิดเพื่อสร้างโครงการ การเปลี่ยนแปลงจึงเป็นสิ่งจำเป็น มากไปกว่านั้น โรงเรียนควรร่วมมือประสานงานกับชุมชนและ ผู้ปกครอง เพื่อสร้างความเข้าใจ ตลอดจนหาแหล่งสนับสนุนสื่อต่าง ๆ อาทิ สื่อการเรียนรู้ภูมิ ปัญญาชุมชนที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วัฒนธรรมในท้องถิ่นของตนที่มีเอกลักษณ์ มีการวางแผนงาน เพื่อระบุขั้นตอนและเครื่องมือเพื่อจัดการเรียนรู้ เช่น การเชิญผู้เชี่ยวชาญทางภูมิปัญญาในชุมชน ร่วมให้ความรู้กับผู้เรียนในชั้นเรียนออนไลน์ ในที่นี้ผู้สอนจะต้องเป็นผู้จำแนกให้เห็นกระบวนการ เรียนรู้ในหลักสูตรนั้น ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของรายวิชา

อย่างทีกล่าวนมาแล้ว การสนับสนุนจากทั้งชุมชน ผู้ปกครอง เพื่อนร่วมงาน และผู้บริหาร จะเป็นจุดขับเคลื่อนสู่การเกิดพฤติกรรมใหม่ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนและผู้สอนสามารถเข้าถึงสื่อ การเรียนรู้ใหม่ได้มากขึ้น โดยเฉพาะสื่อชุมชนที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งรอบตัว เข้าใจ และปรับ ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

ขั้นที่ 3 การสร้างพฤติกรรมใหม่ (Refreezing Stage) ในขั้นนี้คือผลรวมของทั้ง 2 ขั้น ข้างต้น กล่าวคือ เมื่อก้าวผ่านขั้นละลายพฤติกรรม ผ่านการสร้างความตระหนักต่อพลวัตของสังคม แล้ว จะต้องอย่างสู่ขั้นการเปลี่ยนแปลงที่เป็นจุดเริ่มต้นสู่การเข้าถึงสื่อ โดยผ่านกลไกความร่วมมือ ของหลายฝ่าย ในขั้นนี้จึงเป็นการนำกระบวนการที่ค้นได้กล่าวสู่การลงมือปฏิบัติ ซึ่งการร่วมมือของ ฝ่ายต่าง ๆ ยังคงต้องดำเนินการต่อเพื่อการตรวจสอบพฤติกรรมองค์กรที่สร้างขึ้นว่ามีความถูกต้อง สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริหาร ผู้สอน และผู้เรียนหรือไม่ รวมถึงประเมินว่าพฤติกรรม ดังกล่าวสัมฤทธิ์ผลมากน้อยเพียงใด โดยอาจมีการประชุมเพื่อติดตามความก้าวหน้าชุดพฤติกรรมที่ สร้างขึ้น ตลอดจนการปรับปรุงให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ซึ่งสื่อการเรียนรู้ที่ดีควร ได้รับการปรับเปลี่ยนเพื่อสะท้อนนวัตกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ ข้อสำคัญคือการ สนับสนุนที่ต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ซึ่งจะส่งเสริมให้พฤติกรรมมารับสื่อนั้นสามารถดำรงอยู่ได้อย่าง ถาวร

แผนภาพที่ 2 แนวทางการจัดการปัญหาการเข้าถึงสื่อการเรียนรู้โดยประยุกต์จากแนวคิดของ Kurt Lewin

การเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ในอนาคตจะยิ่งเป็นประเด็นสำคัญขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจากผลกระทบของการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด 19 ทำให้มีการคาดการณ์ได้ถึงความไม่แน่นอนในอนาคต จึงควรมองวิกฤตครั้งนี้ให้เป็นโอกาสในการปรับปรุงและพัฒนาการศึกษา (สมพร ปานดำ, 2563, น. 12) ซึ่งยังมีแนวโน้มที่จะมีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายมากขึ้น ดังที่ ใจทิพย์ ณ สงขลา และศิริเดช สุชีวะ (2564, น. 3, 11) กล่าวถึงรูปแบบการเรียนในยุคปกติถัดไป (Next Normal) ที่ขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงด้วยปัจจัยเหนี่ยวนำ 3 ประการ คือ คน เทคโนโลยี และวิธีการ เพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาด้วยความแตกต่างอย่างสร้างสรรค์ 4 รูปแบบหลัก ได้แก่ แบบในที่ตั้ง (On-Site) แบบออนไลน์ (Online) แบบผสมผสาน (Blended Learning) และแบบผสมผสานและยืดหยุ่น (HyFlex Learning) สอดคล้องกับ ธาณินทร์ อิทธิวิเศษ ชนวัฒน์ เจริญญา และพิชญาภา ยวงสร้อย (2564, น. 331) ที่กล่าวถึงการศึกษาในช่วงการแพร่ระบาดว่าเป็นโอกาสที่เหมาะสมแก่การพัฒนาการศึกษา เพื่อสนองตอบกับการเรียนรู้ของผู้เรียนในอนาคต จึงควรมานำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมมาใช้ในการศึกษาให้มากขึ้น รวมทั้งเน้นทักษะและองค์ความรู้ที่จำเป็นในการดำเนินชีวิตมากกว่าการเรียนรู้ตามหลักสูตรที่แข็งทื่อ ในอีกด้านหนึ่ง นัฏฐิกา สุนทรชนผล และวราภพ ประสานดี (2564, น. 177) ก็ได้เสนอรูปแบบการจัดการเรียนการสอนดนตรีภายหลังสิ้นสุดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด 19 ว่าควรใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อเสริม

การเรียนรู้ดนตรี อาทิ เทคโนโลยีผสมผสานระหว่างโลกแห่งความเป็นจริงและเสมือนจริง (AR) หรือ การจำลองภาพให้เหมือนจริงแบบ 360 องศา (VR) เป็นต้น ดังนั้น องค์กรการศึกษาหรือ สถานศึกษาควรได้รับการเปลี่ยนแปลง เพื่อปรับปรุงรูปแบบการศึกษาให้สามารถเข้าถึงสื่อใหม่ได้ อย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะการให้การสนับสนุนของผู้บริหาร

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดบริบททางการสอนให้กับสถานศึกษา นั้น ๆ ซึ่งส่งผลต่อระดับปฏิบัติงานหรือระดับจุลภาค (Micro) ของผู้สอนและส่งต่อยังผู้เรียนอีกทอดหนึ่งผ่านการจัดการเรียนการสอนด้วยสภาพแวดล้อมที่หลากหลาย (ทิตินา แคมเมนี, 2563, น. 17–18) จากการศึกษาของ วรปรัชญ์ หลวงโย และคณะ (2564, น. 65–66) ที่ได้ศึกษากลยุทธ์ การพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 พบว่าจุดแข็งหรือทักษะจำเป็นคือการมีความรู้ใน ด้านเทคโนโลยี รวมถึงสามารถนำความรู้นั้นไปปรับใช้ในการบริหารของตนได้ และโอกาสที่พบคือ การมีส่วนร่วมกับชุมชนและการมีเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้แปลความได้ว่าผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สามารถปรับตัวตามพลวัตทางสังคมได้ เช่นเดียวกับ อีร์ ภาวักนันท์ (2564, น. 32) ที่กล่าวถึง การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด 19 ว่าควร จัดสรรสื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่ออำนวยความสะดวกในการสื่อสารองค์ความรู้ของผู้สอน ให้กับผู้เรียน

จากที่กล่าวมาทำให้ทราบได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทเป็นอย่างมากต่อการบริหาร สื่อการเรียนรู้ ซึ่งหากผู้บริหารเห็นความสำคัญก็จะส่งผลให้ทั้งผู้เรียนและผู้สอนสามารถเข้าถึงสื่อ การเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในที่นี้ผู้เขียนจึงประมวลข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการ ให้การสนับสนุนของผู้บริหาร ดังนี้

1) นโยบายของผู้บริหาร โดยการจัดสรรและรวบรวมให้เป็นระเบียบเพื่อความสะดวกในการ เข้าถึง ผู้บริหารและบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมถึงผู้เรียนและผู้สอน จะต้องเสนอความต้องการใช้ สื่อต่าง ๆ ที่สนองตอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ตลอดหลักสูตร เพื่อให้ทราบได้ว่าในคาบเรียนใด จำเป็นต้องใช้สื่อใด ไม่ว่าเป็นสื่อบุคคลที่อาจเชิญผู้มีความรู้เข้าร่วมบรรยาย หรือสื่อเครื่องมือ ออนไลน์ซึ่งหลายแพลตฟอร์มมีค่าใช้จ่ายเพื่อให้สามารถใช้ได้อย่างไม่จำกัด ดังนั้น การวางแผน หลักสูตรว่าเป้าประสงค์สุดท้ายแล้วต้องการทักษะอะไร ต้องใช้สื่อใดเพื่อให้ตอบทักษะนั้นจึงเป็น สิ่ง สำคัญ ซึ่งผู้บริหารเป็นผู้มีส่วนในการตัดสินใจเพื่อการจัดสรรให้กับผู้สอนในการจัดการเรียนรู้

2) การสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ มีการผลักดันการสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ตอบโจทย์กับผู้เรียนแต่ละพื้นที่ โดยผู้บริหารกำหนดนโยบายเพื่อสร้างเครือข่ายกับชุมชนและสังคม ให้มีการจัดประชุมเสนอแนะเพื่อประเมินสิ่งที่ควรลด สิ่งที่ต้องพัฒนา สิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไข หรือสิ่งที่ควรสร้างขึ้นใหม่ เพื่อความก้าวหน้าขององค์ความรู้ในชุมชน เป็นการรวบรวมองค์ความรู้ทางภูมิปัญญาของชุมชน ทั้งช่วยสร้างการสืบต่อวัฒนธรรมนั้น ในรูปแบบนวัตกรรมสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเกม สื่อแอปพลิเคชัน สื่อเว็บไซต์ หรือสื่อการ์ตูนสำหรับการเรียนรู้ของเด็กเล็ก การร่วมกันวางแผนเพื่อเสาะหาเอกลักษณ์ชุมชนจะช่วยสร้างแรงขับเคลื่อนทางสังคม ผู้สอนในฐานะผู้ร่วมสร้างสื่อจะมีความเข้าใจสื่อมากขึ้น เช่นเดียวกับผู้เรียนที่จะเห็นและตระหนักถึงองค์ความรู้จากสื่อได้อย่างรูปธรรมและใกล้ตัว

3) การจัดการเรียนรู้ โดยส่งเสริมให้มีนวัตกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายสอดคล้องกับรูปแบบการศึกษาที่จะเปลี่ยนแปลงในอนาคต ดังที่กล่าวแล้วว่าการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด 19 เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการตื่นตัวเกี่ยวกับรูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอน ในอนาคตจึงมีแนวโน้มที่จะมีการจัดการเรียนการสอนนอกที่ตั้งมากขึ้น อาทิ การเรียนแบบผสมผสาน การเรียนออนไลน์ หรือการเรียนแบบผสมผสานและยืดหยุ่น เป็นต้น จึงควรจัดให้มีการใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายให้เหมาะกับการจัดการเรียนรู้แต่ละรูปแบบ นอกจากสอดคล้องกับรูปแบบการเรียนที่หลากหลายในอนาคตแล้ว ยังสอดคล้องกับความแตกต่างของผู้เรียนเช่นกัน

4) การจัดอบรม เพื่อสร้างความเข้าใจในการใช้และประดิษฐ์สื่อ โดยผู้บริหารสามารถให้การสนับสนุนบุคลากรในด้านนี้เพื่อให้เกิดผลและประโยชน์ในระยะยาวได้ ด้วยที่การอบรมและศึกษาดูงานเป็นการสร้างประสบการณ์ ผู้สอนจึงสามารถนำประสบการณ์ส่วนนั้นไปประยุกต์ใช้ให้เข้ากับสถานศึกษาของตนได้ด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง แต่ทั้งนี้ต้องได้รับการสนับสนุนด้านอุปกรณ์อย่างจริงจัง เพื่อให้ผลของประสบการณ์นั้นประสบผลสำเร็จและสามารถใช้กับผู้เรียนได้จริง กระนั้นอาจจัดในรูปแบบอื่นตามความเหมาะสมของผู้เข้าอบรม วิทยากร แหล่งเรียนรู้ สถานการณ์ หรือแม้กระทั่งงบประมาณ

5) การสนับสนุน ในประเด็นนี้เป็นส่วนสำคัญของการมีอยู่และการเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ เพราะหากผู้บริหารไม่ให้การสนับสนุนและไม่คอยกระตุ้นสิ่งนี้ก็จะเป็นอันตรายและไม่เกิดความต่อเนื่องตามบริบทสังคมที่เปลี่ยนไปทุกขณะ ซึ่งผู้บริหารก็สามารถให้การสนับสนุนได้หลายรูปแบบทั้งทางวัตถุ เช่น การให้การสนับสนุนสิ่งของในการทำสื่อ การปรับเปลี่ยนอุปกรณ์และเทคโนโลยีให้ใหม่และเป็นปัจจุบันเสมอ เป็นต้น หรือในทางจิตใจ เช่น การให้คำชมเชย การให้กำลังใจในการ

ทำงาน การให้ข้อเสนอแนะ รวมทั้งการปฏิบัติตัวอย่างเสมอภาคเปิดโอกาสให้ผู้สอนได้เสนอแนวคิดของตนอย่างอิสระ ซึ่งจะสร้างความผ่อนคลายในการปฏิบัติงานได้ ทั้งนี้ ข้อสำคัญคือการให้การสนับสนุนนั้นควรมีความต่อเนื่อง สม่ำเสมอ และมีความหลากหลาย

ดังเห็นแล้วว่าผู้บริหารมีบทบาทต่อการกำหนดทิศทางในการสร้างการเปลี่ยนแปลงสู่การเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ได้ทั้งต่อผู้เรียนและผู้สอน ซึ่งผู้บริหารที่สามารถกระทำและยอมรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้จะได้อธิบายว่าเป็นผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ดังที่ ชัยยนต์ เพาพาน (2559) ได้เสนอคุณลักษณะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ว่าต้องมีลักษณะดังนี้ 1) ปรับเปลี่ยนบทบาทจากผู้ควบคุมสั่งการเป็นผู้วางแผนปฏิบัติงานอย่างชาญฉลาด 2) เข้าใจและยอมรับในบริบทเชิงวัฒนธรรมที่หลากหลาย 3) ยึดหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงานในองค์กร 4) บริหารองค์กรในเชิงรุก 5) ตระหนักในการให้บริการต่อผู้รับบริการ (ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน) อย่างเป็นธรรม เสมอภาค และสร้างสรรค์ 6) ปรับขนาดองค์กรให้เล็กลงด้วยความคล่องตัวและขับเคลื่อนโดยเทคโนโลยีและนวัตกรรม และ 7) ส่งเสริมการสร้างหุ้นส่วนทางการศึกษา จากข้อเสนอนี้จึงสามารถสะท้อนคุณสมบัติผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงเพื่อประสิทธิผลในการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาได้

บทสรุป

ปัญหาการเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ยังคงมีให้เห็นอยู่เป็นปกติ ซึ่งการขาดการเข้าถึงอาจแยกได้เป็น 2 ประเด็น คือ การไม่เข้าใจโดยไม่สามารถนำสื่อ นั้นไปปรับประยุกต์ใช้ได้ และการไม่มีสื่อการเรียนรู้เพื่อเป็นเครื่องมือถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียน แต่ถึงอย่างไรปัญหาการเข้าถึงสื่อทั้ง 2 แบบย่อมส่งปัญหาซึ่งกันและกัน โดยสาเหตุของปัญหาเหล่านั้นเกิดจากบริบทสังคมและภาวะวิกฤต การไม่ยอมรับและไม่ปรับตัว ปัญหาทางการเงิน และปัญหาเชิงนโยบายเป็นเบื้องต้น ดังนั้น ผู้เขียนจึงเสนอแนวทางการจัดการปัญหาโดยการเปลี่ยนแปลงองค์กรตามแนวคิดของ Kurt Lewin แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ การละลายพฤติกรรม การเปลี่ยนแปลง และการสร้างพฤติกรรมใหม่ ทั้งสิ้นนี้มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับผู้เรียนและผู้สอน และอีกตัวแปรหนึ่งที่จะทำให้เกิดความสำเร็จกับการเปลี่ยนแปลงได้ คือ ผู้บริหารองค์กร (สถานศึกษา) โดยผู้บริหารต้องวางแผนนโยบายการจัดสรรสื่อที่รวบรวมไว้อย่างเป็นระบบระเบียบ ผู้เรียนและผู้สอนสามารถเข้าถึงได้ตามความจำเป็น ผลักดัน

การสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ด้วยความร่วมมือกับชุมชน ส่งเสริมความหลากหลายของนวัตกรรม ให้การอบรมและศึกษาดูงานแก่ผู้สอน และต้องให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความเป็น ปัจจุบันและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม ทั้งนี้ ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติผู้นำแห่ง การเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ซึ่งจะช่วยให้องค์กรขับเคลื่อนและเกิดประสิทธิผลในการจัดการ เรียนรู้ออนไลน์

บรรณานุกรม

- กรมประชาสัมพันธ์. (2564). กระทรวงศึกษาธิการ กำหนด 5 รูปแบบการเรียนการสอนรองรับการ เปิดภาคเรียนให้เหมาะสมแต่ละภูมิภาคของประเทศ. ค้นเมื่อ มีนาคม 3, 2565, จาก <https://www.prd.go.th/th/content/category/detail/id/9/iid/19133>
- กุลิศรา จิตรชญาวนิช. (2563). การจัดการเรียนรู้ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิตติวิทย์ พิทักษ์, พงษ์พิทยา สัพโส และอิสรา ก้านจักร. (2562). สภาพปัญหาเกี่ยวกับการ จัดการเรียนการสอนดนตรีของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น. วารสาร ศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 11(1), 225–237.
- ใจทิพย์ ณ สงขลา และศิริเดช สุชีวะ. (2564). การเปลี่ยนผ่านด้วยดิจิทัล: แพลตฟอร์มการ เรียนรู้ดิจิทัลแห่งชาติ. วารสารการศึกษาและนวัตกรรมการเรียนรู้, 1(1), 1–13.
- ชัยยนต์ เพาพาน. (2559). แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาใน ศตวรรษที่ 21. วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 12(1).
- ณัฐวัชร จันทโรธรณ์ และพงษ์ศักดิ์ พัวพรพงษ์. (2563). ประสิทธิภาพขององค์การ. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, 9(2), 1–9.
- ทศนา แคมมณี. (2563). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี ประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 24). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไทยรัฐออนไลน์. (2563). สรุปข้อดีข้อเสีย การ 'เรียนออนไลน์' ดีหรือไม่ อย่างไร. ค้นเมื่อ มีนาคม 4, 2565, จาก <https://www.thairath.co.th/lifestyle/tech/1848004>

- ธงชัย ชูนาพรม และธีรภัทร์ ถิ่นแสนดี. (2564). ห้องเรียนออนไลน์สำหรับโรคอุบัติใหม่ในยุค New normal. วารสารวิชาการรัตนบุศย์, 3(3), 83–88.
- ชานินทร์ อีทวิเศษ, ธนวัฒน์ เจริญษา, และพิชญภา ยวงสร้อย. (2564). ภาพสะท้อนการศึกษาไทยหลังภาวะโควิด 2019. วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น, 7(4), 323–333.
- ธีร์ ภวังคนันท์. (2564). การบริหารการศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่. วารสารบรรณการศึกษาและมนุษยสังคมศาสตร์, 2(2), 25–32.
- นัฏฐิกา สุนทรธนผล และวรภพ ประสานดี. (2564). การเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนปฏิบัติทางดนตรีสู่การจัดการเรียนการสอนออนไลน์จากผลกระทบวิกฤต โควิด –19. วารสารวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, 5(2), 159–179.
- เบญจวรรณ เรืองศรี และคณะ. (2564). การจัดการเรียนการสอนในยุค New Normal Covid-19 โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบ On Site. วารสารวิชาการสังคมมนุษย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, 11(2), 29–45.
- ยุทธานวี เมืองทอง. (2555). สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนดนตรีช่วงชั้นที่ 1–2 สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี. วารสารการวิจัยกาสะลองคำ, 6(2), 99–106.
- ฤดีมน ศรีสุพรรณ. (2559). สังคมวิทยาการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วรปรัชญ์ หลวงโย และคณะ. (2564). กลยุทธ์การพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์, 16(2), 59–72.
- วรรษยา ศิริวัฒน์. (2554). การบริหารร่วมสมัย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิทยา วาโย และคณะ. (2563). การเรียนการสอนแบบออนไลน์ภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัส COVID-19: แนวคิดและการประยุกต์ใช้จัดการเรียนการสอน. วารสารศูนย์อนามัยที่ 9, 14(34), 285–298.

- วิเชียร มั่นแท้ และคณะ. (2564). ผลกระทบและการปรับตัวของประชาชนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 จังหวัดนครศรีธรรมราช. วารสารมหาจุฬานาครธรรมศน์, 8(11), 327–240.
- สมพร ปานดำ. (2563). พลิกวิกฤตสู่โอกาสของอาชีวศึกษาไทยบนความปกติใหม่. วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ, 5(7), 1–13.
- สมเกียรติ พรพิสุทธิมาศ และอรุณ ชาญชัยเชาว์วิวัฒน์. (2565). ปัญหาและความท้าทายในการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์: การจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ให้ประสบความสำเร็จ. วารสารวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ศึกษา, 5(1).
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2554). เข้าถึง. ค้นเมื่อ มีนาคม 4, 2565, จาก <https://dictionary.orst.go.th/>
- สิทธิศักดิ์ จินดาวงศ์ และคณะ. (2556). การศึกษาปัญหาการจัดการเรียนรู้ ระดับความต้องการพัฒนา การรับรู้และการเข้าถึงสื่อในรูปแบบต่าง ๆ ของการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สารที่ 7 ดาราศาสตร์และอวกาศของครูแกนนำวิทยาศาสตร์. วารสารศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนา (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 5(9), 141–153.
- สุริยะ หาญพิชัย และทัชวงษ์ จุลสวัสดิ์. (2564). ผลกระทบของประชาชนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 สู่การปรับตัวสู่ชุมชนวิถีใหม่ในพื้นที่จังหวัดลพบุรี. Journal of Roi Kaensarn Academi, 6(9), 126–141.
- สุวิมล มธุรส. (2564). การจัดการศึกษาในระบบออนไลน์ในยุค NEW NORMAL COVID-19. วารสารรัชต์ภาคย์, 15(40), 33–42.
- Chaichumkhun, J. (2564). หัวไม่แล่น เรียนไม่ไหว ปัญหาที่นักเรียนกลับมาเผชิญ หลังเรียนออนไลน์อีกครั้งในช่วงวิกฤต. ค้นเมื่อ มีนาคม 3, 2565, จาก <https://thematter.co/quick-bite/online-study-again/132190>
- Cummings, S., Bridgman, T., and Brown, K. G. (2016). Unfreezing change as three steps: Rethinking Kurt Lewin's legacy for change management. Human Relations, 69(1), 33–60. <https://doi.org/10.1177/0018726715577707>

- Egielewa, P. et al. (2022). **COVID-19 and digitized education: Analysis of online learning in Nigerian higher education.** *E-learning and Digital Media*, 19(1), 19–35.
- Fatoni et al. (2020). **University Students Online Learning System During Covid-19 Pandemic: Advantages, Constraints and Solutions.** *Systematic Reviews in Pharmacy*, 11(7), 570–576.
- Hamid, R., SENTRYO, I. and HASAN, S. (2020). **Online learning and its problems in the Covid-19 emergency period.** *Jurnal Prima Edukasia*, 8(1), 85–94.
- Johnson, V. (2021). **Strengths And Weaknesses Of Online Learning.** Retrieved March 4, 2022, from <https://elearningindustry.com/strengths-and-weaknesses-of-online-learning>
- Rasmitadila et al. (2020). **The Perception of Primary School Teachers of Online Learning during the COVID-19 Pandemic Period: A Case Study in Indonesia.** *Journal of Ethic and Cultural Studies*, 7(2), 90–109.
- Roşca, V. (2020). **Implications of Lewin’s Field Theory on Social Change.** *Proceedings of the International Conference on Business Excellence*, 14(1), 617–625. <https://doi.org/10.2478/picbe-2020-0058>
- Samoylenko, N., Zharko, L. and Glotova, A. (2022). **Designing Online Learning Environment: ICT Tools and Teaching Strategies.** *Athens Journal of Education*, 9(1), 49–62.
- Syauqi, K., Munadi, S. and Triyono, M. B. (2020). **Students’ perception toward vocational education on online learning during the COVID-19 pandemic.** *International Journal of Evaluation and Research in Education (IJERE)*, 9(4), 881–886.

ผู้เขียน

นายไกรวิทย์ สุขวิน

นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา (ดนตรีศึกษา)

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

E-mail: kraiwit.sukwin@g.swu.ac.th

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงนุช สุนทรธนะผล

อาจารย์ประจำหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (ศิลปศึกษา)

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ของ “แบบเรียนเพลงพื้นบ้านภาคใต้สำหรับกีตาร์คลาสสิก”
 ในรายวิชากีตาร์คลาสสิก ของนักศึกษาสาขาคณตรีศึกษา ชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

The Study Of Learning Achievement Of Southern folk music model, classical guitar model For music education students, 3rd Grad, Faculty of Education Nakhon Si Thammarat Rajabhat University.

ทยา เตชะเสน¹ ชนิตา รอดใหญ่² ปมนวัฒน์ สามสี³ และปิยะรัตน์ ธรรมมรงค์⁴
 Taya Taychasay¹ Chanida Rodhyu² Pamonwat Samsee³ And Piyyarat Tamarongrat⁴

Received: 7 April 2022, Revised: 28 June 2022, Accepted: 29 June 2022

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบเรียนเพลงพื้นบ้าน สำหรับกีตาร์คลาสสิก 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพของแบบเรียนเพลงพื้นบ้านในรายวิชากีตาร์คลาสสิก โดยวิธีการวิจัยเชิงทดลอง กลุ่มทดลองคือนักศึกษาสาขาคณตรีศึกษา เครื่องเอกกีตาร์คลาสสิก ชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยการวิจัยเชิงทดลอง ทดสอบก่อนหลัง (One Group Pretest – Posttest Design) ด้วยการทดลอง 3 ช่วง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบเรียนเพลงพื้นบ้านคลาสสิก 2) แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ 3) แบบประเมินความสามารถทักษะการบรรเลง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีแบบไม่อิสระ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่าแบบเรียนเพลงพื้นบ้านสำหรับกีตาร์คลาสสิกมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ 83.21/87.52 และมีค่าดัชนีประสิทธิผล 0.73 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะจากแบบเรียนเพลงพื้นบ้าน สำหรับกีตาร์คลาสสิก หลังจากการเรียนการสอนโดยใช้แบบเรียน โดยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ มีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 78.83 คะแนน ด้านทักษะการปฏิบัติกีตาร์ มีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 80.87 และมีคะแนนเฉลี่ยรวมของ ทั้ง 2 ด้าน คิดเป็นร้อยละ 80.00

*ผู้ประสานงานหลัก (Corresponding Author)

E-mail : boran_j@hotmail.com

The Study Of Learning Achievement Of Southern folk music model, classical guitar model

For music education students, 3rd Grad, Faculty of Education Nakhon Si Thammarat Rajabhat University.

คำสำคัญ : กีตาร์คลาสสิก, เพลงพื้นบ้าน, แบบเรียน

Abstract

The objectives of this research are 1) to create a folk song learning model. For classical guitar 2) To test the performance of the folk song textbook in the classical guitar course. by experimental research method The experimental group were students of music studies. Classical guitar master, 3rd year, Faculty of Education, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, first semester, academic year 2021, consisted of 5 students by a single group experiment. One Group Pretest – Posttest Design. The population used in the research. by specific randomness The research instruments consisted of 1) a textbook for 7 classical folk songs; 2) a learning management plan. Learning assessment test 3) Performing skill assessment form The statistics used in the data analysis were percentage, mean, standard deviation. Independent tee test and content analysis.

The results of the research revealed that 1. Folk songs learning form for classical guitar effective It meets the specified criteria is 90.25/80.00 and has an effectiveness index of 0.72. for classical guitar After teaching by using the teaching set basic guitar practice by scores on learning achievement in knowledge with an average score of 78.83 percent on guitar practice skills with an average score of 80.87% and a total score of 80.00% of both aspects.

Keywords : classical guitar, folk song, Text Book

บทนำ

กีตาร์คลาสสิกเป็นเครื่องดนตรีที่นิยมของนักดนตรีและคนทั่วไปทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ กีตาร์คลาสสิกเป็นเครื่องดนตรีที่ใช้เพื่อความบันเทิง หรือสำหรับฝึกฝนเพื่อเป็นความสามารถด้านดนตรี โดยทั่วไปกีตาร์แต่ละชนิดเป็นเครื่องดนตรีมีรูปร่างขนาดเล็ก สะดวกในการพกพาและมีความไพเราะสามารถใช้บรรเลงคนเดียวหรือร่วมกับดนตรีประเภทอื่นได้ ในแง่มุม

ของหลักปฏิบัติกีตาร์ในการศึกษาด้านวิชาการ กีตาร์เป็นเครื่องดนตรีในแขนงวิชาด้านดนตรีตะวันตก (กฤษฎา วงศ์คำจันทร์, 2551) มุ่งเน้นทักษะการฝึกปฏิบัติให้เกิดความชำนาญปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษานำวิชาปฏิบัติกีตาร์คลาสสิกบรรจุในหลักสูตรการเรียนดนตรี วิชากีตาร์คลาสสิกเป็นที่ยอมรับในวงการศึกษามีการค้นคว้าทางทฤษฎีทั้งตำราและหนังสือ มีการถ่ายทอดความรู้จากผู้เชี่ยวชาญ ศิลปินระดับโลกเป็นหนังสือ ตำรา สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่มีการเผยแพร่ให้กับผู้ที่ต้องการศึกษาด้วยตนเองจำนวนมาก ในโลกของการเรียนดนตรีได้เปิดกว้างในการเรียนด้วยตัวเองทำให้กีตาร์เป็นที่นิยมดังนั้นกีตาร์คลาสสิกจึงเป็นที่สนใจสำหรับการเรียนดนตรี

สื่อการสอนแบบเรียนเพลงพื้นบ้านสำหรับกีตาร์คลาสสิก ในงานวิจัยทดลองฉบับนี้ เป็นแนวคิดหนึ่งที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนสามารถสร้างทักษะเบ็ดเสร็จในตัวเองโดย มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาประสบการณ์ที่สามารถนำไปใช้ ในการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการนำเอาสื่อการสอนหลาย ๆ อย่างมาสัมพันธ์กันอย่างมีระบบเพื่อถ่ายทอดเนื้อหาสาระในลักษณะที่สื่อแต่ละชนิดส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกัน และบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เกิดเป็นสื่อแนวใหม่ที่มุ่งสนับสนุนการปฏิรูปการศึกษาไทย และการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้สอน

งานวิจัยชิ้นนี้เป็นการนำเพลงพื้นบ้านจากท้องถิ่นมาใช้สำหรับการเรียนดนตรีและการวัดประเมินผลเชิงทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพของนวัตกรรมสร้างสรรค์ โดยการตั้งคำถามวิจัยคือ เพื่อแก้ปัญหาด้านเทคนิคการบรรเลง และการสร้างสำนึกด้านวัฒนธรรมดนตรีสำหรับผู้เรียน สามารถสร้างองค์ประกอบด้านดนตรีด้วยกีตาร์คลาสสิก ซึ่งผู้เรียนสามารถเรียนรู้ทั้งเสียงประสาน (Harmony) เรื่องของจังหวะ (Rhythm) และทำนอง (Melody) ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในหลักดนตรีสากล (Steve Krenz, 2010). หลักการปฏิบัติกีตาร์จะทำให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ศึกษา เป็นการแสดงถึงอัจฉริยะภาพทางดนตรีของผู้ปฏิบัติเครื่องดนตรี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อหาประสิทธิภาพแบบเรียนเพลงพื้นบ้านสำหรับกีตาร์คลาสสิก 80/80
- 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะปฏิบัติกับเกณฑ์ร้อยละ 75

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษางานวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาดนตรีศึกษาเครื่องเอกกีตาร์คลาสสิก ชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จำนวน 30 คน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาที่เรียนเครื่องดนตรีกีตาร์คลาสสิก โดยมีตัวแปรต้น คือ แบบเรียนเพลงพื้นบ้านภาคใต้สำหรับกีตาร์คลาสสิก และตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ของการใช้แบบเรียนเพลงพื้นบ้านภาคใต้สำหรับกีตาร์คลาสสิก

การสร้างเครื่องมือ

ชุดแบบเรียนเพลงพื้นบ้านภาคใต้สำหรับกีตาร์คลาสสิกโดยกำหนดเนื้อหา เช่น เทคนิคการเล่นโน้ตต่อเนื่อง เทคนิค และระยะเวลาในการทดลอง จำนวน 4 ชุดกิจกรรมรวมทั้งหมด 8 ชั่วโมง และเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของชุดกิจกรรมในรูปแบบ Rating Scale 5 ระดับกำหนดมาตราส่วนประมาณค่าและวิเคราะห์ข้อมูลรายชื่อโดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คำนวณได้นำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของชุดกิจกรรมโดยทั้ง 4 ชุดกิจกรรมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 3.33-4.67 ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์นั้นอยู่ในเกณฑ์ชุดกิจกรรมมีความเหมาะสมปานกลาง-ชุดกิจกรรมมีความเหมาะสมมากที่สุดจากนั้นนำเครื่องมือไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ของแบบเรียนเพลงพื้นบ้านภาคใต้สำหรับกีตาร์คลาสสิกสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาดนตรีศึกษา เครื่องเอกกีตาร์คลาสสิก ชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช โดยยึดผลการวิเคราะห์หลักสูตร ออกแบบแบบทดสอบสอดแทรกทักษะทางดนตรี เทคนิคการบรรเลงโดยใช้เพลงพื้นบ้านภาคใต้ จำนวน 6 เพลง ได้แก่ เพลง ตาลีก็ปัส เพลงซั่มมารีซั่ม เพลงบูโจ๊ะปี่ซัง เพลงบุงก่าก้า เพลงว้ายกูระ และเพลงลาซูดวอ ซึ่งแบ่งเป็นแบบทดสอบแบบปฏิบัติ 2 ชุด ก่อนเรียน 1 ชุดและหลังเรียน 1 ชุด ชุดละ 10 ข้อ รวมทั้งหมด 20 ข้อ ทดสอบการปฏิบัติเป็นหลัก เพื่อให้สอดคล้องกับชุดกิจกรรม นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและการวัดผล จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Validity) ความเหมาะสมของเทคนิคการบรรเลง โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบระหว่าง 0.20-0.80 จากนั้นนำเครื่องมือไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. ทดสอบเครื่องมือแบบเดี่ยวหรือรายบุคคล 1:1 (One to one testing) นำแบบเรียนเพลงพื้นบ้านภาคใต้สำหรับกีตาร์คลาสสิกที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุงแก้ไข และนำมาทดลองใช้กับนักศึกษาสาขาวิชาดนตรีศึกษา เครื่องเอกกีตาร์คลาสสิก ชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 3 คน ที่มีระดับผลการเรียน เก่ง ปานกลาง และอ่อน โดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยสังเกตและสัมภาษณ์นักศึกษา ก่อนทำการทดลอง ได้สร้างความคุ้นเคยกับนักศึกษา สิ่งที่ต้องการทราบคือ ระยะเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละขั้นตอนการอ่านจากเอกสารแบบเรียนเพลงพื้นบ้านภาคใต้สำหรับกีตาร์คลาสสิก ตลอดจนความพึงพอใจในรูปแบบของสื่อและกิจกรรม เพื่อเก็บข้อมูลมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในแบบเรียนเพื่อเตรียมนำไปใช้ทดลองครั้งต่อไป

ภาพที่ ตัวอย่างเพลงซิมมารีซิมที่ถูกเรียบเรียงสำหรับกีตาร์คลาสสิก

2. ทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพ แบบกลุ่มเล็ก (Small group testing) ผู้วิจัยแบบเรียนเพลงพื้นบ้านภาคใต้สำหรับกีตาร์คลาสสิกที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขแล้วจากขั้นตอนแบบรายบุคคลไปทดลองกับนักศึกษาจำนวน 9 คนซึ่งนักศึกษาแต่ละคนมีผลการเรียน เก่ง ปานกลาง และอ่อน ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน โดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาคเรียนที่ 1/2564 เป็นเกณฑ์

แล้วนำแบบเรียนไปทดลองโดยดำเนินกิจกรรมครบทุกส่วนของแบบเรียนเพลงพื้นบ้านสำหรับกีตาร์คลาสสิก แล้วรวบรวมข้อมูลที่ได้คำนวณหาประสิทธิภาพเพื่อปรับปรุงแบบเรียน

3. ทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพแบบภาคสนาม (field group testing) เมื่อสร้างแบบเรียนเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยนำแบบเรียนเพลงพื้นบ้านสำหรับกีตาร์คลาสสิกที่สร้างไปทดลองใช้ตามลำดับกิจกรรม โดยนำแบบเรียนไปทดลองใช้กับนักศึกษาสาขาวิชาดนตรีศึกษา เครื่องเอกกีตาร์คลาสสิก ชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 18 คน ซึ่งไม่เคยใช้แบบเรียนจากแบบเรียนนี้มาก่อนแล้วนำผล การทดลองมาวิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และค่าดัชนีประสิทธิผลที่มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป รวมทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะปฏิบัติกีตาร์ที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ขึ้นไป

กระบวนการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างด้วยนักศึกษาสาขาวิชาดนตรีศึกษา เครื่องเอกกีตาร์คลาสสิก ชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จำนวน 30 คน คาบละ 1 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 2 คาบ รวมทั้งหมด 5 สัปดาห์ ตั้งแต่เดือน สิงหาคม-ตุลาคม โดยแบ่งออกเป็นการใช้ชุดกิจกรรมเสริมสร้างสัทธิทักษะทางดนตรี ตามแบบฝึกเพลงพื้นบ้านภาคใต้จำนวน 8 ครั้ง และทำแบบทดสอบก่อนเรียนเครื่องเอกกีตาร์คลาสสิกจำนวน 2 ครั้ง ซึ่งการทดสอบก่อนเรียนเป็นการทดสอบความรู้ของนักศึกษาก่อนการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมเสริมสร้างสัทธิทักษะทางดนตรีและการทดสอบหลังเรียนเป็นการประมวลความรู้ที่ได้เรียนมาทั้งหมด พร้อมทั้งทำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมเสริมสร้างสัทธิทักษะทางดนตรีจากชุดแบบเรียนเพลงพื้นบ้านสำหรับกีตาร์คลาสสิก จากนั้นจึงนำผลคะแนนที่ได้ทั้งหมดมาหาข้อมูลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1.1 ประสิทธิภาพของแบบเรียนเพลงพื้นบ้านสำหรับกีตาร์คลาสสิก ตามเกณฑ์ 80/80 (E1/E2) (Ruangsawan,1990) 80 ตัวแรกหมายถึงร้อยละของคะแนน เฉลี่ยที่ได้จากกระบวนการเรียนรู้ 80 ตัวหลัง หมายถึงร้อยละของคะแนนเฉลี่ยประเมินหลังเรียนของนักศึกษา

1.2 ดัชนีประสิทธิผลของแบบเรียนกีตาร์เบื้องต้น (The Effectiveness Index: E.I.) ที่มีเกณฑ์ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อยืนยันประสิทธิภาพ ของเครื่องมือ เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะปฏิบัติกีตาร์จากการ สอนโดยใช้แบบเรียน การปฏิบัติกีตาร์เบื้องต้นในรายวิชาดนตรีตะวันตก ที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ขึ้นไป

สรุปผลการวิจัย

ผลของแบบเรียนเพลงพื้นบ้านภาคใต้รูปแบบกีตาร์คลาสสิก ในรายวิชากีตาร์คลาสสิก นักศึกษาสาขาวิชาดนตรีศึกษา เครื่องเอกกีตาร์คลาสสิก ชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 30 คน ปรากฏผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ผลการหาประสิทธิภาพของแบบเรียน (E1/E2) และค่าดัชนี ประสิทธิภาพ (E.I.) จากการทดลองทั้ง 3 รูปแบบ มีดังต่อไปนี้การทดลองแบบ รายบุคคล 1:1 กับ จำนวนนักศึกษา 3 คน ที่มีผลการเรียนแตกต่างกันคือเก่งปานกลางและอ่อนพบว่าแบบเรียนมีประสิทธิภาพ 83.21/87.52 และมีค่าดัชนีประสิทธิผล 0.73 การทดลองแบบกลุ่มเล็กกับจำนวนนักศึกษา 9 คน ซึ่งคละนักศึกษาที่มีผลการเรียน เก่ง ปานกลางและ อ่อน ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน พบว่า แบบเรียนมีประสิทธิภาพ 82.21/81.76 และ มีค่าดัชนีประสิทธิผล 0.70 ทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพแบบภาคสนาม โดยทดลองใช้กับ นักศึกษาจำนวน 18 คน ซึ่งไม่เคยใช้แบบเรียนนี้มาก่อน พบว่าแบบเรียนมีประสิทธิภาพ 91.25 / 81.00 และ มีค่าดัชนีประสิทธิผล 0.72 ผล สรุปค่าดัชนีประสิทธิผลของแบบเรียน(E1/E2) และค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) จากผลการทดลอง ทั้ง 3 รูปแบบ

การทดลอง	จำนวนนักศึกษา	ค่าดัชนีประสิทธิภาพ	ค่าดัชนีประสิทธิผล
รายบุคคล	3	83.21/87.52	0.73
รายกลุ่ม	9	82.21/81.76	0.70
ภาคสนาม	18	91.25 / 81.00	0.72

ตารางที่ 1 ค่าดัชนีประสิทธิภาพของแบบเรียน

2. หลังจากการใช้แบบเรียนผู้วิจัยได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ ทักษะปฏิบัติกีตาร์พบว่าหลังจากการใช้แบบเรียนเพลงพื้นบ้านภาคใต้รูปแบบกีตาร์คลาสสิก ในรายวิชา กีตาร์คลาสสิก ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้การปฏิบัติกีตาร์หลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนตามเกณฑ์ร้อยละ 75 ขึ้นไปโดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 79.84 คะแนน ด้านทักษะการปฏิบัติกีตาร์ มีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 82.88 และ คะแนนเฉลี่ยรวมของทั้ง 2 ด้านคิดเป็นร้อยละ 80.00 ซึ่งผ่าน เกณฑ์ร้อยละ 75 ขึ้นไป

อภิปรายผล

แบบเรียนเพลงพื้นบ้านภาคใต้สำหรับกีตาร์คลาสสิกในรายวิชากีตาร์คลาสสิกพบว่า หลังจากทดลอง เพื่อหาประสิทธิภาพแบบ ภาคสนาม (field group testing) มีค่าประสิทธิภาพ 91.25/81.00 และได้ค่าดัชนีประสิทธิผล 0.72 ซึ่งสูงกว่า เกณฑ์ที่กำหนดไว้และผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านความรู้โดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 78.83 คะแนน ด้านทักษะการปฏิบัติกีตาร์คลาสสิกมีคะแนนเฉลี่ยคิด เป็นร้อยละ 80.87 และมีคะแนนเฉลี่ยรวมของทั้ง 2 ด้าน คิดเป็นร้อยละ 81.00 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ขึ้นไปสอดคล้องกับ จากผลการทดลองจะสังเกตเห็นว่าในกลุ่ม ทดลอง แบบรายบุคคล 1:1 (One to one testing) พบว่ามี ค่าดัชนี ประสิทธิภาพ 0.73 ซึ่งสูงกว่าคะแนนของ กลุ่มทดลองกลุ่มเล็ก และภาคสนามทดลองพบว่าคะแนนของนักศึกษาระดับ เก่ง ระดับปานกลาง และ ระดับอ่อน จะมีคะแนนที่แปรผันตรงคือคะแนนสอบหลังเรียนของ นักศึกษา สูงขึ้นกว่าคะแนนสอบก่อนเรียน และนักศึกษาระดับความสามารถอ่อนก็มีคะแนน สอบ ที่สูงขึ้นเช่นกัน ตลอดจนคะแนน ความรู้และปฏิบัติตามมีระดับสูงขึ้นตามลำดับ

การทดลองครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของจิรภัทร์ ถิ่นทะเล และ สิขณันต์เศก ย่านเดิม (2021) ที่ศึกษาเรื่องของผู้ที่เรียนรู้ดนตรีด้วยชุดกิจกรรมหรือแบบฝึกดนตรี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามที่สมมติฐานที่ตั้งไว้ นงนุฏิกา สุนทรธนะผล (2551) ได้ทำการสร้างแบบเรียนเทคนิคการออกเสียงของการ บรรเลงเปียโน Articulation: Legato, Staccato, Legato-Staccato สำหรับนักเรียนอายุระหว่าง 7-11 ปี ผลการวิจัยพบว่า แบบเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 81.25/92.08 สูงกว่า เกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียน สอดคล้องกับงานของ ณรุทธิ์ สุทธิจิตต์ (2544, น. 207) ที่ศึกษาเรื่องการประเมินผลดนตรีเกี่ยวข้องกับเนื้อหา ทักษะ และเจตคติดนตรี ซึ่งในการประเมินผลดนตรีในแต่ละหัวข้อ มีรายละเอียดแตกต่างกันไปตาม

ลักษณะเฉพาะของการวัดประเมินผล อย่างไรก็ตามหลักในการประเมินผลที่เหมือนกันของงานทดลองด้านดนตรี คือ ควรคำนึงถึงเกณฑ์ในการวัดและประเมินผล ความเที่ยงตรงและความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ

ข้อเสนอแนะในงานวิจัย

1. ควรสร้างแบบเรียนดนตรีโดยใช้เครื่องดนตรีอื่น ๆ เช่น เปียโน หรือเครื่องเป่าประเภทต่าง ๆ โดยใช้ทำนองของเพลงพื้นบ้านในแต่ละท้องถิ่นมาเรียบเรียง เพื่อให้ผู้เรียนมีการพัฒนาทักษะด้านดนตรีที่หลากหลาย กิจกรรมดนตรีอื่นๆ ที่ใช้องค์ประกอบของดนตรีเช่น เพลงพื้นบ้านจากภูมิภาคอื่นมาเรียบเรียงเป็นแบบเรียนสำหรับเครื่องดนตรีในหลักสูตร
2. ควรศึกษาปัญหาวิจัยด้านการฝึกปฏิบัติในเทคนิคการบรรเลง โดยใช้นวัตกรรมการเรียบเรียงเพลงในลักษณะของดนตรีร่วมสมัยโดยให้ความสำคัญกับการฝึกจังหวะ และการวิเคราะห์ดนตรี หรือการค้นคว้าปัญหาด้านอื่น ๆ ของการเรียนดนตรี

บรรณานุกรม

- กฤษฎา วงศ์คำจันทร์. (2551). ชุดการสอนการปฏิบัติกีตาร์ใน วิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (วิทยานิพนธ์ปริญญา ศิลปะศาสตร์ มหาบัณฑิตสาขาวิชาดนตรี). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2533). เทคโนโลยีทางการศึกษาทฤษฎี และการวิจัย. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- จิรภัทร์ ถิ่นทะเลและ สิขณันเศก. (2021). ย่านเดิมการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโสตทักษะทางดนตรีด้วยชุดกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างโสตทักษะทางดนตรี ตามแนวคิดของโคคาย สำหรับนักเรียนชั้นร้องประสานเสียง โรงเรียนเปรมประชาวัฒนา. วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์. ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม
- ณรุทธ์ สุทธิจิตต์. (2544). พฤติกรรมการสอนดนตรี. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นัฏฐิกา สุนทรชนผล. (2551). แบบเรียนเทคนิคการออกเสียงของการบรรเลงเปียโน

Articulation: Legato, Staccato, Legato-Staccato สำหรับนักเรียนอายุระหว่าง 7-11 ปี. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหิดล, นครปฐม.

Steve Krenz. (2010). Gibson's Learn and Master Guitar. Nashville: Legacy Learning Systems, Inc. pandemic. International Journal of Evaluation and Research in Education (IJERE), 9(4), 881–886.

ผู้เขียน

ทยา เตชะเสน

อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
เลขที่ 1 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าจั่ว อำเภอมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280
E-mail: boran_j@hotmail.com

ชนิดา รอดหยู่

อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
เลขที่ 1 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าจั่ว อำเภอมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280
E-mail: Chanida_oil@gmail.com

ปมนวัฒน์ สามลี

อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
เลขที่ 1 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าจั่ว อำเภอมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

ปิยะรัตน์ ธรรมรังรัตน์

อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
เลขที่ 1 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าจั่ว อำเภอมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

การพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนตลาดใต้โนด บ้านจันนา ตำบลดอนทราย

อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

Development of tourism business in Talad Tai Nod Community, Ban Chan Na,
Don Sai Subdistrict, Khuan Khanun District, Phatthalung Province.

อรทัย วงษ์ไทย¹ เชษฐา มุหะหมัด² เดโช แขน้ำแก้ว³ และพงศ์ประสิทธิ์ อ่อนจันทร์⁴

Orathai Wongthai¹ Chatthe muhamad² Daycho Khaenumkaew³

and Phongprasit Onjan⁴

Received: 23 June 2022, Revised: 29 June 2022, Accepted: 30 June 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนตลาดใต้โนด บ้านจันนา ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนตลาดใต้โนด และแนวทางการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนตลาดใต้โนด บ้านจันนา ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยมีผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด 10 คน ใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและการวิเคราะห์เชิงพรรณนา ผลการศึกษาพบว่า 1. สภาพปัจจุบันธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนตลาดใต้โนด บ้านจันนา ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ประกอบด้วย 1.1) มีองค์กร และกลไกในการบริหารจัดการท่องเที่ยว ทางตลาดมีการบริหารจัดการที่เป็นระบบมีคณะกรรมการการบริหารงานในตลาดที่แต่งตั้งกันขึ้นมาเอง 1.2) มีระบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนมีการจัดการท่องเที่ยวเพื่อจะทำให้มีการท่องเที่ยวที่หลากหลายรูปแบบ มีการปรับปรุงเพื่อเข้าสู่ยุคใหม่ที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ 1.3) มีการสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจของชุมชน มีการสร้างความรู้ความเข้าใจขั้นพื้นฐานให้กับคนในชุมชนเป็นสิ่งสำคัญเพื่อเป็นการพัฒนาไปสู่เศรษฐกิจชุมชนเพื่อให้เศรษฐกิจของแต่ละชุมชนได้รับการพัฒนาอย่างทั่วถึงจะส่งผลให้การพัฒนาเศรษฐกิจ 1.4) มีการส่งเสริมวัฒนธรรมของชุมชน พบว่า วัฒนธรรมเป็นเรื่องหลักที่ชุมชนให้ความสำคัญช่วยกันส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาชาวบ้าน และยังคงรักษาขนบธรรมเนียม ประเพณี ศาสนา วรรณกรรม

ศิลปกรรมที่มีอยู่แล้วในชุมชนไว้ให้รุ่นลูกหลานได้สืบทอด 1.5) มีส่วนในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมร่วมกับชุมชน ทางตลาดจะใช้สิ่งของที่ผลิตมาจากวัสดุธรรมชาติ เป็นตลาดนัดพื้นบ้านสีเขียวเป็นการท่องเที่ยวแนวการอนุรักษ์ธรรมชาติในเชิงสร้างสรรค์ณรงค์ให้คนในพื้นที่ และนักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมในการดูแลสิ่งแวดล้อม 1.6) มีการสร้างการเรียนรู้ให้กับกิจกรรมการท่องเที่ยว ทางตลาดได้หนดมีการจัดอบรมทำความเข้าใจต่อชุมชนเพื่อให้เป็นไปตามแนวทางในการจัดการท่องเที่ยวทางธรรมชาติเชิงสร้างสรรค์ 1.7) มีการบริการที่ดี และปลอดภัยทั้งด้านที่พักยานพาหนะ มีระบบรักษาความปลอดภัยจากอาสาศัมครรักษาความปลอดภัยจากคนในพื้นที่ที่คอยช่วยอำนวยความสะดวก 2. แนวทางการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนตลาดใต้โนด บ้านจันนา ตำบลดอนทราย อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง ประกอบด้วย 2.1) มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน 2.2) มีการบริหารจัดการท่องเที่ยวให้ยั่งยืน เปิดโอกาสให้ชุมชนช่วยกันมีส่วนร่วมทุกคนที่เข้ามาขายของต้องช่วยกันพัฒนาดูแลรักษาตลาด 2.3) มีการพัฒนาชุมชนเพื่อสร้างรายได้ของคนในชุมชน 2.4) มีการส่งเสริมอนุรักษ์สืบทอดวัฒนธรรม 2.5) มีการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมของสถานที่ท่องเที่ยว 2.6) มีการสร้างการเรียนรู้ควบคู่ไปกับการท่องเที่ยว 2.7) การบริการที่ดีให้แก่นักท่องเที่ยว

คำสำคัญ : การพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยว, ตลาดใต้โนด บ้านจันนา ตำบลดอนทราย

Abstract

This thesis studied the topic of tourism business development in Talad Tai Nod Community, Ban Chan Na, Don Sai Sub-district, Khuan Khanun District, Phatthalung Province. The objective of this study was to study the current condition of the Tai Nod Market Community Tourism Business. and development guidelines for community tourism business at Talad Tai Nod, Ban Chan Na, Don Sai Sub-district, Khuan Khanun District, Phatthalung Province This was a qualitative research with 10 participants using in-depth interviews and descriptive analysis. The results of the study showed that ; 1. the current condition of the community

tourism business at Talad Tai Nod, Ban Channa, Don Sai Sub-district, Khuan Khanun District, Phatthalung Province consists of 1.1) There are organizations and mechanisms for tourism management. The market is managed in a systematic way, with its own appointed board of directors. 1.2) There is a sustainable tourism management system. Tourism is organized in order to have a variety of tourism. It has been adjusted to enter a new era that takes the environment into consideration. 1.3) There is support for the improvement of quality of life. and community economy Building basic knowledge and understanding for people in the community is important in order to develop into the community economy so that the economy of each community is thoroughly developed, resulting in economic development. 1.4) There is a cultural promotion of the community. The community found that culture is the main issue that the community gives importance to helping to promote the conservation of arts and culture. folk wisdom and still maintains the traditions, traditions, religion, literature, and arts that already exist in the community for future generations to inherit. 1.5) Participate in environmental care with the community The market will use items made from natural materials. It is a green local market that is a creative nature conservation tourism campaign for local people. And tourists take part in taking care of the environment. 1.6) There is a learning process for tourism activities. Under Node Market, there is a training program to understand the community in order to follow the guidelines for creative natural tourism management. 1.7) Good service. And secure accommodation, vehicles are secure from a volunteer security of people in the region to help facilitate 2. The development of business tourism market under the node Ban Chan Na Don Sai Phatthalung town. 2.1) There is a promotion of participation of people in the community. 2.2) Sustainable tourism management is in place Give the community an opportunity to help each other participate. Everyone who comes to sell must help develop and maintain the market. 2.3) Community development to generate income for people in the

community. 2.4) Conservation and cultural inheritance promotion 2.5) There is supervision. Preserving the environment of tourist attractions. 2.6) Learning is created along with tourism. 2.7) Good service to tourists.

Keyword : Development of tourism business, Talad Tai Nod Ban Chan Na, Don Sai Subdistrict

บทนำ

อำเภอควนขนุนเป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดพัทลุง ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นพื้นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การเพาะปลูก ทำนา ทำไร่ ซึ่งเป็นที่ราบสูงทางทิศตะวันตกเกษตรกรใช้เป็นพื้นที่ปลูกยางพาราและไม้ผล ส่วนที่ราบลุ่มทางทิศตะวันออกใช้เป็นพื้นที่ทำนาข้าว ปลูกกระเจ็ด และเลี้ยงสัตว์ จึงมีนโยบายที่จะส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน ซึ่งได้มีผู้ประกอบการจัดสร้างแหล่งท่องเที่ยวขึ้นมาในชุมชนต่าง ๆ ในพื้นที่อำเภอควนขนุนเพื่อเป็นการส่งเสริมนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเที่ยวในชุมชนเพื่อเกิดเป็นรายได้ให้แก่คนในชุมชน เนื่องจากนักท่องเที่ยวให้ความสนใจแหล่งท่องเที่ยวใหม่ รวมถึงการใช้ความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวสร้างจุดแข็งในการประชาสัมพันธ์ทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประเพณีและวัฒนธรรม ความหลากหลายของสัตว์ป่า และพืชพรรณ ธรรมชาติ อาหาร งานฝีมือ สิ่งบันเทิง และแหล่งพักผ่อนทำให้นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางมาท่องเที่ยว (อุมพร บุญเพชรแก้ว, 2553)

"ตลาดใต้โหนด" หรือที่คนใต้เรียกกันว่า "ตลาดใต้โหนด" เป็นตลาดนัดพื้นบ้านสี่เหลี่ยมที่สร้างรายได้ให้กับชุมชนแห่งนี้มากกว่า 2 ปีแล้ว ตลาดใต้โหนด เกิดขึ้น ณ บ้านเกิดของคุณกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ นักเขียนรางวัลซีไรต์ ปี 2539 ซึ่งหลังจากการเสียชีวิตของท่าน ในปี 2549 คุณณิยติ สงสมพันธุ์ (พี่ชาย) ได้เริ่มจากจุดเล็ก ๆ หวังแค่เพียงให้บ้านหลังนี้ เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชนเป็นสถานที่อ่านหนังสือสุดเจ๋งสงบของเด็กๆ และชาวบ้านในหมู่บ้าน พร้อมทั้งเป็นสถานที่แลกเปลี่ยนความรู้ทางด้านศิลปะ แต่ต่อมาได้มีโครงการตลาดท้องถิ่น ซึ่งให้ชาวบ้านในพื้นที่นำสินค้าปลอดสารพิษ พร้อมทั้งอาหารพื้นเมืองมาจำหน่าย แรกเริ่มนั้นมีร้านค้าเพียงแค่มักรังลิบร้านแต่ปัจจุบันมีร้านค้ามากกว่าร้อยร้านโดยมีทั้งผักสด ผลไม้สด อาหารพื้นเมือง และขนม

พื้นเมืองที่หาทานได้ยาก รวมทั้งสินค้าแฮนด์เมดอันเป็นเอกลักษณ์โดยอยู่ภายใต้คอนเซ็ปต์ กินดี มีสุข ซึ่งจะสอดคล้องไปกับวิถีชีวิตของชาวใต้อย่างปา นา เล ได้อย่างสมบูรณ์สิ่งที่ทำให้ตลาดใต้โหนดแตกต่างจากตลาดชุมชนที่อื่น ๆ ก็คือการตกแต่งร้าน และพื้นที่ของตลาดที่เน้นใช้วัสดุธรรมชาติมาดัดแปลงออกแบบให้มีความทันสมัย พร้อมทั้งยังให้ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการคิดค้นภาชนะใส่สินค้า โดยจะต้องนำวัสดุธรรมชาติในท้องถิ่นที่มีอยู่มารังสรรค์ให้กลายเป็นภาชนะสุดเก๋ลดใช้โฟม และพลาสติกหากใครได้มาเยือนตลาดใต้โหนดแห่งนี้สิ่งที่จะได้รับกลับไปไม่ใช่เพียงแค่อาหาร หรือสินค้าท้องถิ่นเท่านั้น แต่ยังจะได้รับความสุข อย่างเต็มเปี่ยมจากรอยยิ้ม และความจริงใจของชาวบ้าน (ณจร จันทวงศ์, 2558)

การทำแหล่งท่องเที่ยวชุมชน คือ การนำเสนอจุดเด่นของชุมชน ดังนั้นคนในชุมชนต้องรู้จักคุณค่าของพื้นที่ และวัฒนธรรมในชุมชนโดยคนในชุมชนสำรวจทางกายภาพถึงแหล่งธรรมชาติ และที่ดินทำกิน ศึกษา และเรียนรู้ ชุมชนภูมิปัญญา วัฒนธรรม ประเพณีของชุมชนควรประเมินความเป็นไปได้ในการจัดการท่องเที่ยวชุมชน เช่น เป็น การทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริม และพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวโดยรวมกันกำหนดเป้าหมาย หรือทิศทางการท่องเที่ยว การประเมินความเป็นไปได้ของ การจัดการการท่องเที่ยว เช่น จำนวนพื้นที่ในการรองรับนักท่องเที่ยว มีการคาดการณ์ และประเมินความเป็นไปได้ของการท่องเที่ยวว่าเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด และที่สำคัญ การวิเคราะห์ถึงปัญหาหรือศักยภาพการที่จะพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เช่น ศักยภาพของผู้นำมีบทบาทในการวิเคราะห์ และแก้ปัญหาน้อยมาก ทำให้มีความพร้อมในการรับมือ การเปลี่ยนแปลงไม่เต็มที่เท่าที่ควร อาจมาจากสมาชิกในชุมชนส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาที่ไม่สูงมากนักหรือขาดความรู้ในด้านการจัดการท่องเที่ยวการตลาด ทำให้ชุมชนไม่สามารถแข่งขันกับผู้ประกอบการจากภายนอกได้ ศักยภาพด้านการจัดการชาวบ้านมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวค่อนข้างน้อยส่วนใหญ่เป็นลักษณะต่างคนต่างทำอีกทั้งมีผู้ประกอบการจากนอกพื้นที่เกาะซึ่งไม่ใช่คนพื้นเพเดิมเข้ามาประกอบกิจการด้านการท่องเที่ยวเนื่องจากมีการจัดการการท่องเที่ยวในลักษณะต่างคนต่างทำเป็นเหตุให้ผู้ประกอบการการท่องเที่ยวจากต่างถิ่นเข้ามา มีบทบาทมากขึ้นไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งสถานประกอบการที่พัก โรงแรม หรือร้านอาหาร ที่นำมาซึ่ง

ปัญหาได้ ดังนั้นชุมชน ที่ต้องการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชนที่ยั่งยืนควรเริ่มต้นจากความ ต้องการของคนในชุมชนรวมตัวกัน เพื่อวางแผน และตัดสินใจร่วมกันพยายามดึงจุดแข็งของชุมชน ออกมาไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ วัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี วิธีการดำเนินการให้เป็นจุดเด่นเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวโดยที่ชุมชนต้องรัก และหวงแหนใน ทรัพยากรของชุมชนทำสิ่งที่ตนเองถนัดไม่ฝืนธรรมชาติ และไม่ทำลายวิถีชีวิตดั้งเดิม โดยการพัฒนา และการส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชนเขตอำเภอควนขนุนนั้นเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่เปิด โอกาสให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวร่วมกับชุมชนท้องถิ่น นักท่องเที่ยว จะได้สัมผัสถึงวิถีชีวิตของคน ในท้องถิ่นอย่างแท้จริง ประกอบด้วยสถานที่ท่องเที่ยวประเภท ธรรมชาติ สถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ และศิลปวัฒนธรรม ได้แก่ ตลาดใต้โหนด เป็น ตลาดที่ขายสินค้าพื้นบ้าน ซึ่งจัดตั้งเป็นองค์กรสาธารณะประโยชน์โดยชาวบ้านในพื้นที่จะนำ ผลผลิตทางการเกษตร และอาหารพื้นบ้านมาจำหน่าย มีความร่มรื่น และสะท้อนถึงวัฒนธรรม พื้นบ้านพร้อมชมวิถีชีวิตจากธรรมชาติ ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้จะเป็นส่วนช่วยให้ชุมชนมี รายได้ก่อให้เกิดรูปแบบการท่องเที่ยวที่สร้างคุณค่าจากวัฒนธรรม และวิถีชีวิตที่มีความเป็น เอกลักษณ์ (นิจกานต์ หนูอุไร, 2561)

จากความสำเร็จข้างต้นจะเห็นได้ว่าอำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง มีศักยภาพทาง การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติมีความเป็นวิถีชีวิตของคนในชุมชนที่เป็นเอกลักษณ์ในการที่จะพัฒนาชุมชน ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่นิยมการท่องเที่ยวแบบ อนุรักษ์ธรรมชาติกลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของอำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ทำให้เกิด การหมุนเวียนรายได้ของประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งมีความคาดหวังว่าจะนำรายได้จากการท่องเที่ยว มาพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนเพื่อให้เกิดการพัฒนาไปในทิศทางที่เหมาะสมนอกจากนี้ ชุมชน ท้องถิ่นยังสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดจิตสำนึกในการ อนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวในท้องถิ่นของตนเองเพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิด ประโยชน์ และมีความยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนตลาดใต้โนด บ้านจันนา ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนตลาดใต้โนด บ้านจันนา ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

1) ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ผู้ประกอบการจัดทำแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนจำนวน 1 คน โดยพิจารณาจาก เป็นผู้มีความคิดที่จะทำให้ตลาดใต้โนดเป็นแหล่งท่องเที่ยวเป็นที่รู้จัก ของนักท่องเที่ยว

2) ผู้ให้ข้อมูลรองแบ่งเป็นกลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 นักท่องเที่ยว จำนวน 3 คน โดยพิจารณาจากคนที่มีความสนใจเข้ามาเที่ยวโดยการเลือกแบบเจาะจง

กลุ่มที่ 2 ชาวบ้านในพื้นที่ จำนวน 3 คน โดยพิจารณาจากเป็นผู้มีครัวเรือนอยู่ติดกับตลาดใต้โนด และได้รับผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจทั้งโดยทางตรงหรือทางอ้อม โดยการเลือกแบบเจาะจง

กลุ่มที่ 3 พ่อค้าแม่ค้าในตลาด จำนวน 3 คน โดยพิจารณาจากร้านขายของที่เก่าแก่ที่สุดในตลาดตั้งแต่เกิดขึ้นมาของตลาด เพื่อศึกษาแหล่งที่มา และที่ไปทางเศรษฐกิจของพ่อค้าและแม่ค้า

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม เพื่อใช้สำรวจข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนตลาดใต้โนด บ้านจันนา ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ทั้งนี้ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลจนได้ข้อมูลที่อิ่มตัว จึงยุติการเก็บข้อมูล โดยมีวิธีการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

2.1 แบบสัมภาษณ์ เป็นแนวคำถามที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ เพื่อต้องการเก็บบันทึกข้อมูล ในการวิจัยพร้อมทั้งรวบรวมข้อมูลได้มากที่สุด และตรงประเด็นมากที่สุด

2.2 การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม เป็นการสังเกตที่ผู้วิจัยเฝ้าสังเกตอยู่ภายนอกไม่เข้าร่วมในกิจกรรมบางกิจกรรม ได้แก่ การสังเกตขณะการเตรียมวัสดุ การแปรรูปผลิตภัณฑ์ และการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เป็นต้น

2.3 เครื่องบันทึกภาพ เป็นการใช้อุปกรณ์ถ่ายภาพจากโทรศัพท์มือถือเพื่อถ่ายรูปประกอบในการวิจัย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการดังนี้

3.1 สำรวจพื้นที่ในชุมชนเพื่อศึกษาข้อมูลเบื้องต้นก่อน หลังจากนั้นจึงไปสำรวจข้อมูลเบื้องต้นของสภาพปัจจุบัน และแนวทางการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนตลาดใต้โหนด

3.2 ประสานงานโดยผู้ประกอบการตลาดใต้โหนด บ้านจันนา ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง โดยนัด วันเวลา และสถานที่ จากนั้นผู้วิจัยได้เก็บข้อมูล และรายละเอียดแต่ละประเด็นโดยพบปะพูดคุยกับกลุ่มเป้าหมายพร้อมถ่ายภาพที่

3.3 สร้างความสัมพันธ์ และแนะนำตัวเบื้องต้นเพื่อนำไปสู่การปรับตัวเบื้องต้นให้เข้ากับแหล่งท่องเที่ยวตลาดใต้โหนด บ้านจันนา ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง พร้อมทั้งสอบถามข้อมูล ได้แก่ สภาพปัจจุบัน และแนวทางการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนตลาดใต้โหนด

3.4 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยศึกษา และค้นคว้าพร้อมทั้งรวบรวมข้อมูล และประมวลข้อมูลพื้นฐานจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของสภาพปัจจุบัน และแนวทางการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนตลาดใต้โหนด

3.5 นำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมทั้งหมดมาวิเคราะห์ เพื่อนำมาวิเคราะห์ลักษณะสภาพปัจจุบัน และแนวทางการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนตลาดใต้โหนด พร้อมการนำเสนอแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันกับผู้ให้ข้อมูลกลุ่มต่าง ๆ ต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงคุณภาพแบบเจาะลึกจากผู้ที่มีความรู้ โดยการจำแนกข้อมูลแต่ละกลุ่มตามวัตถุประสงค์ที่ผู้วิจัยวางไว้และหลังจากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ในแต่ละประเด็นตามวัตถุประสงค์ และการนำเสนอข้อมูลในเชิงการพรรณนา

ผลการวิจัย

สภาพปัจจุบันธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนตลาดใต้โหนด บ้านจันนา ตำบลดอนทราย อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง

1. องค์กร และกลไกในการบริหารจัดการท่องเที่ยว พบว่า ทางตลาดมีการบริหารจัดการที่เป็นระบบมีคณะกรรมการการบริหารงานในตลาดที่แต่งตั้งกันขึ้นมาเองแบ่งเป็นการบริหารในด้านแม่ค้าที่ขายของในตลาดเลือกกรรมการในการบริหารจากแม่ค้าด้วยกันเองกำหนดผู้รับผิดชอบในส่วนต่าง ๆ เช่น ฝ่ายอาหาร สาธารณสุข รวมทั้งฝ่ายจัดการท่องเที่ยวที่รับผิดชอบเน้นในเรื่องการท่องเที่ยวเป็นหลัก จัดการประชุมกรรม การสร้างความรู้ความเข้าใจรับข่าวสารใหม่ๆ อยู่เสมอ และจัดการประชุมแม่ค้าทุกเดือน ชุมชนมีส่วนร่วมบริหารจัดการการท่องเที่ยวเพื่อประโยชน์ต่อชุมชนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนเป็นส่วนสำคัญในการร่วมกันวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมพัฒนา และนำไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ทุกฝ่ายการจัดการท่องเที่ยวจะพัฒนาต่อไปได้ต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเพื่อจะเป็นเครื่องมือของการเผยแพร่วัฒนธรรม ภูมิปัญญา ขนบธรรมเนียมประเพณี ภูมิปัญญาของท้องถิ่น และวิถีชีวิตของผู้คนในชุมชน

2. ระบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน พบว่า มีการจัดการท่องเที่ยวเพื่อจะทำการท่องเที่ยวที่หลากหลายรูปแบบ และแตกต่างไปจากการท่องเที่ยวตลาดนัดแบบเดิม ๆ แตกต่างไปจากตลาดนัดแบบทั่วไปมีการปรับปรุงสภาพเพื่อเข้าสู่ยุคใหม่ที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ โดยไม่มีการทำลายสิ่งแวดล้อมของชุมชนรักษาเอกลักษณ์ของธรรมชาติ และวัฒนธรรมไม่ให้เกิดผลกระทบต่อการท่องเที่ยวมีหลักการให้คนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการเสนอแนะแสดงความคิดเห็นได้ในการจัดการท่องเที่ยวเน้นนำสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นมาขายเพื่อเป็นจุดสนใจ และมีสินค้าที่หลากหลายให้เลือกซื้อมากมายการจัดการท่องเที่ยวคนในชุมชนได้มีรายได้ และมีอาชีพ

เสริมเพื่อลดการว่างงาน เลือกจุดเด่น หรือเอกลักษณ์ของชุมชนที่จะเป็นจุดขายในการนำเสนอแก่นักท่องเที่ยวเพื่อให้วิถีชุมชนดั้งเดิมไม่ถูกทำลายหายไปรวมถึงเป็นการรักษาทรัพยากรต่างๆ ภายในชุมชนไม่เป็นการทำลายวิถีชีวิตเดิมหรือทรัพยากรของชุมชนที่มีอยู่เดิม

3. การสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิต และเศรษฐกิจของชุมชน พบว่า มีการสร้างความรู้ความเข้าใจขั้นพื้นฐานให้กับคนในชุมชนเป็นสิ่งสำคัญเพื่อเป็น การพัฒนาไปสู่เศรษฐกิจชุมชนเพื่อให้เศรษฐกิจของแต่ละชุมชนได้รับการพัฒนาอย่างทั่วถึงจะส่งผลให้การพัฒนาเศรษฐกิจในภาพรวมของทั้งประเทศได้การพัฒนาตามไปด้วย ซึ่งจะส่งผลดีต่อการกระจายรายได้อย่างทั่วถึงมากขึ้นในชุมชน เปิดตลาดโดยการให้ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการเข้ามาบริหารจัดการ และเข้ามาขายของทำให้คนในชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นลดการว่างงานของคนในชุมชน และสามารถเพิ่มรายได้เข้ามา ให้ชุมชนได้อีกทั้งทำให้เศรษฐกิจชุมชนดีขึ้นนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการสร้างสรรค์คุณค่าของสินค้าและบริการท้องถิ่นเพื่อสร้างอาชีพ และรายได้ที่สามารถยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของประชาชน ในท้องถิ่นให้ดีขึ้นนำสินค้าที่ชาวบ้านผลิตเอง หรือผักผลไม้ที่ชาวบ้านเพาะปลูกเองให้ชาวบ้านนำมาขายในตลาดเปิดพื้นที่ตลาดให้คนในชุมชนได้ได้มาขายของเป็นการช่วยชาวบ้านให้มีรายได้

4. การส่งเสริมวัฒนธรรมของชุมชน พบว่า วัฒนธรรมเป็นเรื่องหลักที่ชุมชนให้ความสำคัญช่วยกันส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาชาวบ้าน และยังคงรักษาขนบธรรมเนียม ประเพณี ศาสนา วรรณกรรม ศิลปกรรมที่มีอยู่แล้วในชุมชนไว้ให้รุ่นลูกหลานได้สืบทอดมีการทำขนมพื้นบ้านทำขนมในเทศกาลส่งเสริมให้เด็กรุ่นใหม่ในพื้นที่ได้มีกิจกรรมช่วยส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมของชุมชนแสดงของท้องถิ่นผลิตสินค้า และการท่องเที่ยวที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์พัฒนาสินค้าให้มีคุณภาพสมัยนี้มีการนำภูมิปัญญาดั้งเดิมมาคิดสร้างสรรค์ทำให้เกิดสินค้าทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่ามากกว่าเดิมทำให้เป็นจุดขาย และจุดสนใจมีการจัดกิจกรรมการแสดงศิลปะพื้นบ้านเพื่อสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น การแสดงมโนราห์ และการแสดงหนังตะลุง ทำให้คนที่เข้ามาเที่ยวได้เรียนรู้ศิลปะการแสดงพื้นบ้านของชาวบ้านเห็นถึงวิถีชีวิตชาวบ้านในพื้นที่ที่แท้จริง

5. การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมร่วมกับชุมชน พบว่า ทางตลาดจะใช้สิ่งของที่ผลิตมาจากวัสดุธรรมชาติลดการใช้โฟมพลาสติกในชุมชนตลาดนัดได้โหนดเป็นตลาดนัดพื้นบ้าน สีเขียวเป็นการท่องเที่ยวแนวการอนุรักษ์ธรรมชาติในเชิงสร้างสรรค์ณรงค์ให้คนในพื้นที่ และนักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมในการดูแลสิ่งแวดล้อม ให้ชาวบ้านในพื้นที่นำพืช ผัก ผลไม้ หรือสินค้าที่ปลอดสารพิษ พร้อมทั้งอาหารพื้นเมืองมาจำหน่ายสามารถจัดการวางแผนเรื่องขยะดูแลสิ่งแวดล้อมได้เต็มที่ปลูกฝังแนวความคิดการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมให้กับเด็ก เยาวชน และคนในชุมชนช่วยกันพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมนำสิ่งของกลับมาใช้ใหม่คัดแยกขยะเพื่อเพิ่มรายได้

6. การสร้างการเรียนรู้ให้กับกิจกรรมการท่องเที่ยว พบว่า ทางตลาดได้โหนดมีการจัดอบรมทำความเข้าใจต่อชุมชนเพื่อให้เป็นไปตามแนวทางในการจัดการท่องเที่ยวทางธรรมชาติเชิงสร้างสรรค์ที่สามารถเสริมการเรียนรู้ให้กับคนที่มาเที่ยว มีการสร้างการเรียนรู้ในหลายรูปแบบนำเสนอสินค้าที่เป็นจุดเด่นมีการเผยแพร่วัฒนธรรมท้องถิ่น คือ ด้านการจักสาน การทำขนมพื้นบ้าน ขนมไทยต่าง ๆ และกิจกรรมการแสดงท้องถิ่น คือ หนังตะลุง มโนราห์ เพื่อเป็นการเสริมการเรียนรู้ให้กับคนที่มาเที่ยวได้รู้จักวัฒนธรรมท้องถิ่นของชุมชน และมีลานไว้จัดกิจกรรมการแสดงเพื่อไว้ให้เด็ก ๆ ที่มีความสนใจได้มาจัดการแสดงศิลปะพื้นบ้านให้คนนอก หรือคนที่เข้ามาท่องเที่ยวได้เรียนรู้ และได้เป็นการส่งเสริมให้เด็ก ๆ ได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และคนที่มาท่องเที่ยวเกิดการเรียนรู้

7. การบริการที่ดี และปลอดภัยทั้งด้านที่พัก ยานพาหนะ พบว่า มีระบบรักษาความปลอดภัยจากอาสาสมัครรักษาความปลอดภัยจากคนในพื้นที่ที่คอยช่วยอำนวยความสะดวกเรื่องการจอดรถที่จอดรถมีความเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว และพ่อค้าแม่ค้าทุกคนต้องคอยดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อยในพื้นที่ตลาด เพื่อให้สถานที่มีความสะอาดเหมาะสมอยู่เสมอนักท่องเที่ยวรู้สึกประทับใจ และปลอดภัย พ่อค้าแม่ค้าต้องมีการบริการที่ดียิ้มแย้มแจ่มใสเอาใจลูกค้าใส่ใจในเรื่องคุณภาพของสินค้าความสะอาดของอาหารถูกสุขอนามัยให้คำแนะนำสินค้าให้ความรู้เกี่ยวกับสถานที่

ภาพที่ 1 แสดงสถานที่ตลาดใต้โนด

ภาพที่ 2 แสดงพื้นที่สำหรับไว้
อ่านหนังสือ

ภาพที่ 3 แสดงพื้นที่ขายของใน
ตลาดใต้โนด

4 แสดงกล้วยที่ชาวบ้าน
นำไปวางขายในตลาดใต้โนด

ภาพที่ 5 แสดงพื้นที่จัด
กิจกรรมการแสดงต่าง ๆ ใน
ตลาดใต้โนด

ภาพที่ 6 แสดงสภาพแวดล้อม
ในตลาดใต้โนด

7 แสดงมุมอ่านหนังสือ

ภาพที่ 8 แสดงที่จอดรถ

แนวทางการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนตลาดใต้โนด บ้านจันทนา ตำบลดอนทราย อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง

1. แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน พบว่า ตลาดใต้โนดได้ให้คนในชุมชนนำสินค้าไปวางขายในตลาดเป็นสินค้าท้องถิ่นสินค้าพื้นบ้าน หรือแม่ค้าพ่อค้าที่มาขายในตลาดใต้โนดได้เป็นเจ้าของตลาดทุกคนโดยให้ช่วยกันบริหารจัดการกันเองในรูปแบบของคณะกรรมการ

2. แนวทางในการบริหารจัดการท่องเที่ยวให้ยั่งยืนได้ พบว่า การบริหารจัดการท่องเที่ยวเปิดโอกาสให้ชุมชนช่วยกันมีส่วนร่วมทุกคนที่เข้ามาขายของต้องช่วยกันพัฒนาดูแลรักษาตลาดสิ่งสำคัญที่สุดคือความซื่อสัตย์ของพ่อค้าแม่ค้าขายสินค้าที่มีคุณภาพนำเอาเอกลักษณ์ท้องถิ่นของชุมชนเป็นจุดสนใจเพื่อมาเผยแพร่ และเป็นอีกช่องทางที่ได้ช่วยประชาสัมพันธ์ให้ตลาดเป็นที่รู้จักเพื่อให้คนได้เข้ามาเที่ยวในจัดการท่องเที่ยวให้ยั่งยืนต้องต้องควบคู่ไปกับการดูแลรักษาธรรมชาติ ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมในชุมชนร่วมกันอนุรักษ์ รักษาความเป็นพื้นบ้านของตลาดลดการใช้สารเคมี ในการผลิตสินค้าส่งเสริมสินค้าเกษตรอินทรีย์ และทุกภาคส่วนให้ความร่วมมือกันช่วยผลักดันการท่องเที่ยวในชุมชนให้ไปได้ไกลที่สุด

3. แนวทางการพัฒนาชุมชนเพื่อสร้างรายได้ของคนในชุมชน พบว่า มีการส่งเสริมการสร้างอาชีพสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน โดยการให้ทุกคนผลิตสินค้าด้วยตัวเองหรือมีการรวมกลุ่มกันทำผลิตสินค้ามาขายเองในตลาดจะมี พืช ผัก ผลไม้สวนครัวที่ชาวบ้านแต่ละบ้านปลูกกันเองหรือขนมไทย ขนมพื้นบ้าน ผลิตภัณฑ์จักสาน และสิ่งของที่ทำจากภูมิปัญญาท้องถิ่นต่าง ๆ ของชาวบ้านได้นำมาตั้งขายในตลาดคนในชุมชนได้มีพื้นที่ในการสร้างรายได้

4. แนวทางการส่งเสริมอนุรักษ์สืบทอดวัฒนธรรม พบว่า ในตลาดได้โหนดส่งเสริมการแต่งการที่มีเอกลักษณ์แบบคนไทยนุ่งผ้าถุงเสื้อลูกไม้ให้คนที่มาขายของในตลาดได้ใส่เพื่ออนุรักษ์การแต่งการแบบไทยเห็นถึงความเป็นเอกลักษณ์พื้นบ้าน และเปิดให้เยาวชนที่มีสนใจด้านศิลปะดนตรี การรำไทย หนังตะลุง รำโนราห์ ได้ให้เข้ามาแสดงในพื้นที่ตลาดเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เห็นถึงความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนท้องถิ่นนำไปเผยแพร่ความรู้ช่วยกันสืบทอดวัฒนธรรมพื้นบ้านของชุมชน และอาศัยความร่วมมือจากคนในชุมชนทุกคนร่วมกันรักษาภูมิปัญญาแบบดั้งเดิมไว้ไม่ให้สูญหายไปจากสังคม

5. แนวทางในการดูแลรักษาสีงแวดล้อมของสถานที่ท่องเที่ยว พบว่า มีการดูแลรักษาสีงแวดล้อมควบคู่ไปการท่องเที่ยวเน้นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติไม่ทำลายสิ่งงแวดล้อมที่มีอยู่เดิมมีการคัดแยกขยะทุกครั้งก่อนนำไปทิ้งเพื่อหาวิธีกำจัดขยะที่ถูกต้อง

6. แนวทางการสร้างการเรียนรู้ควบคู่ไปกับการท่องเที่ยวได้ พบว่า มีการสร้างการเรียนรู้โดยการจัดอบรมให้ความรู้ในเรื่องต่างๆ อย่างต่อเนื่องให้แก่คนในชุมชนได้รับความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ มีลานไว้จัดกิจกรรมการแสดงศิลปะพื้นบ้านการอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรมเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ควบคู่ไปกับการท่องเที่ยว มีมุมหนังสือได้ตั้งไว้ให้คนที่เข้ามาเที่ยวได้อ่าน และเป็นพื้นที่การเรียนรู้ของคนในชุมชนเกิดการเรียนรู้รักษาสิ่งแวดล้อม สังคม วัฒนธรรม ประเพณีในชุมชน ศึกษาภูมิปัญญาที่มีอยู่ในท้องถิ่นได้นำไปเผยแพร่บอกต่อให้คนเข้ามาเที่ยวในตลาดชุมชนมากขึ้น

7. แนวทางการบริการที่ดีให้แก่นักท่องเที่ยว พบว่า การบริการที่ดีให้แก่นักท่องเที่ยว ต้องเป็นเจ้าบ้านที่ดีมีการแนะนำที่จริงใจเกี่ยวกับสินค้า และสถานที่พ่อค้าแม่ค้าต้องมีความซื่อสัตย์ให้กับลูกค้าใส่ใจในเรื่องความสะอาดของสินค้าทำอาหารที่ถูกสุขอนามัยปลอดภัยต่อนักท่องเที่ยว มีมารยาทที่ดีในการต้อนรับนักท่องเที่ยวพูดจาไพเราะสุภาพยิ้มแย้มอยู่เสมอใส่ใจ กับการบริการ กิริยาสุภาพให้การต้อนรับอย่างเต็มที่ และพัฒนาปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวให้มีความสะอาด สวยงามอยู่เสมอ

ภาพที่ 9 แสดงห้องสมุดสำหรับประชาชน

ภาพที่ 10 แสดงไม้กวาดที่ชาวบ้านทำนำไปขายในตลาด

ภาพที่ 11 แสดงร้านค้าคนในชุมชนที่มาขายในตลาดใต้โหนด

12 แสดงพื้นที่จัดกิจกรรม นึ่งพุดคุย

ภาพที่ 13 แสดงพื้นที่มุมพักผ่อนที่จอดรถ

ภาพที่ 14 แสดงไขปลาทอดที่ชาวบ้านนำไปขายในตลาด

อภิปรายผล

สภาพปัจจุบันธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนตลาดใต้โหนด บ้านจันนา ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ประกอบด้วย เมืองคักร และกลไกในการบริหารจัดการท่องเที่ยว ทางตลาดมีการบริหารจัดการที่เป็นระบบมีคณะกรรมการการบริหารงานในตลาดที่แต่งตั้งกันขึ้นมาเอง มีระบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน มีการจัดการท่องเที่ยวเพื่อจะทำให้มีการท่องเที่ยวที่หลากหลายรูปแบบ มีการปรับสภาพเพื่อเข้าสู่ยุคใหม่ที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ มีการสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิต และเศรษฐกิจของชุมชน มีการสร้างความรู้ความเข้าใจขั้นพื้นฐานให้กับคนในชุมชนเป็นสิ่งสำคัญเพื่อเป็นการพัฒนาไปสู่เศรษฐกิจชุมชนเพื่อให้เศรษฐกิจของแต่ละชุมชนได้รับการพัฒนาอย่างทั่วถึงจะส่งผลให้การพัฒนาเศรษฐกิจ มีการส่งเสริมวัฒนธรรมของชุมชน พบว่า วัฒนธรรมเป็นเรื่องหลักที่ชุมชนให้ความสำคัญช่วยกันส่งเสริมอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาชาวบ้าน และยังคงรักษาขนบธรรมเนียม ประเพณี ศาสนา วรรณกรรม ศิลปกรรมที่มีอยู่แล้วในชุมชนไว้ให้รุ่นลูกหลานได้สืบทอด มีส่วนในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมร่วมกับชุมชน ทางตลาดจะใช้สิ่งของที่ผลิตมาจากวัสดุธรรมชาติ เป็นตลาดนัดพื้นบ้านสีเขียวเป็นการท่องเที่ยวแนวการอนุรักษ์ธรรมชาติในเชิงสร้างสรรค์ณรงค์ให้คนในพื้นที่ และนักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมในการดูแลสิ่งแวดล้อม มีการสร้างการเรียนรู้ให้กับกิจกรรมการท่องเที่ยว ทางตลาดใต้โหนดมีการจัดอบรมทำความเข้าใจต่อชุมชนเพื่อให้เป็นไปตามแนวทางในการจัดการท่องเที่ยวทางธรรมชาติเชิงสร้างสรรค์ มีการบริการที่ดี และปลอดภัยทั้งด้านที่พัก ยานพาหนะ มีระบบรักษาความปลอดภัยจากอาสารักษารักษาความปลอดภัยจากคนในพื้นที่ที่คอยช่วยอำนวยความสะดวก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของอุษา กล้าวิจารณ์ (2560) ได้กล่าวว่า ในการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนให้มีคุณภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เพิ่มจำนวนขึ้นในทุก ๆ ปี โดยไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องถิ่น และยังคงอัตลักษณ์ของชุมชนไว้อย่างเหนียวแน่นนั้นชุมชนจำเป็นต้องดำเนินการภายใต้องค์ประกอบสำคัญ 7 ประการ ดังนี้ 1) เมืองคักร และกลไกในการบริหารจัดการท่องเที่ยว 2) มีระบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน มีระบบบริหารจัดการท่องเที่ยวของชุมชน และกติกาที่ใช้ในการบริหารการท่องเที่ยว 3) สนับสนุนการพัฒนา

คุณภาพชีวิต และเศรษฐกิจของชุมชนสนับสนุนการพัฒนาชุมชนกระจายรายได้ที่เกิดจากการท่องเที่ยวชุมชนอย่างเป็นธรรม และสร้างโอกาสในการมีรายได้ เสริม 4) ส่งเสริมวัฒนธรรมของชุมชนกลุ่มท่องเที่ยวมีข้อมูล และความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมในท้องถิ่น 5) มีส่วนในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมร่วมกับชุมชนกลุ่มท่องเที่ยวมีข้อมูล ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม 6) สร้างการเรียนรู้กิจกรรมการท่องเที่ยวสามารถสร้างการเรียนรู้ความเข้าใจในวิถีชีวิต และวัฒนธรรมของชุมชน และ 7) มีการบริการที่ดี และปลอดภัยทั้งด้านที่พัก ยานพาหนะ นักสื่อความหมายท้องถิ่น เจ้าของบ้าน และการบริการที่ดีระหว่างกลุ่มในชุมชนเพื่อให้บริการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิจกานต์ หนูไธ (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ชุมชนลุ่มน้ำ คลองป่าพะยอม-คลองท่าแนะ จังหวัดพัทลุง” ผลวิจัยพบว่า จังหวัดพัทลุงมีทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวมากมายประกอบด้วยสถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติประวัติศาสตร์ และศิลปวัฒนธรรมเป็นแหล่งกำเนิดหนังตะลุงโนราห์ และยังคงรักษาเอกลักษณ์ศิลปะการแสดงสืบทอดมาถึงปัจจุบัน การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เป็นรูปแบบการท่องเที่ยว ที่สร้างคุณค่าจากวัฒนธรรม และวิถีชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์โดยเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมกับการวิถีชีวิต รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของอุมาพร บุญเพชรแก้ว (2553) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง” ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 4 กลุ่ม เห็นว่าทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สำคัญที่สุด คือ อุทยานนกน้ำทะเลน้อยทรัพยากรการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ คือ วัดเขาอ้อ ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านประเพณี วิถีชีวิต และงานเทศกาล คือ เทศกาลล่องเรือแลนก ทะเลน้อย ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านกิจกรรม คือ กิจกรรมล่องเรือชมธรรมชาติในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านบริการ คือ การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและบริการด้านขนส่งสินค้า และนักท่องเที่ยว จุดแข็งในการพัฒนาการท่องเที่ยว คือ มีทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์และโดดเด่น ได้แก่ อุทยานนกน้ำทะเลน้อย

แนวทางการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนตลาดใต้โหนด บ้านจันนา ตำบลอนทราย อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง พบว่า มีแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนมีการเปิดโอกาสให้ประชาชน และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนของชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมกับการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวตลาดใต้โหนดการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนเป็นเรื่องที่สำคัญมากการมีส่วนร่วมช่วยกันพัฒนาจะทำให้การท่องเที่ยวชุมชนตลาดใต้โหนดเกิดการพัฒนาได้รวดเร็วยิ่งขึ้น การจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนมีกระบวนการความคิดแบบยั่งยืนในด้านการมีจิตสำนึกที่ดีในการให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ความยั่งยืนของทรัพยากรทางการท่องเที่ยว มุ่งใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในชุมชนการพัฒนาชุมชนเพื่อสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชนมีการจัดอบรมให้ความรู้ แก่ประชาชนเพื่อพัฒนาความรู้ ความคิดให้มีศักยภาพ และสามารถพึ่งตนเองได้หรือช่วยตนเองได้ แนวทางการส่งเสริมอนุรักษ์สืบทอดวัฒนธรรม และภูมิปัญญาชาวบ้านเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาในตลาดใต้โหนดให้ความสำคัญมีการถ่ายทอดวัฒนธรรม ประเพณีจากรุ่นสู่รุ่น การอนุรักษ์วัฒนธรรมทุกคนต้องร่วมมือร่วมใจกันทั้งคนรุ่นเก่า และคนรุ่นใหม่ โดยต้องเปิดโอกาสให้คนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการ คิดริเริ่ม การพิจารณาตัดสินใจ การร่วมกันทำกิจกรรม มีแนวทางในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมของสถานที่ท่องเที่ยว ในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมของสถานที่ท่องเที่ยวมีการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมควบคู่ไปกับการท่องเที่ยวเน้นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่เดิมการเข้าเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวมีความเคารพในวัฒนธรรมและสนับสนุนความสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อม มีแนวทางการสร้างการเรียนรู้ควบคู่ไปกับการท่องเที่ยวมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อสะท้อนอัตลักษณ์การท่องเที่ยวชุมชนตลาดใต้โหนด การบริการที่ดีให้แก่นักท่องเที่ยวต้องเป็นเจ้าบ้านที่ดีมีความสะดวกในการเดินทางมีป้ายบอกทางให้แก่นักท่องเที่ยวมีความสะดวกในการเดินทาง พบว่าสอดคล้องกับการวิจัยของนิจกานต์ หนูไธ (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ชุมชนลุ่มน้ำ คลองป่าพะยอม-คลองท่าแนะ จังหวัดพัทลุง” ผลวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ซึ่งพิจารณาจากจุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวและ

ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์สามารถกำหนดเค้าโครงของชุดกิจกรรม และเส้นทางการท่องเที่ยวที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของอุมาพร บุญเพชรแก้ว (2553) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง” ผลวิจัยพบว่า แนวทางการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ยั่งยืนจัดการการท่องเที่ยว คือ เน้นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพื่อปลูกจิตสำนึกด้านอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยต้องมีการจัดการให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืน และให้ความรู้การสื่อความหมาย และศูนย์ข้อมูลท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวเพื่อปลูกจิตสำนึกให้นักท่องเที่ยวช่วยกันอนุรักษ์ธรรมชาติ มีกิจกรรมที่เน้นกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และควรให้ทั้งภาคเอกชน และประชาชนท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมเพื่อช่วยกันดูแลทรัพยากรท่องเที่ยวที่ยั่งยืน รวมทั้งสอดคล้องกับการวิจัยของโกวิทย์ เหมือนสังข์ (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วมกรณีศึกษา: อุทยานนกน้ำทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง ผลวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอุทยานนกน้ำทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง พบว่าควรจัดทำแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวพื้นที่ดังกล่าวร่วมกัน โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ทะเลน้อย และมีการจัดตั้งคณะทำงานที่จะเป็นตัวกลางประสานงานกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องโดยสรุปแนวทางในการดำเนินงานดังนี้ 1) ด้านสิ่งดึงดูดใจควรกำหนดพื้นที่การให้บริการที่ชัดเจน และเหมาะสม 2) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกควรพัฒนาที่จอดรถ ห้องสุขา ท่าเทียบเรือให้ได้มาตรฐานไว้คอยบริการนักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ 3) ด้านการเข้าถึงควรมีการจัดทำป้ายสื่อความหมาย ป้ายบอกทิศทางภายในแหล่งท่องเที่ยวให้ชัดเจน ป้ายเตือนนักท่องเที่ยวในจุด ที่เสี่ยงอันตราย 4) ด้านการประชาสัมพันธ์หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดสรรงบประมาณในการจัดทำแผ่นพับ ใบปลิว เว็บไซต์เพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว 5) การมีส่วนร่วมของชุมชนควรมีการจัดตั้งกลุ่มประสานงานการท่องเที่ยวอุทยานนกน้ำทะเลน้อย และจัดทำแผนแม่บทในการพัฒนา

ข้อเสนอแนะ

1. แนวทางการใช้สื่อในการประชาสัมพันธ์อัตลักษณ์ของชุมชนตลาดใต้โหนด บ้านจันนา ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง เพื่อพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
2. แนวทางการศึกษาภูมิปัญญาของชุมชนตลาดใต้โหนด บ้านจันนา ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนตลาดใต้โหนด บ้านจันนา ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ความกรุณา และอนุเคราะห์ช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก ดร. เชษฐา มุทะมัด อาจารย์พงศ์ประสิทธิ์ อ่อนจันทร์ และอาจารย์ ดร. เดโช แขน้ำแก้ว ที่เป็นผู้กรุณารับเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำข้อคิดและให้ความช่วยเหลือด้านข้อมูล ชี้แนะในการทำวิจัยและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนแนวทางการทำวิจัยที่ถูกต้องตามระเบียบวิธี จึงทำให้งานวิจัยชิ้นนี้เสร็จสมบูรณ์บรรลุไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยจึงขอกราบขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ให้ข้อมูลทุกท่านที่ได้กรุณาให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ จนทำให้งานวิจัยชิ้นนี้สำเร็จ

บรรณานุกรม

โกวิทย์ เหมือนสังข์. (2557). แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วม กรณีศึกษา:

อุทยานนกน้ำทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา).

อุมาพร บุญเพชรแก้ว. (2553). แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อำเภอควนขนุน

จังหวัดพัทลุง. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).

อุษา กล้าวิจารณ์. (2560). แนวทางสู่ความสำเร็จของการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน.

(วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรและวิทยาศาสตร, มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์).

นิจกานต์ หนูอุไร. (2561). การศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ชุมชนลุ่มน้ำ
คลองป่าพะยอม-คลองท่าแนะ จังหวัดพัทลุง. คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยทักษิณ, 12(2), 53-55.

ณขจร จันทวงศ์. (2558). ตลาดนัดใต้โหนด พัทลุง ตลาดนัดบ้านของคนหัวใจสีเขียว.
ออนไลน์เข้าถึงได้จาก <http://www.ftawatch.org/node/45076>. (สืบค้นเมื่อวันที่ 18
สิงหาคม 2563).

ผู้เขียน

นางสาวอรัญญา วงษ์ไทย

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

เลขที่ 1 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าจีว อำเภอมะนัง

จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

E-mail: boran_j@hotmail.com

ผศ.ดร.เชษฐา มหะหมัด

ผศ.ดร.เดโช แชน้ำแก้ว

ผศ.พงศ์ประสิทธิ์ อ่อนจันทร์

อาจารย์สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

เลขที่ 1 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าจีว อำเภอมะนัง

จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

E-mail: Chanida_oil@gmail.com

หลักเกณฑ์การจัดทำต้นฉบับ

วารสารวิชาการ สังคมมนุษย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เป็นวารสารเพื่อเผยแพร่บทความวิจัย และบทความทางวิชาการทางมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ประยุกต์ ของอาจารย์ บุคลากร นักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช และจากหน่วยงานภายนอก

1. ประเภทของผลงานที่จะพิมพ์

1.1 บทความวิจัย ความยาวไม่เกิน 20 หน้ากระดาษขนาด B5 ใช้ตัวพิมพ์ TH SarabunPSK ขนาด 16 Point และต้องไม่เคยตีพิมพ์ในวารสารหรือหนังสือใดมาก่อน

2. รูปแบบของการเขียนผลงาน

2.1 รูปแบบของการเขียนบทความวิจัย

เพื่อความเป็นมาตรฐานของวารสารวิชาการ สังคมมนุษย์ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ข้อเขียนที่เป็นบทความการวิจัยที่จะลงพิมพ์ในวารสารวิชาการ สังคมมนุษย์ ควรมีลักษณะเรียบเรียงตามลำดับดังนี้

2.1.1 ชื่อเรื่องภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

2.1.2 ชื่อผู้วิจัยทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

2.1.3 ตำแหน่ง อีเมลของผู้เขียนบทความ และสถานที่ทำงานของผู้วิจัย

2.1.4 บทคัดย่อ (Abstract) ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษโดยให้เริ่มต้นด้วยบทคัดย่อที่เป็นภาษาไทยและท้ายบทคัดย่อให้กำหนดคำสำคัญ (Keyword)

2.1.5 เนื้อหาจะเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษก็ได้ เป็นการเขียนบทความที่ใช้งานวิจัยที่ศึกษาเป็นฐานในการเขียน ในเนื้อหาจะประกอบด้วย

1) บทนำ

2) วิธีการวิจัย

3) ผลการวิจัย

4) สรุปและอภิปรายผล (หากมีข้อเสนอแนะให้ใส่ในหัวข้อนี้)

2.1.6 เอกสารอ้างอิง (Reference)

2.1.7 กรณีบทความภาษาอังกฤษไม่ต้องมีภาษาไทย

2.2 รูปแบบของการเขียนบทความทางวิชาการ

บทความทางวิชาการที่จะลงตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ สังคมมนุษย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ควรมีลักษณะเรียงลำดับก่อนหลัง ดังนี้

2.2.1 ชื่อบทความ

2.2.2 ชื่อผู้เขียนบทความ ตำแหน่ง และอีเมลของผู้เขียนบทความ

2.2.3 สถานที่ทำงานของผู้เขียนบทความ

2.2.4 บทคัดย่อทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษและคำสำคัญ

2.2.5 บทความ (บทนำ เนื้อหา และบทสรุป)

2.2.6 เอกสารอ้างอิง

3. การเขียนเอกสารอ้างอิงของบทความวิจัย และบทความทางวิชาการ ทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ให้จัดเรียงตามลำดับอักษร ชื่อผู้แต่ง โดยใช้รูปแบบการเขียนเอกสารอ้างอิงแบบ APA (American Psychological Association) ตามตัวอย่างดังนี้

3.1 กรณีอ้างอิงจากหนังสือให้เขียนตามรูปแบบ

ชื่อ//นามสกุลผู้แต่ง.//ปีพิมพ์.//ชื่อหนังสือ.//ครั้งที่พิมพ์.//สถานที่พิมพ์:สำนักพิมพ์.

ไพรัช รัชพงษ์ และฤกษ์ ช่างหล่อ. (2541). การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศ
แห่งชาติเพื่อการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.

3.2 กรณีอ้างอิงจากวารสารให้เขียนตามรูปแบบ

ชื่อ//นามสกุลผู้แต่ง.//ปี, เดือนที่วารสารออก.//ชื่อบทความ.//ชื่อวารสาร, ปีที่/(ฉบับที่),
/เลขหน้าของบทความ.

จุมพล พูลภัทรชีวิน และรัตนา ตุศสวัสดิ์. (2542). วิวัฒนาการและทางเลือกของนโยบายการศึกษา
ของรัฐบาลไทย. วารสารครุศาสตร์, 27 (2), 98-106.

3.3 กรณีพิมพ์อ้างอิงอินเทอร์เน็ต (Internet) ให้เขียนตามรูปแบบ

ชื่อ//นามสกุลผู้แต่ง.//(ปีที่จัดทำ).//ชื่อเรื่องของเอกสาร.//ค้นเมื่อ/เดือน/วัน,/ปี,/จาก/URLของเว็บไซต์ที่เข้าถึง

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2545). **จรรยาบรรณนักวิจัย**. ค้นเมื่อ พฤษภาคม 3, 2556, จาก <http://www.nrct.go.th~research/ethies.html>

4. ก่อนส่งต้นฉบับให้ส่งพร้อมแผ่นซีดี (Microsoft Word)

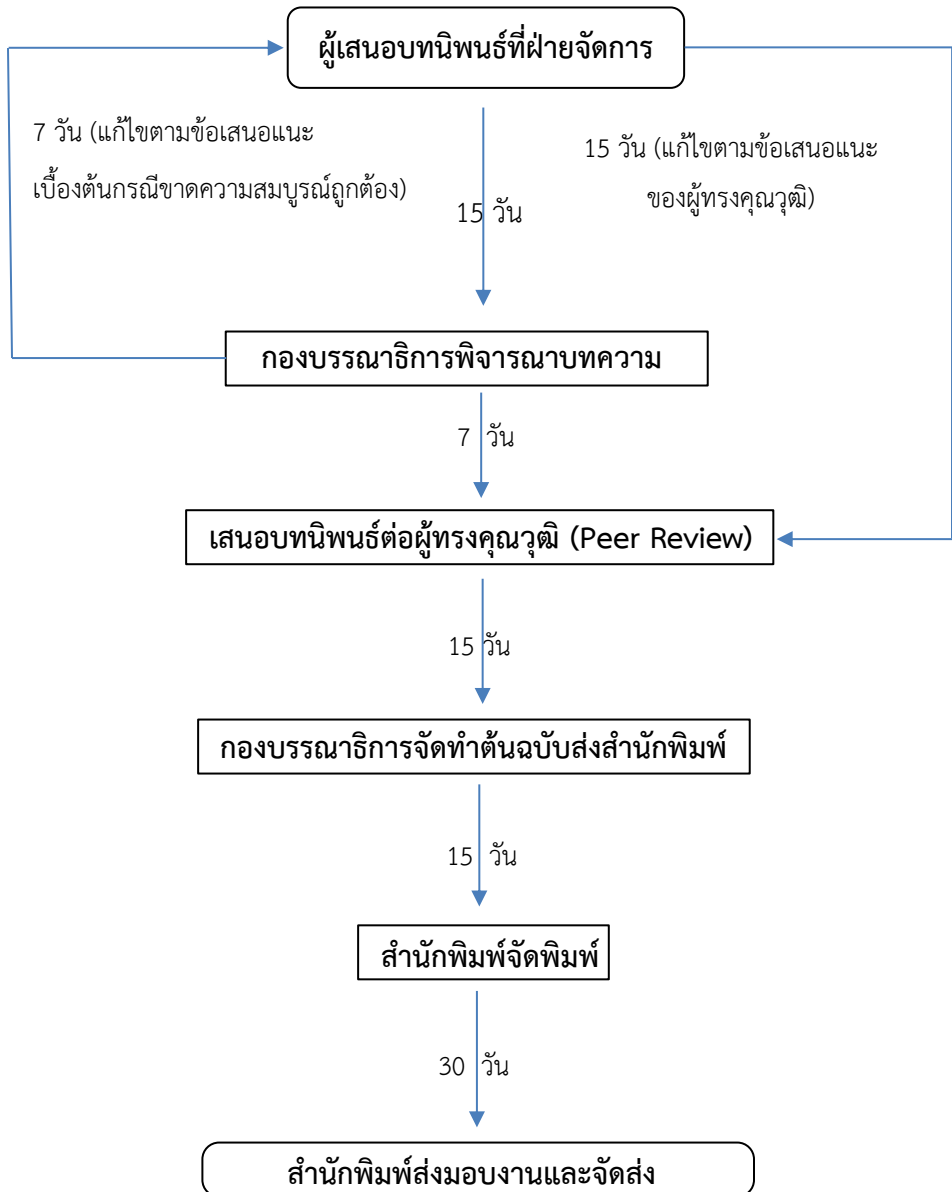
5. สิทธิของกองบรรณาธิการ

ในกรณีที่บรรณาธิการ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้รับเชิญให้เป็นผู้ตรวจบทความวิจัยหรือบทความทางวิชาการมีความเห็นว่าควรแก้ไขความบกพร่องทางกองบรรณาธิการ จะส่งต้นฉบับให้ผู้เขียนพิจารณา จัดการแก้ไขให้เหมาะสมก่อนที่จะลงพิมพ์ ทั้งนี้กองบรรณาธิการจะยึดถือความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเกณฑ์

6. กองบรรณาธิการจะไม่ส่งต้นฉบับคืนให้ ไม่ว่าบทความวิจัยหรือบทความวิชาการนั้นจะได้รับ การลงพิมพ์หรือไม่

7. ต้นฉบับจะต้องมีชื่อผู้เขียน ผู้เรียบเรียงหรือผู้แปล โดยแจ้งชื่อ นามสกุลจริง ตำแหน่งผู้เขียนบทความ สถานที่ทำงานและหมายเลขโทรศัพท์หรืออีเมล ที่สามารถติดต่อได้สะดวก

ขั้นตอนการตีพิมพ์เผยแพร่วารสารวิชาการ สังคมมนุษย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ใช้ระยะเวลา 90-120 วัน

แบบประเมินคุณภาพบทความวิจัย

บทความวิจัย/รายงานวิจัย เรื่อง

.....

.....

ชื่อนักวิจัย

.....

ก.การประเมินคุณภาพบทความวิจัย/รายงานวิจัย

1. หัวข้อวิจัย

- () เป็นหัวข้อใหม่ไม่ถือว่าซ้ำซ้อนกับงานวิจัยที่เคยมีมาก่อน
- () มีความซ้ำซ้อนแต่ใช้วิธีการที่แตกต่างออกไป
- () มีความซ้ำซ้อนทั้งหัวข้อและวิธีการ

ความเห็นหรือข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง

.....

.....

.....

.....

.....

2. วิธีวิจัย : มีวิธีการหรือขั้นตอนที่ถูกต้องรัดกุม มีการเก็บข้อมูลตามหลักวิธีการวิจัยได้ดี ฯลฯ

- () ถูกต้องดีมาก
- () ดี
- () พอใช้
- () ยังไม่ถูกต้อง

ความเห็นหรือข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง

.....

.....

.....

.....

.....

3. ความครอบคลุมในทุกประเด็นของรายงานวิจัย เช่น วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย เป็นต้น

() ครอบคลุมทุกประเด็น

() ไม่ครอบคลุม

ความเห็นหรือข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

() เหมาะสม

() ไม่เหมาะสม

ความเห็นหรือข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข. ข้อวินิจฉัยสำหรับการตีพิมพ์

() มาตรฐานยังไม่ดีพอสำหรับตีพิมพ์

() ตีพิมพ์ได้โดย

() ไม่ต้องแก้ไข

() มีการแก้ไข ดังนี้

รายละเอียดที่เสนอแนะให้ปรับปรุงแก้ไข

หน้าที่	หัวข้อ	บรรทัดที่	ข้อความที่เสนอให้ปรับปรุงแก้ไข

พร้อมนี้ได้ส่งต้นฉบับบทความแนบมาด้วยแล้ว

(ลงนาม).....

(.....)

ผู้ประเมิน

วันที่.....

Journal of

HUMAN

society

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
HSSF_NSTRU
[HTTP://HUMAN.NSTRU.AC.TH](http://human.nSTRU.ac.th)
0-7537-7442 / 0-7580-9842

DESIGN BY THAMMARAT RATTANAPAN